

1977

M Ě S T S K Ý N Á R O D N Í

V Ý B O R

R O K 1 9 7 7.

Tento rok je jubilejním rokem 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, jež vytvořila novou epochu lidstva, otřásla světem kapitalismu, otevřela brány k uplatnění všech lidských schopností a stala se zárukou mírového soužití mezi národy.

Uplynulý rok 1976 byl charakterizován významnými politickými událostmi, jako byl XV. sjezd Komunistické strany Československa, jenž vytýčil směrnice pro 6. pětiletku, dále volby do zastupitelských orgánů všech stupňů, které podnítily iniciativu širokých vrstev občanů, jež se příznivě promítla do plnění všech úkolů naší pětiletky. Splněné úkoly minulého roku se staly dobrým vkladem pro letošní rok, který je druhým rokem šesté pětiletky.

Město Kolín vstoupilo do tohoto roku s připravenými a konkrétními úkoly v podobě celoměstského závazku na letošní rok, které byly velmi náročné jak pro MěstNV, tak pro občany města, na které se MěstNV obrátil se závazkovým listem, jenž byl zaměřen k uzavření závazků na počest výročí VŘSR a s cílem získání občanů ke 100 pracovních hodin do r. 1980 pro potřeby rozvoje města.

Závazek samotného MěstNV byl vydán tiskem a tvořil hlavní linii pro práci všech poslanců, při čemž mimořádná pozornost byla věnována cílům volebního programu.

Hlavními body byla organizátorská a politicko-výchovná práce, výstavba města, rozvoj služeb a zásobování, otázky školské, kulturní, tělovýchovy a mládeže, dále zdravotnictví a sociální péče, bezpečnost a pořádek a posléze finanční a plánovací zajištění celé akce.

Ruku v ruce se zvyšováním výdělkové hladiny postupovala i bytová výstavba. Kolínský okres od r. 1946 postavil přes deset tisíc nových bytů, v nichž bydlí 35% obyvatel okresu. Když se všem občanům dostalo důstojného bydlení, zlepšuje se i vybavenost bytů, zdokonaluje se vybavenost sídlišť. Dnes lidé nejenom důstojně bydlí, ale většina lidí bydlí dokonce komfortně.

Tento rok splnil očekávání i v jiných oborech. Na úseku průmyslu byla hrubá výroba splněna na 101,1%, plán odbytu na 100,5%, plán exportu na 102,8% a tvorba zisku na 100,1%. Tato celookresní čísla se vztahují hlavně na město Kolín, které je střediskem průmyslu celého okresu z 85%.

Letošní rok byl také úspěšný v zemědělství. Nikdy v historii nebylo dosaženo takových hektarových výnosů v obilovinách. Průměr 43,1q z hektaru. Také cukrovka byla na okrese splněna na 103%.

V průmyslové oblasti se nepodařilo ještě splnit plán investic a v zemědělství výrobě mléka.

Na splnění úkolů letošního plánu se podílela hlavně zvýšená produktivita práce, /o 2% vyšší/ dále socialistické soutěžení a brigády socialistické práce.

V jednotlivých kapitolách této kroniky jsou rozvedeny splněné úkoly letošního roku, na nichž se podíleli i poslanci a všichni občané.

Cesta k budování socialismu, kterou si náš národ zvolil v únoru 1948, vyžadovala hluboké zásahy do celého národního hospodářství. Nešlo jen o změnu vlastnictví výrobních prostředků, ale také o zajištění celkového hospodářského a sociálního rozvoje společnosti. Mimo jiné bylo nutné se zbavit v co největší míře ekonomické závislosti na kapitalistickém světě, což znamenalo postavit mnoho továren, hutí, elektráren, otevřít nové doly a do zemědělství zatíženého staletými tradicemi zavádět prvky socialistické průmyslové velkovýroby. Stejně důležité byl zlepšit a rozšířit dosavadní a vybudovat nové objekty slou-

žící péči o člověka v oblasti zdravotnictví, školství, kultury, tělovýchovy, sociálního zabezpečení, obchodní sítě nebo životního prostředí.

Rozhodující vliv na splnění těchto úkolů má investiční výstavba. Stejně jako v celém státě jí byla na kolínském okrese věnována mimořádná pozornost. Její objem se stále zvyšoval a největšího rozmachu dosáhla v r. 1970.

Těmto velkým novým objektům a stavbám patří výstavba nového závodu Obchodních tiskáren v Kolíně, moderní areál Spojů, který až bude úplně dokončen, bude obsahovat sportovní halu, učňovské středisko, telefonní ústřednu pro několik tisíc účastníků a další objekty. Modernisován byl závod Frigera v Kolně, lihovar, plavebná komora na Labi, ve Veletově další plavební komora, která umožnila dopravu uhlí po vodě do Chvaletic. Kolíněm začnou na jaře projíždět tlačné čluny ze severočeské uhelné pánve.

Mnohamilionové částky byly vynaloženy na bytovou výstavbu a vybavení sídliště a na menší stavby v akci Z. V Kolíně vyrostl Kulturní dům, ve výstavbě je krytý plavecký stadion a zimní stadion bude v nejbližší době zastřešen.

Pro zemědělské výrobky vyrostlo na Zálabí silo s celým areálem včetně sušárny a čistírny obilí, mísírny krmiv a hnojiv. Na okrese vyrostly drůbežárny, výkrmny vepřů, teletníky a porodny prasnic.

Proto bude v příštím roce 30. výročí Února dnem, kdy socialistické Československo a s ním i naše město bude moci pohledět s uspokojením na minulých třicet let.

V poslední květnové neděli se konala v Kulturním domě v Kolíně II. konference občanských výborů, kterou svolal MěstNV v Kolíně, aby ověřil aktivitu občanů a jejich závazky, které byly uzavřeny na počest 60. výročí VŘSR, a aby se s poslanci a předsedy občanských výborů poradil o aktivitě a iniciativě občanstva v jednotlivých čtvrtích. Sešlo se na 400 účastníků. Hlavní projev měl předseda MěstNV s. Jirsík, který uvedl, že naše město má 86 občanských výborů, v nichž pracuje celkem 1045 občanů. Tyto výbory se po r. 1945 osvědčily, získaly zkušenosti a plní úlohu při výstavbě města. Dále se s. Jirsík zabýval výhledem rozvoje 30 tisícového Kolína, do něhož dalších 30 tisíc dojíždí za prací. Proto správa města v současné době řeší naléhavé úkoly, jako dostatek páry, pitné vody, zesílený přívod plynu, zesílený příkon elektrické energie. Tyto nemalé investice, nelze vyřešit naráz už proto, že doprovodné úkoly, jako je stavba bytů, rodinných domků, kanalisace, rozšíření dopravní sítě, parkovišť, stavba jeslí a mateřských škol, prodejny, sportovišť a řada jiných úkolů kladou veliké nároky. K tomu je třeba iniciativy všech občanů a k tomu byla právě zaměřena tato schůze.

V příštím roce má být v Kolíně postaveno dalších 1537 bytů, zároveň se bude likvidovat stará zástavba v Čechových sadech a na Rudém náměstí. Novou výstavbou nebo přestavbou má být získáno 720 míst v mateřských školách a 70 míst v jeslích. Bude provedena adaptace budovy v Sokolské ulici pro účely Lidové školy umění. Škola na sídlišti bude rozšířena o jeden pavilon. Poliklinika dostane ke svému užívání dům, který ještě mají OTK.

8

Obchodní síť bude obohacena o velkoprodejnu na sídlišti a řadu prodejen v nových domech v Husově ulici, dále tři nové prodejny výrobních družstev u pošty v Pražské ulici, kde má být také zahájena výstavba obchodního střediska. Pro zlepšení dopravní situace bude v pětiletce realizován obchvat hlavní silnice E 15 mimo město. Dále bude další řada ulic pokryta asfaltovým povrchem. Bude pokračováno ve výstavbě plaveckého stadionu a v zastřešení zimního stadionu. Rovněž se mají stát kolínské Borky předmětem péče, protože lesní správa Nymburk je zanedbala.

Na všechny tyto úkoly bude třeba velkého úsilí a také pocho-
pení ze strany občanstva, k němuž se předseda MěstNV na schůzi obrátil, protože by se bez něho tyto náročné úkoly nedaly splnit. Agitátoři jednotlivých obvodů a poslanci navštěvují občany, hovoří s nimi o rozvoji města a předkládají jim závazkový list. Usiluje se o to, aby každý občan odpracoval ve prospěch volebního programu sto hodin do r. 1980. V současné době se budují mateřské školy a jesle, na jejichž výstavbě se podílejí průmyslové závody. Dále se mají závazky týkat úpravy a údržby životního prostředí jeho trvalého zlepšování. Jedná se vysazování stromů, keřů a květin, úpravu dětských hřišť, parků, areálu zdraví v Borkách a kolem Pekelského rybníka.

Ke tváři města patří ovšem ještě řada dalších věcí. Je to osvětlení, dlažba, odpadky, vzhled domů, Kmochův ostrov a jiné. Až do r. 1965 sloužilo v Kolíně osvětlení vybudované v r. 1938. Tehdy byl Kolín jedním z nejlépe osvětlených měst, ale s novou výstavbou nebylo toto osvětlení města už dostačující.

Jednotlivé světelné stožáry byly vyměňovány a síť byla rozšiřována. V r.1965 bylo v Kolíně 1150 světelných bodů, dnes je jich přes dva tisíce. Osvětlení je také úspornější než předtím.

V teplých dnech vyjíždějí dva kropicí vozy do kolínských ulic. Košů na odpadky je ve městě dostatek, jsou bohužel někdy předmětem zábavy nezodpovědných mladíků, kteří v noci s oblibou tyto koše převracejí. Občanské výbory a někde i jednotliví nájemníci domů se starají o zelené pásy v ulicích. Podle péče občanů můžeme vidět některé ulice velmi pěkně vyzdobené květinovými záhony.

Úprava chodníků se někdy neobejde bez dodatečných vykopávek, které poruší původní asfaltový kryt. Vyspravení takového místa se však už provede buď s velkým zpožděním nebo způsobem, který trvale hyzdí vzhled chodníku.

Majitelé domů byli v březnu vyzváni k údržbě domů v dobrém stavu zvláště po stránce hygienické a požární. V zájmu pořádku a čistoty byl vydán nový domovní řád města Kolína, který je v platnosti od 1. dubna letoš. roku. V domech, kde je více než 15 nájemníků, jsou zřízeny domovní komise, jejichž úkolem je vést uživatele bytů k odpovědnému vztahu k socialistickému vlastnictví a dodržování zásad socialistického soužití.

Současně s novým domovním řádem byl vydán požární řád, který navazuje na domovní po stránce protipožární bezpečnosti.

S v a z ž e n se výrazně podílí na celospolečenské práci. Kolínský okres má zaměstnáno téměř 30 tisíc žen. Skoro výsadní

postavení mají ve zdravotnictví, sociální péči, obchodě a veřejném stravování, školství a kultuře. Pracují však také v průmyslu, zemědělství a společenských institucích. Mimořádnou pozornost věnují dětem a mládeži, velká řada jich pracuje v prázdninových táborech dětí, starají se o výchovu k rodičovství a prohlubují účast v amatérských souborech a skupinách. V závodech se vytvářejí komise žen, které kromě soustavné péče o ženy, se podílejí na akcích ve prospěch zaměstnaných matek. Největší kolínské závody mají už tyto komise žen v činnosti.

Unorová konference Svazu žen, která se konala v Družstevním domě v Kolíně vyhlásila závazky žen na počest 60. výročí VŘSR a zasloužilé členky byly odměněny.

Sbor pro občanské záležitosti MěstNV je důležitým kulturně-politickým činitelem. V krásném a důstojném prostředí historické radniční síně pořádá tento Sbor každoročně slavnosti při významných životních událostech občanů města. Jednou měsíčně se tu vítaly letos nově narozené děti. V měsících, kdy se narodilo více dětí, konala se slavnost i dvakrát měsíčně. Vítání se účastní obyčejně asi dvě třetiny pozvaných, ale s dětmi se kromě rodičů dostavují i prarodiče.

Druhou významnou akcí, kterou Sbor koná jsou slavnostní sliby pionýrů a odevzdávání občanských průkazů patnáctiletým. Od r. 1972 se také tímto způsobem rozdávají maturiční vysvědčení a vyučení listy za přítomnosti rodičů, zástupců škol a úřadů. Kromě toho Sbor tu oslavuje důležitá životní jubilea občanů, stříbrné a zlaté svatby, a jubilea zasloužilých občanů.

Tak jako v minulých letech byl i letos podroben rozboru celoměstský závazek na letošní rok. Na úseku masově politické práce se uskutečnily schůze občanských komisí pro bytový fond a byly doplněny tyto komise o členy těch obvodů, kde jsou domy ve správě Okres. bytového podniku /OBP/. Na poč. ruku byl ustaven Sbor pro občanské záležitosti, komise pro cikánské otázky, komise branné výchovy, dislokační komise a aktiv péče o mládež. Pro činnost občanských výborů byly všem členů těchto výborů vydány „Zásady činnosti občanských výborů v podmínkách města Kolína“. V závěru I. pololetí byli všichni poslanci školeni. K zajištění jejich informovanosti byly vydány „Informace“, aby byl každý poslanec informován o práci jiných odborů.

Spolupráce s organizacemi Národní fronty /NF/ se neprojevila tak, jak se očekávalo. Týkalo se to hlavně zvaní na veřejné oslavy, schůze a závazkové hnutí. Besedy s mladými lidmi nebyly letos provedeny, pouze několik besed se školní mládeží, která se seznámila s historií města, radnice a činností MěstNV.

Spolupráce se závody se vyvíjí hlavně ve sdružování prostředků při stavbě mateř. škol a ve spolupráci se závody byla zajištěna výzdoba k 60. výročí VŘSR ve městě.

Deset poslanců se účastnilo 14denního internátního školení, které organizoval ONV Kolín. 11. listopadu byl utvořen klub mladých poslanců. Vystupování poslanců na veřejnosti je zatím minimální.

Velká pozornost je věnována rozvoji mládežnického hnutí a pionýrských organizací ve městě. Na rozvoj tělovýchovy a sportu bylo letos věnováno 130 tisíc korun.

V březnu bylo prováděno školení obyvatel v civilní obraně a mělo část politickou a praktického cvičení. Sbor pro občanské záležitosti uspořádal letos 29 krát vítání nových občánků, při čemž bylo do pamětní knihy zapsáno 597 dětí. Dále 306 svatebních obřadů, pět slibů pionýrů a jisker, 5 zlatých svateb, 450 ~~novým~~ patnáctiletým chlapcům a děvčatům byly dány občanské průkazy a bylo provedeno osmkrát pohovoření se snoubenci, jehož se účastnilo 229 snoubenců. Maturitní vysvědčení byla dána letos 429 studentům z kolínských středních škol a do dělnických řad bylo přivítáno 337 učňů. Ve spolupráci s občanskými výbory bylo navštíveno 115 starých občanů při jejich životních jubilejích. Bylo uskutečněno 7 besed s důchodci a spolu s komisí branné výchovy bylo besedováno se 154 branci.

Na úseku místního hospodářství, obchodu a služeb byl v dubnu organisován celookresně sběr kovového šrotu. Bylo sebráno na dva a půl milionu kilogramů železného šrotu a barevných kovů.

Protože se stará vilová zástavba v Čechových sadech bude bourat, byly desíti rodinám přiděleny byty v nových domech. Další byty budou přiděleny v novostavbě v Husově ulici, která bude začátkem příštího roku odevzdána svému účelu.

Lidová škola umění bude přemístěna do Sokolské ulice č.p.24. Obchodní zařízení v nových domech v Husově ul. bude otevřeno v příštím roce. Některé krámy byly renovovány, položeny nové krytiny na podlahy, bylo vymalováno a opatřen nový nábytek.

V dubnu byli svoláni všichni zástupci obchodních organizací, družstev a podniků služeb k projednání, jak ještě zlepšit úroveň prodeje a služeb.

Technické služby pokládají postupně v Kolíně II na starém sídlišti živičný koberec na rozrušené betonové chodníky. Byla provedena úprava ulice Kouřimské a území Obecního dvora, kde se zřizuje parkoviště pro osobní auta. Ve Fučíkově parku bylo vybudováno koncertní prostranství na místě býv. nevyužitého bazénu. V řadě ulic byly provedena rekonstrukce osvětlení a nová světla dostal i Fučíkův park. Na náměstí, v parku a u zimního stadionu byly zabudovány odpadové koše a kromě toho byl zvětšen počet míst pro odkládání odpadků.

Na úseku školství, kultury, tělovýchovy a sociálního zabezpečení bylo provedeno všecko k zahájení nového školního roku. Letos to bylo hlavně poškození střech školních budov po vydatných deštích. Výstavba mateřských škol v akci „Z“ pro 360 dětí v ul. Jeronýmově a 60 dětí v prostoru závodu Kablo pokračuje letos podle plánu, ale s malým počtem pracovních sil. Odbor poskytoval po celý rok po projednání v komisi zdravotní a sociální jednorázové podpory a věcné příspěvky důchodcům. Pro důchodce pořádal přednášky, filmová představení, koncerty a autobusové zájezdy zdarma. V Kolíně II byl v listopadu otevřen klub důchodců. Komise zdravotní a sociální prováděla v obchodech periodické kontroly a hodnotila prohlídky v jídelnách a pohostinstvích. S vedením nemocnice a polikliniky projednala příčiny stížností na dlouhé čekací doby občanů v těchto ústavech.

Na úseku péče o mládež věnuje komise zvláštní pozornost rodinám neúplným nebo sociálně slabým. Mladým lidem, kteří byli propuštěni z nápravných opatření nebo domovů mládeže se snaží pomoci při zapojení do normálního života.

Pro všechny plánované akce na všech úsecích rozpočtu a celoměstského závazku bylo zabezpečeno plynulé financování. Také se do konce roku nevyskytly žádné potíže s financováním. Finanční komise projednávala pravidelně hospodaření národního výboru a jednou za čtvrt roku informovala plenární zasedání MěstNV. Rozbor hospodaření MěstNV za r. 1977 je připojen na konci této kapitoly.

Konečné hodnocení a plnění městského závazku na úseku neinvestičních úkolů prováděných občany města a organizacemi Národní fronty: Na očištění města a v péči o životní prostředí, bylo občany odpracováno 179 tisíc hodin v hodnotě 2,141.000 korun. Na údržbě bytového fondu odpracovali 65 tisíc hodin v hodnotě téměř jednoho milionu korun. Ve sběru odpadových surovin odevzdali 137 tisíc kilogramů surovin.

Organisace Nár. fronty odpracovaly celkem 32 tisíc hodin v hodnotě 84 tisíc korun. Ve vlastních akcích odpracovaly tyto organisace 40 tisíc hodin. Odevzdaly do sběru 136 tisíc kg surovin.

Dále bylo získáno 22 dárců krve, na pomoc zemědělství bylo odpracováno téměř 3000 hodin a bylo zasázeno 2500 keřů a stromů. Zájmové organisace zahrádkářů, včelařů a chovatelů domácího zvířectva odvdaly své přebytky národnímu hospodářství.

ROZBOR HOSPODAŘENÍ

Městského národního výboru v Kelíně

za rok 1977.

Úvod:

Rok 1977, který v současné době hodnotíme, byl rokem bohatým na slavná výročí; z nejvýznamnějších z nich bylo 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce.

Záměry hospodářské politiky strany, formulované XV. sjezdem Komunistické strany Československa byly zpracovány do 6. pětiletého plánu; rok 1977 byl druhým rokem této pětiletky.

Při vedením Komunistické strany Československa, za soustředěného úsilí vlády Československé socialistické republiky, jejich orgánů a v neposlední řadě národních výborů všech stupňů a všech pracujících se podařilo vyrovnat s úkoly roku 1977 a realizovat základní záměry státního plánu.

Činnost našeho národního výboru byla v roce 1977 řízena rozpočtem MěstNV, který byl schválen plenárním zasedáním 10. února 1977; hlavní záměry volebního programu Národní fronty byly rozpracovány do celoměstského závazku na rok 1977. Hodnocení celoměstského závazku je prováděno samostatnou zprávou. Přesto je nutno uvést, že občané města Kolína splnili své závazky, uzavřené v roce 1977 na neinvestičních akcích následovně:

Na úseku péče o životní prostředí, - očista veřejného prostranství a péče o zeleň ve městě - odpracovali občané 178.493 brigádnických hodin a vytvořili hodnotu díla za 2,141.923,- Kčs.

Na úseku údržby bytového fondu odpracovali občané 64.910 brigádnických hodin a vytvořili hodnotu díla za 973.657,- Kčs.

Ve směru odpadových surovin odevzdali občané 137.014 kg surovin.

Celkem odpracovali občané města na plnění svých závazků v městě Kolíně 296.112 brigádnických hodin.

Na úpravách města podílely se i organizace Národní fronty; členové těchto organizací odpracovali na plnění celoměstského závazku celkem 32.875 brigádnických hodin, z toho na investičních akcích 5.643 hodin a vytvořili hodnotu díla 84.645,- Kčs, na neinvestičních akcích pak 27.232 brigádnických hodin a vytvořili hodnotu díla 326.784,- Kčs.

Jak se náš městský národní výbor vypořádal s plněním rozpočtu, ukáže další část tohoto rozboru.

Hospodaření Městského národního výboru v Kolíně za rok 1977 skončilo účetním přebytkem ve výši 877.445,48 Kčs, který je shodný se zůstatkem základního běžného účtu MěstNV k 31. 12. 1977.

Příjmy MěstNV za rok 1977 dosáhly výše	33,883.171,14 Kčs
Výdaje MěstNV za rok 1977 dosáhly výše	33,005.725,66 Kčs
-----	
převaha příjmů nad výdaji	877.445,48 Kčs
=====	

P ř í j m y :

Příjmy Městského národního výboru v Kolíně v roce 1977 dosáhly celkové výše 33,883.171,14 Kčs, t. j. 109,1 % upraveného rozpočtu příjmů na rok 1977.

Jednotlivé oddíly příjmového rozpočtu byly plněny následovně:

Oddíl 3 - daně a poplatky

Rozpočet příjmů v tomto oddílu předpokládal dosažení příjmů v celkové výši 1,597.000,- Kčs. Skutečně bylo v roce 1977 dosaženo příjmů v částce 1,493.652,30 Kčs, takže rozpočet tohoto oddílu byl splněn na 93,5 %.

Jak vyplývá z příložených tabulek byl v tomto oddílu splněn pouze § 6 - daň z příjmu obyvatelstva, kde rozpočet ukládal získat příjmy v celkové částce 82.000,- Kčs; skutečně vybráno na této dani bylo 85.598,80 Kčs.

Důvodem, proč u ostatních daní a poplatků nebyl rozpočet splněn, je stejně tak jako v roce 1976 neúměrně vysoko stanovený rozpočet příjmů a to u daně zemědělské, daně domovní, poplatku z bytů, místního poplatku ze psů i správních poplatků.

	rozpočet příjmů	předpis	nedoplatek	přeplatek
daň zemědělská	55.000,-	53.237,45	1.976,-	1.712,60
daň z příjmů obyv.	82.000,-	74.540,-	8.147,-	16.644,20
daň domovní	1,150.000,-	1,065.611,75	6.578,-	27.501,25
poplatek z bytů	8.000,-	5.994,-	90,-	-
poplatek ze psů	142.000,-	131.296,60	1.360,-	-
správní poplatky	160.000,-	132.782,-	-	-
c e l k e m	1,597.000,-	1,463.461,80	18.151,-	45.858,05

Z uvedeného přehledu vyplývá, že ani v případě úplného vymožení všech nedoplatků, nepodařilo by se předepsané ukazatele splnit. U správních poplatků rovná se předpis dosaženému plnění. Nedoplatky daní a poplatků dosáhly v roce 1976 částky 29.925,95 Kčs; v roce 1977 již jen částky 18.151,-Kčs.

Oddíl 4 - příjmy z činnosti rozpočtových organizací.

U oddílu 4 - příjmy z činnosti rozpočtových organizací nebyly v roce 1977 po dlouhé řadě let plánované příjmy splněny. Rozpočet předpokládal získání prostředků v celkové částce 4,959.000,- Kčs, dosažená skutečnost pak 4,847.796,73 Kčs, t. j. 97,8 %.

Se stanoveným úkolem se vyrovnal úsek kap. 10 - doprava, kde plánované příjmy byly splněny na 134,5 % a úsek kapitoly 14 - školství, který plánované příjmy splnil na 105,- %. Ostatní úseky naší činnosti, t. j. kapitoly 6 - stavebnictví, 15 - zdravotnictví, 16 - kultura, 19 - vnitřní správa, 28 - práce a sociální věci a 39 - místní hospodářství rozpočtované příjmy nesplnily.

U kapitoly 6 - stavebnictví je stejně tak jako v roce 1976 příčinou neplnění nedostatek vhodných stavebních parcel v Kolíně, které jsou občanům za úhradu předávány do užívání na výstavbu rodinných domků či garáží.

U kapitoly 15 - zdravotnictví tvoří příjmy poplatky za polyt dětí v jeslích. Pro rok 1977 předpokládal plán poskytnutí 25.000 ošetrovacích dnů, ve skutečnosti bylo těchto dnů poskytnuto pouze 23.596 a plánované tržby ve výši 202.000,- Kčs nebyly splněny o 12.383,95 Kčs. Nesplnění plánovaných příjmů spočívá v nízkém procentu využití, které v roce 1977 dosáhlo 77,5 %.

V kapitole 19 - vnitřní správa došlo proti roku 1976 ke zvýšení rozpočtu příjmů v roce 1977 o 5.000,- Kčs, t. j. o 100 % proti roku 1976. Příjmy této kapitoly tvoří příjmy za soukromé telefonické hovory, sběr papírového odpadu atd. a nelze je ovlivnit natolik, aby stanovený rozpočet byl splněn.

U kapitoly 28 - práce a sociální věci stanovil ONV plán příjmů, třetinaž MěstNV neposkytuje v rámci této kapitoly žádné služby za úplatu. Dosažený příjem 628,- Kčs je náhrada za poskytutou doplňkovou službu občanům.

U kapitoly 39 - místní hospodářství nebyly plánované příjmy splněny o 241.264,40 Kčs. Příčinou neplnění těchto příjmů se zabývá samostatný rozbor hospodaření Technických služeb města Kolína, které obhospodařují kapitolu 10 - doprava a 39 - místní hospodářství.

Shrňme-li celkově vlastní rozpočtové příjmy, musíme konstatovat, že v roce 1977 nebyly tyto příjmy splněny; rozpočet těchto příjmů předpokládal dosažení příjmů v částce 6,556.000,- Kčs, skutečně dosaženo bylo 6,341.449,03 Kčs, t. j. 96,7 %.

Hodnotíme-li vlastní rozpočtové příjmy, dojdeme k závěru, že v posledních letech vykazují neustále stoupající tendenci. Porovnání s těmito lety není však zcela průkazné, neboť v minulých letech byl součástí vlastních příjmů i oddíl 1 - odvody odpisů Městského bytového podniku, který je od roku 1977 podnikem, řízeným a napojeným na rozpočet Okresního národního výboru.

Oddíl 7 - globální dotace

Pro rok 1977 byla plánována a rozpočtem národního výboru stanovena globální dotace ve výši 12,966.700,- Kčs; vzhledem k tomu, že Městský národní výbor nečerpal plně rozpočet údržby v kap. 14 - školství, došlo v průběhu III. čtvrtletí 1977 ke snížení rozpočtu výdajů kapitoly 14 - školství o Kčs 350.000,- a tím současně ke snížení poskytované globální dotace z prostředků ONV o stejnou částku. Globální dotace byla v roce 1977 poskytnuta v částce 12,616.700,- Kčs.

Oddíl 8 - účelové subvence

Tento oddíl doznal největších změn proti původnímu rozpočtu; podstatně se od sebe liší i upravený rozpočet a dosažená skutečnost v roce 1977.

Původní rozpočet tohoto oddílu předpokládal subvenci ve výši Kčs 1,649.000,-, která byla tvořena limity na investice pro tyto organizace:

kap. 16 - kultura	40.000,- Kčs
kap. 19 - vnitřní správa	10.000,- Kčs
kap. 39 - míst.hospodářství	849.000,- Kčs
kap. 40 - komplexnost byt.výst.	750.000,- Kčs

Během roku došlo k 26 rozpočtovým změnám, ve kterých byl rozpočet MěstNV posílen o celkovou částku 2,552.414,- Kčs; z toho posílení neinvestičních výdajů dosáhlo částky 2,416.300,- Kčs a posílení investičních výdajů částky 136.114,- Kčs.

Posílení se týkalo těchto kapitol:

	celkem posílení	z toho investice
kap. 6 - stavebnictví	66.142,-	16.142,-
kap. 10 - doprava	1,800.000,-	-
kap. 14 - školství	155.391,-	50.091,-
kap. 16 - kultura	463.103,-	132.103,-
kap. 19 - vnitřní správa	128.800,-	-
kap. 39 - místní hosp.	73.778,-	73.778,-
kap. 40 - komplexnost	- 136.000,-	- 136.000,-
kap. 41 - všeob.pok.správa	1.200,-	-
<hr/>		
	2,552.414,-	136.114,-

V závěru roku bylo MěstNV poskytnuto 1,800.000,- Kčs jako mimořádná subvence na financování akcí "Z", takže spolu s překročením limitu investičních o 185,- Kčs dosáhly příjmy oddílu 8 - účelové subvence celkové částky 6,001.599,- Kčs.

Oddíl 11 - převody prostředků z Fondu rezerv a rozvoje

Z prostředků fondu rezerv a rozvoje Okresního národního výboru byla poskytnuta částka 3,000.000,- Kčs na financování akcí "Z" našeho národního výboru. Částka 957.893,- Kčs byla převedena z fondu rezerv a rozvoje MěstNV a její použití vyplývá z přiložené tabulky o tvorbě a použití FRR MěstNV.

Oddíl 12 - doplňkové příjmy

U tohoto oddílu byl pro rok 1977 stanoven rozpočet příjmů ve výši 239.000,- Kčs; tyto prostředky byly určeny na financování výdajů akce "Z". Skutečné příjmy oddílu 12 - doplňkové příjmy dosáhly částky 560.986,11 Kčs. Sankční poplatky, které jsou součástí tohoto oddílu, dosáhly částky Kčs 149.138,86 Kčs, a jsou určeny ale usnesení rady MěstNV č. 151 ze dne 7. června 1977 na zlepšení životního prostředí ve městě prostřednictvím Technických

služeb města. Technické služby města tuto částku v roce 1977 nepoužily a proto jí bude nutno vázat ve fondu rezerv a rozvoje MěstNV v roce 1978 na účel, určený shora uvedeným usnesením rady MěstNV.

Oddíl 16 - Sdružené prostředky

Rozpočtem bylo určeno použít v roce 1977 částky 1,600.000,- Kčs kolínských závodů na financování akce Z. Ve skutečnosti bylo ze sdružených prostředků převedeno do rozpočtu příjmů MěstNV celkem 4,104.544,- Kčs ze zvláštního účtu sdružených prostředků. Z této částky bylo použito na financování akce Z 2,485.834,- Kčs a financování ostatních neinvestičních akcí, především dokončení úprav ulice Zengrovy částky 1,618.710,- Kčs.

Oddíl 17 - Dotace státního fondu vodního hospodářství

Plánovaná částka 300.000,- Kčs představuje částku, určenou jako dotace na financování akce Z výstavba krytého plaveckého bazénu. Tato částka ze státního fondu vodního hospodářství byla převedena do rozpočtu příjmů MěstNV v plné výši.

Z uvedeného přehledu vyplývá, že upravený rozpočet příjmů MěstNV byl překročen o 2,813.057,14 Kčs, což představuje 9,1 %; přitom však nebyl splněn rozpočet vlastních příjmů národního výboru o 214.550,97 Kčs.

V ý d a j e :

Celkové výdaje MěstNV dosáhly, jak již bylo vpředu uvedeno, částky 33,005.725,66 Kčs, t. j. 106,2 % upraveného rozpočtu.

Jednotlivé kapitoly se vyrovnaly s plněním rozpočtu následovně:

Kapitola 6 - stavebnictví

Rozpočet výdajů kapitoly 6 - stavebnictví ve výši 50.000,- Kčs byl v průběhu roku posílen o 50.000,- Kčs z prostředků ONV a 16.142,- Kčs na jiné investice - výkup pozemku pro výstavbu rodinného domku na území města. Upravený rozpočet výdajů předpokládal výdaje v celkové částce 116.142,- Kčs.

V průběhu roku 1977 činily výdaje na této kapitole celkem 270.968,30 Kčs; z této částky bylo vynaloženo na geodetické práce více než 31.000,- Kčs, studii pro projektový úkol obytného domu v Kovářské ulici 19.150,- Kčs, studii amfiteátru v Kolíně 13.188,- Kčs, 16.142,- Kčs na výkup pozemku pro výstavbu rodinného domku v Kolíně, 65.697,- Kčs na studii úpravy komunikací v prostoru na 15 kopcích, 4.668,- Kčs na technickou pomoc při zajištění vodovodního řádu pro koupaliště v Kolíně atd.

Překročení výdajů této kapitoly bylo hrazeno z prostředků doplňkových příjmů MěstNV.

Kapitola 10 - doprava

Původně schválený rozpočet výdajů v této kapitole byl během roku 1977 posílen o částku 1,800.000,- Kčs z prostředků Okresního národního výboru a o částku 1,618.710,- Kčs ze sdružených prostředků kolínských závodů /n. p. Frigera/. Takto posílený rozpočet kapitoly 10 - doprava plně postačoval na krytí všech nutných výdajů kapitoly. Podrobněji se rozberem této kapitoly zabývá komplexní rozbor hospodaření Technických služeb města Kolína.

Kapitola 14 - školství

Původní schválený rozpočet kapitoly 14 - školství ve výši 6,938.000,-- Kčs byl v průběhu roku upravován celkem 4x. Byl posílen o částku 36.501,-- Kčs na jiné investice - výkup pozemku pro MŠ v Kolíně - Štítarech a o částku 13.590,-- Kčs na jiné investice - výkup pozemku pro výstavbu areálu předškolní výchovy v Kolíně IV. V závěru roku byl rozpočet této kapitoly posílen o částku 105.300,-- Kčs z prostředků Okresního národního výboru na krytí rozdílu nákladů na potraviny (upravená cena brambor).

Naproti tomu v průběhu roku byl rozpočet kapitoly 14 - školství snížen o 350.000,- Kčs v položce údržba, vzhledem k tomu, že čerpání stanoveného rozpočtu bylo nízké.

Po takto provedených úpravách předpokládal rozpočet výdajů kapitoly 14 - školství výdaje v celkové částce 6,743.391,-- Kčs, z toho na údržbu 1,363.000,-- Kčs.

Celkové čerpání kapitoly 14 - školství za rok 1977 představuje částku 7,300.842,56 Kčs, z toho na údržbě školských zařízení 1,009.203,60 Kčs. Znamená to tedy, že ani upravený rozpočet údržby školských zařízení nebyl vyčerpán a to částkou 353.796,40 Kčs. Důvodem nesplnění rozpočtu údržby školských zařízení bylo odvolání n.p. Konstruktiva na vládou sledované stavby a tak z příslibených akcí nebyla realizována oprava fasády 3. základní devítileté školy v Kolíně, údržba sociálního zařízení na 4. základní devítileté škole, v plném rozsahu nebyla provedena ani oprava budovy mateřské školy ve Veltrubské ulici a oprava stropu školní jídelny 1. zdě.

Naproti tomu, že nebyla plně vyčerpána částka na údržbu školských zařízení, byla o 901.567,96 Kčs překročena částka na ostatní materiálové výdaje, spojené s provozem škol. Náklady na provoz školských zařízení stále stoupají, neboť jsou do provozu postupně uváděna nová zařízení. V roce 1977 byla do provozu uvedena nová mateřská školka a jesle v ulici Rimavské Soboty; při sestavování rozpočtu není brán zřetel na uvádění nových kapacit

dě provozu. Náklady na provoz mateřské školy a jeslí v ulici Rimavské Soboty od zahájení v květnu 1977 do konce tohoto roku činily 295.540,42 Kčs.

Z celkové částky výdajů kapitoly 14 - školství představují náklady na potraviny ve školních jídelnách základních devítiletých škol i mateřských škol částku 2,748.327,99 Kčs. V roce 1977 bylo ve školních jídelnách podáno celkem 465.350 obědů, zatím co v roce 1976 to bylo jen 432.948 obědů.

Od září 1977 bylo zavedeno ve všech třetích třídách směnné vyučování. I s tímto opatřením souvisí zvýšené výdaje na nutné doplnění školních družin a náklady na el. energii. Náklady na páru, el. energii, plyn a vodu představují v roce 1977 částku 1,207.866,89 Kčs; v roce 1976 to byla částka 854.578,-- Kčs.

Celkově byl upravený rozpočet výdajů kapitoly 14 - školství překročen o 557.451,56 Kčs.

Kapitola 15 - zdravotnictví

Rozpočet výdajů kapitoly 15 - zdravotnictví nebyl během roku 1977 upravován a předpokládal výdaje v částce 921.000,-- Kčs.

Při hodnocení roku 1977 je možno konstatovat, že rozpočet této kapitoly byl plněn rovnoměrně a byl vcelku dodržen; nevyčerpano zůstalo cca 4.500,-- Kčs.

Z rozpočtu této kapitoly byl zajišťován provoz jeslí v Kolíně, které mají kapacitu 124 míst. V roce 1977 bylo nutno zajistit opravy na výměňkových stanicích v jeslích v Kolíně III. a V., v jeslích IV. byla dokončena oprava elektrického jídelního výtahu a v jeslích v Kolíně V. pak vybudováno sociální zařízení v suterénu budovy /pro denní pobyt dětí na zahradě dle hygienické kontroly/.

Největší náklady představují částky, vynaložené na praní prádla; praní prádla pro jedny jesle stojí průměrně ročně 66.000,-- Kčs, při čemž prádlo prané v Okresním podniku služeb není vypráno tak kvalitně, jako tomu bylo v minulosti v prádelně Okresního ústavu národního z draví. Velmi často dochází i k poškození prádla, takže je nutná častější výměna prádla opotřebovaného za nové a zde se vyskytují další potíže, neboť nového dětského prádla není v současné době na trhu dostatek.

Kapitola 16 - Kultura

Rozpočet této kapitoly byl v průběhu roku 1977 upravován několikrát. Celkové posílení této kapitoly z prostředků Okresního národního výboru dosáhlo částky 463.103,-- Kčs, z toho pro Kulturní dům pracujících 451.103,-- Kčs; v této částce je limit jiných investic ve výši 132.103,-- Kčs. Mimo posílení z prostředků ONV byl provoz Kulturního domu pracujících v Kolíně posílen o částku 80.000,- Kčs z prostředků kapitoly 16 - kultura a o částku 19.360,-- z prostředků fondu rezerv a rozvoje Městského národního výboru /určena jako úhrada dopravy Kmochovy hudby do Polska/.

Celkově tedy Kulturní dům pracujících v Kolíně obdržel jako příspěvek Městského národního výboru částku 1,440.463,-- Kčs na krytí výdajů.

Městská správa kin obdržela v roce 1977 příspěvek z prostředků Městského národního výboru ve výši 100.000,-- Kčs a v závěru roku pak po posílení z prostředků ONV dalších 5.000,- Kčs na mzdové fondy.

Další část rozpočtu kapitoly 16 - kultura zajišťovala činnost sboru pro občanské záležitosti včetně akcí pro důchodce, provoz městského rozhlasu, prací spojených s vedením kroniky města Kolína, výdaje spojené s Cenou města Kolína a ostatní náklady. Výdaje, spojené s činností Sboru pro občanské záležitosti byly v průběhu roku 1977 posíleny z prostředků Okresního národního výboru o částku 7.000,-- Kčs.

Provedeme-li shrnutí výdajů této kapitoly, vypadá situace následovně:

příspěvek Kulturnímu domu pracujících včetně příspěvku na investice	1,440.463,-- Kčs
příspěvek Městské správě kin	105.000,-- Kčs
činnost sboru pro občanské záležitosti, výdaje spojené s činností kap. 16	96.111,-- Kčs
	-----
celkem	1,641.574,-- Kčs

Nevyčerpáno zůstalo z upraveného rozpočtu této kapitoly 111.529,-- Kčs.; neuskutečněna byla akce označení památkových objektů informačními tabulemi a dále nebyla vydána plánovaná publikace o radnici.

Kapitola 19 - vnitřní správa

Rozpočet výdajů této kapitoly byl v průběhu roku 1977 posílen o částku 128.800,-- Kčs z prostředků Okresního národního výboru a sice 100.000,-- Kčs na provoz národního výboru a 28.800,-- Kčs na mzdové fondy. Dále byl rozpočet této kapitoly posílen z prostředků fondu rezerv a rozvoje národního výboru o částku 112.333,-- Kčs na výplatu odměn funkcionářům národního výboru a předsedům občanských výborů a náklady, spojené s pojištěním národního majetku.

Ve výdajích této kapitoly byly plánovány finanční prostředky na mzdy v původní výši 1,239.700,-- Kčs, v průběhu roku byly posíleny z prostředků Okresního národního výboru o částku 28.800,-- Kčs a o částku 69.498,-- Kčs z FRR na odměny funkcionářům národního výboru a předsedům občanských výborů. Celkové náklady na mzdy činily 1,379.276,40 Kčs a došlo tedy k překročení mzdových nákladů o 41.978,40 Kčs. Toto překročení mzdových nákladů bylo způsobeno rozporem mezi stanovenými mzdovými prostředky pro zaměstnance národního výboru a rozpočtem na rok 1977; rozpor mezi stanoveným limitem mzdových prostředků a rozpočtem byl projednán s ONV, kádrovým odborem dne 10. srpna 1977 a tímto odborem byl dán souhlas k čerpání mzdových fondů do stanoveného limitu.

Ostatní materiálové náklady byly plánovány částkou 558.500,-- Kčs; tato částka byla vyčerpána již v průběhu měsíce října a proto odbor pro

vnitřní věci MěstNV požádal o posílení rozpočtu na materiálové náklady Okresní národní výbor. ONV žádosti vyhověl a rozpočet kapitoly 19 - vnitřní správa posílil o 100.000,- Kčs. Další posílení jak bylo již výše uvedeno, bylo z FRR MěstNV a to ve výši 42.835,-- Kčs na pojištění národního majetku. Největší výdajovou položkou v této kapitole mimo mzdy byly náklady na vydání vyhlášek, požárního a domovního řádu, které představují částku 66.402,88. Náklady na elektrickou energii, vodu, páru představují částku 74.569,90 Kčs, náklady na výkony spojů částku 111.477,-- Kčs. Vyššího nákladu si vyžádalo i vybavení zasedací síně nábytkem.

Pro rok 1977 byl Městský národní výbor pro kap. 19 - vnitřní správa limit 10.000,- Kčs na investiční výstavbu; prostředky byly v souladu s plánem investiční výstavby použity na nákup počítačích strojů pro finanční odbor a odbor výstavby. Použito bylo 10.140,-- Kčs.

Kapitola 28 - práce a sociální věci

Rozpočet výdajů této kapitoly nebyl v průběhu roku 1977 upravován a předpokládal výdaje spojené s činností kapitoly 28 - práce a sociální věci ve výši 290.000,- Kčs.

Skutečné výdaje dosáhly částky 291.712,-- Kčs, to znamená že plán výdajů byl překročen o 1.712,-- Kčs, což v procentech představuje překročení 0,5 %.

Z této částky bylo poskytnuto sociálně potřebným občanům 155.450,- Kčs na jednorázové příspěvky finanční, částky 78.265,60 Kčs bylo použito jako příspěvku na stravování pro 43 sociálně potřebných občanů města.

Částku 46.078,40 Kčs si vyžádal provoz klubů důchodců v Kolíně na Zálabí a v sokolovně; sociální oddělení Městského národního výboru poskytlo také jednorázové příspěvky hmotné, t.j. na uhlí, potraviny, ložní prádlo a slevy ČSAD v celkové hodnotě 11.918,70 Kčs.

Ve spolupráci se členy komise zdravotní a sociální péče byly pro důchodce zajištěny kulturní akce, dle plánu činnosti v klubech důchodců byly pořádány přednášky, besedy, zábavná pásma a pěvecko recitační pásma k významným výročím.

Kapitola 39 - místní hospodářství

Rozpočet kapitoly 39 - místní hospodářství byl v roce 1977 posílen o částku 73.778,-- Kčs, vesměs na jiné investice z prostředků Okresního národního výboru.

Upravený rozpočet kapitoly 39 - místní hospodářství dosáhl v roce 1977 částky 8,052.778,-- Kčs, skutečně vyčerpáno bylo jen 7,439.630,37 Kčs, což znamená, že v této kapitole nebylo vyčerpáno více než 600.000,- Kčs.

Vzhledem k tomu, že rozpočet této kapitoly obhospodařují Technické služby, které provádějí vlastní rozbor hospodaření, nejsou výdaje této kapitoly rozebírány podrobněji.

40 - Komplexnost bytové výstavby

Neinvestiční výdaje této kapitoly počítaly s částkou 800.000,- Kčs, které byly určeny za demolici objektů pro budoucí výstavbu budovy OV KSČ a s částkou 750.000,- Kčs investičního limitu na úpravu komunikace na 15 kopách. Během roku 1977 došlo k několika úpravám výdajového rozpočtu této kapitoly, především její investiční části. Vzhledem k nízkému čerpání investičního limitu na vybudování komunikace na 15 kopách došlo k snížení investičního limitu Okresním národním výborem ze 750.000,- Kčs na 314.000,-- Kčs. Vyčerpáno na tuto stavbu bylo 321.425,-- Kčs.

Na demolice objektů pro budoucí výstavbu budovy OV KSČ bylo použito 809.951,-- Kčs neinvestičních výdajů. Protože ONV neměl možnost posílit tuto kapitolu o další neinvestiční prostředky na demolice, posílil ji o částku 300.000,- Kčs jiných investic na dokončení demolice. Z této částky bylo vyčerpáno 292.575,-- Kčs.

Gelkově vykazuje tato kapitola čerpání 614.000,- Kčs investičních prostředků a 809.951,- Kčs neinvestičních prostředků.

Kapitola 41 - Všeobecná pokladní správa

V této kapitole pravidelně nejsou plánovány žádné výdaje; během roku 1977 došlo k vyhodnocení MěstNV Kolín ve sběrové soutěži a poskytnutí odměny ve výši 1.200,- Kčs s tím, aby tato částka byla dle uvážení národního výboru poskytnuta některé organizaci ve městě. Městský národní výbor poskytl celkem 129.200,- Kčs organizacím Národní fronty a organizacím pro tělovýchovu a mládež na rozvoj jejich hnutí z fondu rezerv a rozvoje národního výboru.

Příspěvky byly poskytnuty těmito organizacím: MJ ČSPO, ZO SČSP MěstNV Kolín, MěV SSM, SPB, TJ Štítary, TJ Jiskra, TJ Kolín, TJ Lokomotiva.

Kapitola 51 - akce "Z"

Rozpočet této kapitoly byl plánován pro rok 1977 v částce 8,209.000,- Kčs; vzhledem k potížím během celého roku, především k potížím při výstavbě krytého plaveckého bazénu došlo v posledním čtvrtletí k úpravě plánu akce Z na částku 7,696.000,- Kčs.

Přehled o plnění jednotlivých akcí i vytvořené hodnotě díla podává připojená tabulka.

Při hodnocení této akce můžeme sice konstatovat, že upravený plán akce Z byl splněn na 104,- %; přesto však nemůžeme s postupem prací být zcela spokojeni a to proto, že převážné části plnění bylo dosaženo až v závěru roku a plnění jednotlivých akcí v průběhu roku nebylo plynulé.

Pokud se týká naší největší akce, t.j. výstavby krytého plaveckého bazénu, vyskytly se v roce 1977 mimořádné potíže v zajištění prací n.p. Konstruktiva Praha, který přes veškeré přísliby na akci od 12.3. do 12.6. 1977 nepracoval, čímž došlo k tomu, že nebyla včas připravena stavba pro další subdodavatelské práce. Vzhledem k tomu, že stavba má být ukončena v roce 1978, bylo nutno provést taková opatření, aby plán stanovený pro rok 1977 byl beze zbytku splněn. To se po řadě jednání a opatření vcelku povedlo.

Po přechodné stagnaci rozběhly se dobře práce na výstavbě mateřské školy n. p. Kablo, kde byl upravený plán splněn. Prakticky stejná je situace i u výstavby areálu předškolní výchovy, kde práce postupovaly v roce 1977 dobře.

Akce Dětského dopravního hřiště byla v roce 1977 dokončena a hřiště odevzdáno do užívání.

V roce 1977 byla do plánu akce Z zařazena II. etapa výstavby letiště v Kolíně. U této akce postupují práce dobře. Stejně tak dobře pokračovaly práce na výstavbě kanalizace v ul. Boženy Němcové, které byly v roce 1977 skončeny.

Finanční limit, plánovaný pro akci Zastřešení zimního stadionu byl vyčerpán.

Nově zařazená akce - výbudování B plochy hřiště kopané TJ Kolín probíhala bez petíží.

Akce Z byla v roce 1977 financována z následujících zdrojů:

Fond rezerv a rozvoje ONV	3,000.000,- Kčs
Dotace ONV	1,800.000,- Kčs
sdílené prostředky	2,485.834,- Kčs
státní fond vod. hosp.	300.000,- Kčs
	-----
c e l k e m	7,585.834,- Kčs

Částka 420.814,33 Kčs byla použita z prostředků fondu rezerv a rozvoje národního výboru.

Z podrobného rozboru a hodnocení našeho hospodaření za rok 1977 vyplývá, že Městský národní výbor v Kolíně nejen svůj původní, ale i upravený rozpočet příjmů i výdajů splnil a dokázal provést i další záměry, které vyplývají jak z volebního programu NF, tak i oprávněných připomínek našich občanů. Tím si MěstNV vytvořil předpoklady k dalšímu rozvoji své činnosti, směřující k zlepšení životního prostředí i potřeb všech našich občanů.

Inventarizace národního majetku

Vyhláška č. 155/71 Sb. ukládá povinnost provádět pravidelně inventarizaci národního majetku. Na základě této vyhlášky i pokynů nadřízeného orgánu byla v roce 1977 provedena inventarizace majetku všech zařízení národního výboru i organizací, národním výborem řízených. O výsledku inventarizace byla podána zpráva radě MěstNV dne 24. 1. 1978. Z této zprávy vyplývá, že inventarizace proběhla na všech zařízeních uspokojivě a že Městský národní výbor v Kolíně spravuje majetek v celkové hodnotě 73,971.746,96 Kčs, z toho základní prostředky v hodnotě 68,253.184,39 Kčs a předměty pro stálou spotřebu v hodnotě 5,718.562,57 Kčs.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb se řídí vyhláškou č. 155/75 Sb.

Fond dosáhl v roce 1977 celkové výše 45.377,61 Kčs, použito během roku bylo 23.789,60 Kčs; zůstatek fondu k 1. 1. 1978 je 21.588,01 Kčs. Zdroje i použití fondu jsou zřejmé z přiložené tabulky. Všechny položky tohoto fondu jsou v souladu s platnými předpisy o hospodaření s FKSP.

<u>Příjmy:</u>	rozpočet	splněno
stav k 1.1.1977	21.230,23	21.230,23
zákl.příspěvek - 1 %	11.600,-	13.014,-
doplňkový příděl	8.570,75	8.570,75
náhrada škody M. Potštejnská	2.500,-	2.536,-
úrok z účtu	-	26,63
zdroje celkem	43.900,98	45.377,61

<u>Výdaje:</u>		
příspěvek na záv. stravování	7.800,-	8.460,-
dětská rekreace ROH	2.000,-	2.010,-
org., a kult.vých.činnost	6.000,-	5.577,10
podn.rekreace a tuz.zájezdy	7.000,-	3.681,50
výšerová rekreace ROH	1.540,-	980,-
nepeněžní odměny a dary	2.300,-	3.081,-
půjčky na vyt. výstavbu	10.000,-	-
použito celkem	36.640,-	23.789,60

zůstatek fondu k 31. 12. 1977 21.588,01

Sdružené prostředky

Městský národní výbor v Kolíně na základě vyhlášky č. 119/72 Sb. uzavírá s kolínskými závody dohody o poskytnutí příspěvku na společné financování některých akcí v Kolíně.

V poslední době jsou to především příspěvky na stavby mateřských škol, dále pak výstavba dětského dopravního hřiště, letiště a některých sportovních hřišť, V roce 1977 bylo kolínskými závody a podniky sdruženo celkem 9,000.898,74 Kčs /včetně úroků ze zvláštního účtu/. Na financování akcí bylo v roce 1977 použito celkem 4,104.544,- Kčs.

Vývoj sdružených prostředků v roce 1977 ukazuje přehledně tabulka:

Stav účtu k 1. 1. 1977:

	příjem	vydání
prostř. na výst. MŠ Kablo	2,619.742,-	
areál předškolní výchovy	3,133.135,-	
MŠ Potraviny	500.000,-	
úprava Zengrovy ul.	1,888.447,-	
rekonstrukce kabin	40.300,-	
úroky z účtu	46.110,01	
o c e l k e m	8,227.734,01	

V roce 1977 fin. prostředky sdruženy:

na výst. areálu předškol. výchovy	7,505.000,-
MŠ Kablo	1,150.000,-
dět. dopr. hřiště	60.000,-
výst. II. et. letiště	150.000,-
hřiště TJ Kolín	37.100,-
vybavení MŠ	44.000,-
úroky z účtu	54.798,74
o c e l k e m	9,000.898,74

V roce 1977 bylo ze sdruž. prostř. převedeno do rozpočtu na tyto akce:

na úpravu Zengrovy ul.	1,574.710,-
výst. MŠ Kablo	810.000,-
areál předškol. výchovy	1,425.534,-
hřiště TJ Kolín	40.300,-
vyb. MŠ	44.000,-

výst. dětského dopr. hřiště	60.000,-
výst. II. etapy letiště	150.000,-
c e l k e m	4,104.544,-

K 31. 12. 1977 stav účtu sdruž. prostředků	13,124.088,75
z toho: na MŠ Kablo	2,959.742,-
areál předškol. výchovy	9,212.601,-
MŠ Potraviny	500.000,-
Zengrova ul.	313.737,-
hřiště TJ	37.100,-
úroky z účtu	100.908,75

Fond rezerv a rozvoje MěstNV

Po finančním vypořádání roku 1976 byl výsledek hospodaření tohoto roku ve výši 976.100,37 Kčs převeden do fondu rezerv a rozvoje Městského národního výboru v Kolíně. Rača MěstNV svým usnesením č. 151 ze dne 7. 6. 1977 schválila použití prostředků tohoto fondu k účelům financování akcí, které nebyly zajištěny a pokryty řádným rozpočtem. Přehled o využití fondu rezerv a rozvoje podává následující tabulka.

	zdroje	P o u ž i t í	
		rozpočet	skut.použito
stav fondu k 31. 3. 1977-			
převod výsledku hosp.z r.1976	976.100,37		
úroky za rok 1977	3.186,93		
zdroje celkem	979.287,30		
příspěvek MJ ČSPO		2.000,-	2.000,-
" ZO SČSP MěstNV Kolín		5.000,-	5.000,-
odměny uvol.aneuvol.fu nk.MěstNV a OV		90.000,-	69.498,-
příspěvek MěV SSM		20.000,-	20.000,-
" SPB		4.200,-	4.200,-
" TJ Štítary		3.000,-	3.000,-
" TJ Jiskra		18.000,-	18.000,-
" TJ Kolín		60.000,-	60.000,-
" TJ Lokomotiva		6.000,-	6.000,-
" Km.hudba - zájezd Polsko		28.000,-	19.360,-
" TJ Kolín, odd. hokeje			2.000,-
" TJ Kolín - odd. kopané			6.000,-
pojištění národního majetku			42.835,-
financování akcí Z a provozu nár. výboru			700.000,-
MSK, úprava sedaček		85.000,-	-
ztráta Kmochova Kolína		200.000,-	-
nákup hud. nástrojů LŠU		40.000,-	
příspěvek MÉRPO		35.000,-	
použito celkem		596.200,-	957.893,-
zůstatek fondu rezerv a rozvoje k 31. 12. 1977			21.394,30

Socialistické soutěžení na Městském národním výboru v Kolíně

V roce 1977 soutěžily na Městském národním výboru v Kolíně 4 kolektivy pracovníků o titul "Kolektiv socialistické práce". V závěru roku se do soutěže přihlásil i odbor místního hospodářství a služeb, který v roce 1976 pro různé potíže soutěž přerušil.

V roce 1977 byl udělen titul "Kolektiv socialistické práce" kolektivu odboru organizačních a vnitřních věcí a kolektivu odboru školství a kultury; spolu s odborem výstavby, kterému byl titul udělen již v předcházejícím roce, máme na Městském národním výboru již 3 kolektivy, nesoucí tento název. Všechny kolektivy uzavřely na rok 1977 závazek, který byl pravidelně hodnocen a kontrolován a který byl zaměřen především k splnění úkolů, stanovených celoměstským závazkem a odpracování brigád jak ve prospěch životního prostředí na pracovišti, tak i v místě bydliště. V roce 1977 odpracovali pracovníci Městského národního výboru v Kolíně celkem 799 brigádnických hodin, z toho 295 hodin na úpravě rekreačních chat, pracovního prostředí a pomoci zemědělské práce 504 hodin.

Plnění nápravných opatření z komplexního rozboru hospodaření za rok 1976

Při projednání komplexního rozboru hospodaření za rok 1976 byly stanoveny následující úkoly:

- 1./ provádět v souladu s náplní práce a zodpovědností za ekonomické a hospodářské úkoly čtvrtletní rozbor plnění vytýčených úkolů roku 1977 a závěrů komplexních rozborů za rok 1976.

Za úkol zodpovídají:
vedoucí odvětvových odborů

Čtvrtletní rozbor hospodaření byly prováděny pravidelně na všech úsecích činnosti národního výboru.

- 2./ Soustavně sledovat plnění celoměstského závazku a v případě ohrožení některých úkolů provádět na jednotlivých úsecích opatření k odstranění nedostatků.

Za úkol zodpovídají:
vedoucí odvětvových odborů

Celoměstský závazek byl hodnocen pravidelně čtvrtletně s hodnocením ekonomické činnosti národního výboru. Mimořádně vyhodnocení celoměstského závazku bylo provedeno k 31. 10. 1977 a po projednání radou MěstNV i plenárním zasedáním bylo předáno ONV Kolín k předběžnému hodnocení národních výborů.

- 3./ Sledovat plnění a závěry z komplexních rozborů, upozorňovat jednotlivé odbory na nedostatky a podle potřeb a nutnosti předkládat návrhy na řešení nedostatků radě MěstNV.

Za úkol zodpovídá:

s. Moravcová, vedoucí fin. odboru

Finanční odbor sledoval během roku 1977 hospodaření jednotlivých kapitol národního výboru a upozorňoval tyto odbory na nutnost provedení opatření. Tak na příklad odboru pro vnitřní věci bylo doporučeno požádat o posílení rozpočtu kap. 19 - vnitřní správa, odbor výstavby byl upozorněn na vyčerpání věcných výdajů na stavbě krytého plav. bazénu atd. Opatření prostřednictvím rady MěstNV nebylo nutno provádět.

- 4./ Upravit finanční vypořádání ve shodě s dodatečně provedenými změnami nadřízeného orgánu a o úpravách informovat radu MěstNV.

Za úkol zodpovídá:

s. Moravcová, vedoucí fin. odboru

Finanční vypořádání hospodaření roku 1976 bylo nadřízeným orgánem, t. j. ONV Kolín schváleno ve znění, zpracovaném finančním odborem MěstNV Kolín. O výsledku byla rada MěstNV informována při převodu výsledku hospodaření do fondu rezerv a rozvoje MěstNV, t. j. dne 7. 6. 1977.

.....

Komplexní rozbor hospodaření za rok 1977 byl zpracován šle účetních závěrek a zpráv odvětvových odborů Městského národního výboru v Kolíně, finančním odborem MěstNV.

Vedoucí fin. a plán. odboru MěstNV Kolín:

Hana M o r a v c o v á v. r.

Příjmy MěstNV

	Rozpočet		splněno	% k upr. rozpočtu
	schválený	upravený		
Oddíl 3 - daně a poplatky	1,597.000,-	1,597.000,-	1,493.652,30	93,5
Oddíl 4 - příjmy z činn.RO	4,959.000,-	4,959.000,-	4,847.756,73	97,8
úhrn vlast.příjmů	6,556.000,-	6,556.000,-	6,341.449,03	96,7
Oddíl 7 - globální dotace	12,966.700,-	12,616.700,-	12,616.700,-	100
Oddíl 8 - účelové subvence	1,649.000,-	4,201.414,-	6,001.599,-	142,8
Oddíl 11 - převody prostř.z FRR	6,070.000,-	5,687.000,-	3,957.893,-	69,6
Oddíl 12 - doplňkové příjmy	239.000,-	239.000,-	560.986,11	234,7
Oddíl 16 - sdružené prostředky	1,600.000,-	1,470.000,-	4,104.544,-	279,2
Oddíl 17 - dotace St.fond.vod.hosp.	300.000,-	300.000,-	300.000,-	100
	29,380.700,-	31,070.114,-	33,883.171,14	109,1

Oddíl 3 - daně a poplatky

§ 4 - daň zemědělská	55.000,-	55.000,-	54.403,30	98,9
§ 6 - daň z příj.obyvatelestva	82.000,-	82.000,-	86.598,80	105,6
§ 7 - daň domovní	1,150.000,-	1,150.000,-	1,079.027,60	93,8
§ 8 - poplatek z bytů	8.000,-	8.000,-	5.994,-	74,9
§ 9 - míst.poplatek ze psů	142.000,-	142.000,-	134.846,66	95
§ 10 - správní poplatky	160.000,-	160.000,-	132.782,-	83
	1,597.000,-	1,597.000,-	1,493.652,30	93,5

Oddíl 3 - daně a poplatky - § 10 - správní poplatky

	R o z p o č e t		splněno	% k upr. rozpočtu
	schválený	upravený		
stavební povolení			62.700,-	
delegace snatku			35.300,-	
rybářské lístky			25.342,-	
směny bytů			1.120,-	
tomboly			2.570,-	
povolení prodeje na trhu			4.360,-	
různá povolení			1.390,-	
			<u>132.782,-</u>	

Oddíl 4 - příjmy z činnosti rozp. organizace

kap. 6 - stavebnictví	110.000,-	110.000,-	39.920,-	36,3
10 - doprava	230.000,-	230.000,-	309.375,-	134,5
14 - školství	2.800.000,-	2.800.000,-	2.941.176,88	105
15 - zdravotnictví	202.000,-	202.000,-	189.616,05	93,9
16 - kultura	-	-	1.981,50	
19 - vnitřní správa	10.000,-	10.000,-	6.363,70	63,6
28 - práce a soc. věci	7.000,-	7.000,-	628,-	9
39 - MH	1.600.000,-	1.600.000,-	1.358.735,60	84,9
	<u>4.959.000,-</u>	<u>4.959.000,-</u>	<u>4.847.796,73</u>	<u>97,8</u>

Oddíl 12 - doplňkové příjmy

§ 3 - přebytky drobných provozoven	14.911,30
§ 4 - poplatek za užívání veř. prostranství	176.886,-
§ 4 - poplatek ze vstupného	56.595,60
§ 6 - pokuty	17.000,-
§ 7 - sankční poplatky	149.138,86
§ 16 - úroky z bankovního účtu	424,35
§ 20 - ostatní nahodilé příjmy	146.030,-

<u>239.000,-</u>	<u>239.000,-</u>	<u>560.986,11</u>	<u>234,7</u>
------------------	------------------	-------------------	--------------

V ý d a j e M ě s t N V :

	R o z p o ě t			
	schválený	upravený	splněno	% k upr. rozpočtu
kap. 6 - stavebnictví	50.000,-	116.142,-	270.968,30	233,3
10 - doprava	345.500,-	2,145.500,-	3,500.320,58	163,1
14 - školství	6,938.000,-	6,743.391,-	7,300.842,56	108,3
15 - zdravotnictví	921.000,-	921.000,-	916.460,44	99,5
16 - kultura	1,290.000,-	1,753.103,-	1,641.574,-	93,6
19 - vnitřní správa	1,808.200,-	1,937.000,-	2,084.417,38	107,6
28 - práce a soc.v.	290.000,-	290.000,-	291.712,70	100,5
39 - místní hosp.	7,979,000,-	8,052.778,-	7,439.630,37	92,4
40 - komplexnost b.v.	1,550.000,-	1,414.000,-	1,423.951,-	100,7
41 - všeob.pokl.spr.	-	1.200,-	129.200,-	
51 - akce Z	8,209.000,-	7,695.000,-	8,006.648,33	104
	29,380.700,-	31,070.114,-	33,005.725,66	106,2

Akce "Z"

	R o z p o č e t		splněno	vytvořená hodnota díla	% k upr. rozpočtu
	schválený	upravený			
MŠ Kablo	900.000,-	600.000,-	645.216,95	700.000,-	107,5
MŠ Kablo -tech.vyb.	170.000,-	170.000,-	165.695,80	166.000,-	97,5
MŠ Vávrova	900.000,-	700.000,-	756.249,40	1,427.000,-	108
Krytý plav. bazén	5,000.000,-	4,500.000,-	4,571.400,41	4,683.000,-	101,6
Dět.dopr.hřiště	239.000,-	375.000,-	369.112,54	595.000,-	98,4
II. etapa letiště		70.000,-	88.608,60	89.000,-	126,6
Kanalizace B.Němcové		81.000,-	70.957,40	115.000,-	87,6
Zastřešení ZS	1,000.000,-	1,000.000,-	1,041.041,53	1,158.000,-	104,1
TJ hřiště kopané		200.000,-	295.790,70	350.000,-	147,9
Kanalizace Gidlinská			581,-		
Spojovací chodba			1.994,-		
	8,209.000,-	7,696.000,-	8,006.648,33	9,283.000,-	104

Š K O L S T V Í

Okresní výroční konference Odborového svazu pracovníků školství a vědy zahájila 8. ledna nové období iniciativní aktivity ve všech organizacích na plnění závěrů XV. sjezdu KSČ v oblasti výchovy mládeže. Hlavní zprávu přednesl předseda OVOS ing. Fr. Růžička, který vyjádřil mnohostrannou angažovanost učitelstva a školských pracovníků v oblasti výchovy mládeže. Na schůzi promluvil 18 delegátů, kteří ukázali konkrétní výsledky dosažených odborářských organizací. Konference se účastnili všechny vedoucí školské složky. Vedoucí odboru školství v Kolíně s. M. Šima informoval o náročnosti nové koncepce vzdělání, která už byla na všech školách zahájena. Poukázal na nutnost řešení jednotřídních škol. Na konferenci byli zvoleni noví členové OVOS.

Počátkem roku byly na všech kolínských školách konány schůzky ZO KSČ, které kontrolovaly výsledky práce, plnění závazků a zabezpečení dalších úkolů. Většina straníků v pedagogických řadách pracuje jako vedoucí PO SSM, ve funkcích poslanců MěstNV, v organizacích Národní fronty, jako lektori a propagandisté a vedoucí občanských výborů. Nové úkoly byly uděleny hlavně ve větší činnosti učitelů a vychovatelů na veřejnosti, a především ve využívání moderních vyučovacích metod.

V květnu byly mezi školskými odboráři Kolína a Mělníka navázána družba. Koncem dubna navštívili školští pracovníci OVOS z Mělníka kolínský okres. Na dopoledním zájezdu se podívali do Kutné Hory a odpoledne byli hosty na radnici. Tam jim podal obsažný referát předseda MěstNV s. J. Jirsík o vývoji města a o dalším budování a potom byli účastníci seznámeni s pamětihodnostmi města.

V pondělí 16. května¹⁵⁵ zahájila činnost mateřská škola a jesle pro 180 dětí v ulici Rimavské Soboty na kolínském sídlišti.

Toto zařízení bylo postaveno v rámci občanské vybavenosti. Rodiče tu udělali hodně brigádnické práce, závody propůjčili auta, pionýři vyčistili zahradu, tatínkové sešroubovali dodaný nábytek a maminky zařizovaly kuchyň a textilní vybavení.

Ve dnech 29. a 30. srpna se konal aktiv 147 pracovních školních jídelen na Kolínsku s odborným školením. Byly tam připraveny vybrané ukázky školní stravy a bylo ochutnávkami posouzeno 35 jídel. /polévky, přílohy, hlavní pokrmy a nápoje/. Všem byly rozdány nové receptury a doporučeno využití polotovarů.

Pracovní sobota na poč. září byla využita i ve školách. Žáci z odborných učilišť a studenti středních škol se účastnili sklizně cibule v okolních JZD na Kolínsku.

Na 600 chlapců a děvčat se letos účastnilo opět sklizně chmele v tradičních obcích Kroučové a Třeboci na Rakovnicku. Jejich výkony byly velmi dobré. Průměr na jednoho česáče byl 9,8 věrtele. Ale byly i rekordní výkony přes 25 věrtelů.

Kulturní komise SRPŠ při Lidové škole umění připravila v březnu a dubnu dva výchovné koncerty pro mládež. Jejich cílem bylo seznámit mládež s vážnou hudbou. 14. března to bylo Tali-chovo kvarteto a 12. dubna Pražský dívčí komorní orchestr.

1. června bylo slavnostní zahájení stavby nové mateřské školy a jeslí pro 360 dětí. Na výstavbě se podílí sdruženými finančními prostředky dvacet kolínských závodů a garantem je závod Frigera.

64

Všechna školská zařízení ve správě národního výboru byla vcelku dobře připravena na zahájení nového školního roku. Školy byly upraveny a vyzdobeny. Postupně se odstraňují škody na střešních krytinách způsobené letošními prudkými dešti.

Byl zpracován jednotný plán kulturně výchovné činnosti a podle něho byla řízena a ovlivňována činnost všech pořadatelů po celý rok.

Odbor školství a kultury vyhověl všem požadavkům občanských výborů na vybavení dětských hřišť.

V letošním školním roce 1976-77 bylo na kolínských Základ. devítiletých školách /ZDŠ/ celkem 3889 žáků. Školní docházku ukončilo 401 dítě. K zápisu do prvních tříd na šk.rok 1977-78 se dostavilo 496 dětí. Přírůstkem z přiškolených obcí a přistěhování do nově obsazených bytů je v tomto novém roce o 170 dětí více.

V tomto šk. roce bylo k dispozici celkem 122 učeben včetně jednadvaceti provisorii. Pro škol.rok 1977-78 ubyly dvě učebny, jež zanikly demolicí tzv. „školičky“ za divadlem. Protože se objevuje při 120 učebnách dětí na 125 tříd, musí se pro třetí ročníky všech kolínských škol zavést směnové vyučování. To je ovšem velmi mrzuté pro rodiče, ale i pro děti. V novém šk. roce se mají zavést sportovní třídy pro sportovně nadané děti. Na pomoc žáků, kteří neměli vyhovující prospěch se zřizuje jedna vyrovnávací třída v příštím šk. roce.

Důležitou školou je zvláštní škola, která připravuje pro život děti, které z různých důvodů nestačí na výuku ZDŠ. Bohužel

jsou třídy této školy přeplněny a nelze dodržovat stanovaný počet žáků ve třídě, aby se s nimi dalo pracovat individuálně, V této škole je mnoho dětí cikánského původu a s jejich rodiči se obtížně navazuje kontakt. Ani patronát tato škola nemá. V rámci kraje má škola dobré jméno a i některé dobré výsledky. Děti jsou vedeny hlavně k manuální práci a škola si vlastní práci upravila místnost pro družinu. Kromě toho tu pracuje několik zájmových kroužků.

Mateřských škol má letos Kolín deset. Je v nich celkem 1102 dětí. Jejich využití kolísá. V jarních a podzimních měsících je docházka slabší vzhledem dětským nemocem. I přesto, že kapacita mateř. škol je plně využita, je stále nedostatek míst pro umístění dětí. Začátkem letoš.šk. roku byla otevřena mateř. škola v ulici Rimavské Soboty, ale ani ta situaci nevyřešila. Letos se dostavilo k zápisu do mat.škol 424 dětí, ale volných míst je pouze 292. Proto musela být pro přijímání dětí stanovena kriteria, podle nichž byly děti přijímány.

1. září 1976 vstoupila v platnost nová výchovně vzdělávací soustava na základních devítiletkách. Ideově-politická práce se prolínala s obsahem výuky a vhodnou formou i mimo vyučování. Školy uskutečnily 130 besed ve vyučovacích hodinách a 60 besed mimo školu. Besedy byly s funkcionáři, členy lidových milic, SNB a brigád soc. práce, hospodářskými a odborovými pracovníky a j. 1047 žáků kolínských škol si dopisovalo s dětmi ze socialistických států.

Školy navštívily dále ve šk. r. 1976-77 celkem 95 divadelních představení, 86 filmů a 144 různých výstav, muzeí a koncertů.

Na školách je osm klubů mladých divadelních diváků a sedm klubů mladých čtenářů. Na devítiletkách bylo celkem 48 zájmových kroužků s 549 žáky. Kromě toho pracovalo 43 zájmových kroužků pionýrských. Pro výchovu k volbě povolání byla vytvořena sekce výchovných poradců při okres. pedagogickém středisku. Výsledkem této výchovy bylo rozmístovací řízení na konci šk.r.

1976-77. Počet žáků který končil škol. docházku	401
z toho z IX. tříd	374
z nižších	27
Na školu II. cyklu přijato celkem	218
z toho z IX. tříd	139
z VIII. tříd	79
Do učebního poměru s maturitou	12
do normálního učebního poměru	227
do pracovního poměru	13

S prospěchem žáků souvisí i péče školy o slabé a talentované žáky. Na školách byly povoleny 3 doučovací skupiny placené a 32 neplacených.

Kromě toho bylo zavedeno 31 skupin pro 308 žáků jako příprava pro přijímací zkoušky na školy II. cyklu.

Z 3890 žáků, kteří navštěvovali ve šk.r. 1976-77 kolínské devítiletky, prospělo 3840. S vyznamenáním celkem 677, neprospělo 21.

Pionýrská organizace SSM měla v tomto období 3168 registrovaných členů, z toho 2213 pionýrů a 955 jisker. Sedm pionýr. skupin má 219 pionýrských pracovníků a 121 instruktorů.

Je stálý nedostatek kluboven /17/. Vliv na výchovu mají i patronátní závody v Kolíně, které pomáhají školám s údržbou, docházejí na besedy, půjčují autokary na zájezdy, a školy opět na oplátku plní kulturní program při různých příležitostech v závodech.

Škole pomáhají i Sdružení rodičů a přátel školy /SRPŠ/, která pomáhají organisovat zájezdy, školu v přírodě a různé školní akce. Do školních družin jsou pro nedostatek místa zařazovány děti jen 1. a 2. tříd. Úkolem družin je organisovat a zaměstnat děti, když rodiče jsou v zaměstnání.

Jednou z největších škol v Kolíně na počet žáků je Lidová škola umění /LŠU/. Letos má 1075 žáků. Počet rok od roku stoupá. Počet žáků ve hře na dechové nástroje výrazně stoupl /160/

Žáci školy se účastnili řady vystoupení ke kulturním výročím a mimořádně aktivní byla škola v převolebním a volebním období.

Vedle hudebního oboru má škola obor taneční, dramatický a výtvarný. Absolutorium I. cyklu získalo letos 30 žáků hudebního oboru, 2 žáci tanečního, 3 dramatického a 7 výtvarného oboru. II. cyklus absolvovalo 13 žáků hudebního oboru.

Žáci dramatického oboru se účastnili recitační soutěže k 60. výročí VŘSR o putovní pohár. Letošním držitelem poháru je Martin Kamler, žák LŠU v Kolíně.

Bohužel prostory, které má škola k dispozici už zdaleka nestačí. V příštím roce bude snad přemístěna do budovy, která bude lépe vyhovovat.

Kolínské školy mají deset školních jídelen. Stravuje se tam 1155 dětí průměrně denně. Jidelny mají celkem 36 zaměstnanců. Počet dětí, které se v jídelnách stravují stále stoupá. Proto se už opět objevuje nedostatek místností-jídelen-kuchyní. Každá škola má svou stravovací komisi, která spolu s lékařem a hygienikem dohlíží na stravu a stolování.

42

Kolínské školství je velmi rozsáhlá kapitola. Přehled o něm lze podat jen stručně, protože každá škola je svým vlastním organismem se svou vlastní kronikou. Zachytit je všechny v centrální kronice není dobře možné. Kolínské školství zahrnuje letos šest jeslí s kapacitou 229 míst, deset mateřských škol /z toho 2 závodní/ s 985 místy, šest základních devítiletých škol s 3978 žáky ve 125 třídách, Lidová škola umění s 932 žáky. Dále v Družinách mládeže bylo na poč. letoš. šk.r. 760 dětí, gymnázium mělo letos ve třinácti třídách čtyř ročníků celkem 462 žáků, střední ekonomická škola v devíti třídách denního studia 398 žáků a ve studiu při zaměstnání 173 žáků. Střední průmyslová škola má na strojírenském oboru 277 studujících v devíti třídách denního studia a osm tříd studia při zaměstnání v oboru strojírenském a 4 třídy v oboru spojařském s celkem 261 posluchači. Krajská střední zdravotní škola má v desíti třídách čtyřletého a ve 4 třídách dvouletého studia celkem 425 žákyň. Odborné učiliště závodu Tatra Kolín má ve 14 třídách 337 učňů, Odborné učiliště n.p. Tesla vyučuje teorii pro 219 učňů, Odborné učiliště spojů má osm tříd s 191 žáky, učňovská škola má 784 učňů a posléze zvláštní škola má 85 žáků.

Celkově tedy školní rok 1977-78 poskytuje výchovu základní i odborné vzdělání téměř 10 tisícům dětí, žáků, učňů a studujícím na školách našeho města, jehož počet obyvatel je málo přes 30 tisíc. Lze říci, že Kolín je nejen město průmyslu, ale i město škol, které se široce podílejí na veškerém dění ve městě. Téměř čtvrtmilionový počet brigádnických hodin věnovaných školami veřejným úkolům je toho dokladem.

K U L T U R A

D i v a d l o

K i n o

K n i h o v n a

M u s e u m a v ý s t a v y

H u d b a

O s l a v y

K u l t u r n í d ů m p r a c u j í c í c h

N á v š t ě v y

T i s k

Všechna kulturní zařízení se zapojila vhodnou formou do celostátních oslav 60. výročí VŘSR, kterážto událost charakterisovala celý letošní rok. Kulturní činnost byly zaměřena hlavně na zvýšení ideovosti a efektivnosti kulturně výchovné činnosti v zájmu celospolečenských cílů a hlavně mládeže. Tímto směrem šel i Sbor pro občanské záležitosti, vytvářením nové socialistické tradice - oslav významných okamžiků v životě našich občanů.

Hlavním motivem v první části roku byly oslavy únorového vítězství, májové oslavy a IX. všeodborový sjezd, v měsíci červnu Kmochův Kolín a VIII. Filmový festival pracujících. V druhé části roku se většina akcí týkala 60. výročí VŘSR.

Byla to mimoškolní výchova soustředěná v Kulturním domě pracujících, branná výchova, jejímiž středisky jsou školy a Svazarm, zájmová umělecká činnost zajišťovaná v kroužcích dobrovolných pracovníků, různé společenské akce a zábavy, jejichž koordinaci a povolování řídí kulturní komise MěstNV.

Následující tabulka je přehledem akcí, které byly v r.1977 povoleny Městským národním výborem:

Taneční zábavy	351	Bez představení Krajského divadla, kina, podniků knihovny, které jsou vyčísleny zvlášť.
Koncerty a přednášky	67	
Výstavy /počet dnů/	168	
Divadelní představení	16	
Různé	58	
Celkem	<u>670</u>	

D I V A D L O

Kolínské divadlo, které nese název Krajské divadlo v Kolíně, obdrželo na poč. letoš. roku Čestné uznání od Krajského národního výboru za vítěznou inscenaci hry Radoslava Lošťáka Chůze po kamení. Toto představení zvítězilo v umělecké soutěži krajských divadel na počest XV. sjezdu a 55. výročí založení KSČ. Za nejlepší mužský výkon v roli hajného Hapky získal Robert Vrchota.

27.ledna hostovalo v Kolíně Divadlo Vítězného února z Hradce Králové, které zde uvedlo Hubačovu dramatisaci proslulého románu Jamese Clavela „Král Krysa“. V představení hostoval člen pražského divadla na Vinohradech Petr Haničinec.

Z minulé divadelní sezony byl v lednu ještě provozován "Lišák Pomeč".

Letošní divadelní rok byl zahájen hrou slovenského klasika Gregora Tajovského, „Ženský zákon“, kterou pohostinsky režíroval Pavel Rimský, jenž spolu s Marií Louckou hru upravil a starý folklor nahradil současnými ohlasy lidové tvořivosti. Vznikla dobrá, promyšlená inscenace, která ze staré klasiky vytvořila hru s moderními výrazovými prostředky, jež diváka pobaví.

Všichni účinkující si zahráli s chutí, při čemž se dařilo hlavně ženské části souboru, Jiřině Chlumské, Vlastě Machníkové a Jitce Součkové. Také scénu vytvořil hostující výtvarník Otto Šujan svou variabilní koncepcí a Margita Polonyová, která ovlivnila kostýmy slovenským folklorem.

Hra Tajovského byla dobrým vstupem do letošní divadelní sezony a proto byli diváci právem zvědaví na nové uvedení Čapkova „Loupežníka“, který byl uveden v březnu. Tentokrát nebylo představení uspokojujivé. Hlavní představitelka Mimi, členka souboru nestačila na svou roli. Jejím partnerem byl Petr Herrmann, který v ní neměl rovnocennou partnerku a tím celé představení vyznělo hluše. Málo se tu objevila Čapkova lyrika a zvláště jeho lidový humor. Totéž platí i o Čapkově jazyku, který je tak charakteristický, že potřebuje herce, a zvláště herečku s určitou zkušeností životní i divadelní. To si měla uvědomit režisérka Lorencová, když hru vybírala a obsazovala. Jediné postavy, které odpovídaly autorově představě byli manželé, profesor a jeho žena /Štěpánek a Skálová/ a Jiřina Chlumská v roli Fanky. Starým divákům se představení nelíbilo, mladí mu nerozuměli, ale vinen není Čapek.

Po této nepovedené lyrické hře, která mladým nedala to, co by měla, vybral opět hostující režisér František Laurin hru skotského autora Mertona Hodge „Vítr a déšť“, která je hrou o mladých a protože byla v Kolíně zahrána mladými, byl její úspěch už lepší, nechceme říci úplný. Jedná se o studentský pension, obývaný mladými mediky a tu se mohla uplatnit autentická zkušenost mladých členů. Přesto však byly výkony nesourodé. Spíše než hlavní dvojice /Ptáčník a Nohýnková/, jež byla oboustranně bezbarvá se uplatnili v rolích rozverných študáků Jiří Brož a Milan Livora. Hostující Jiří Pragr však svou hrubou komikou naprosto nezapadl. I když tato lyrická komedie pobavila, nedostala to, co jí patřilo.

V únoru a v březnu mohli divadelní návštěvníci v Kolíně při přestávkách shlédnout ve foyeru v I. poschodí výstavku. Byly to práce dětí z Arménie /kresby/, které si přišel prohlédnout i redaktor rozhlasu a televise z Jerevanu s. Arutunjan. Jemu podal informace o výstavce, repertoáru divadla a o podílu sovětských autorů ředitel divadla Radimecký.

V červnu uvedla organizace Svazu mládeže v kolínském divadle hru Jiřího Brdečky "Limonádový Joe". Tato hra, která má už za sebou šlušnou řádku let, dala mladým hercům příležitost si pořádně zařádit. Představení se konalo sice v dusném prostředí Divadelního klubu v suterénu budovy, ale ohlas u diváčeků byl srdečný, zvláště u mladých. Proto také tento návrat Limonádového Joea patřil k úspěšným podnikům divadla.

Touto hrou divadlo zakončilo první část roku. Celkem lze říci, že kolínské divadlo svůj úkol plní, ale nelze říci, že by došlo k nějakým větším divadelním událostem ani po stránce repertoáru, ani v hereckých výkonech. Soubor je sice stále doplňován novými mladými silami, ale repertoár je často podřizován divákovi, převažují komediální hry, jež nedávají hercům velkou příležitost. Trochu vybočení z těchto konvencí by prospělo větší spokojenosti herců a k různorodosti hereckého projevu.

Na říjnovém divadelním festivalu v Kladně representovalo kolínské divadlo naše město hrou „Letní toulky“ od Afanasije Šalinského, která se stala repertoárem divadla, v nové sezoně po prázdninách.

54

Tato jednoduchá hra řeší dosti hluboku poměry mezi lidmi venkovského městečka a diskusně s objektivitou objevuje charaktery jednotlivých postav. V hlavní roli byl Milan Livora, v úloze mladého chlapce, který pátrá po minulosti svého otce a bojuje za uznání otcova projektu. Svou nesmlouvacostí a nepřizpůsobivostí ovšem naráží, vzniká tím řada jednotlivých příběhů, v nichž vystupují nové postavy s novými povahami.

Livorův výkon v postavě mladého Kulikova byl však překonán výkony zkušených herců /Bohumil Vávra, Karel Želenský/ kteří vytvořili dvojici zemitých pravdivých typů. Menší úspěch měly ženské role. Nejvíce vytěžila Jaroslava Brousková. Hra „Letní toulky“ byly československou premiérou.

Ríjnovou premiérou byla hra Lope de Vegy „Zahradníkův pes“. Tento legendární dramatik Španělska, který napsal na 1500 her, má ve svém díle věci nadčasové, které přetrvaly staletí a budou patřit k světovému kmenovému repertoáru, jako je i zde hraná Fuente Ovejuna i věci, jež propadly sítem doby a mají jen ohraničenou platnost své doby. K těm druhým patří i tato hra, která je nenáročnou hříčkou zamotané lásky, a kde režie musela hledat jádro, které by mluvilo k dnešnímu člověku. Režisérka Lorencová našla toto jádro ve zdůraznění panské nadřazenosti a kupčení s láskou a v prosazování citové nezávislosti a svobody lidského konání. Kladem představení byla lehká plynulost veršů i hudební část, která měnila představení v jakýsi příjemný muzikál. Hlavní postavy vytvořené Malehovou a Hyhlíkem měly zasloužený úspěch, na němž se podílela velká část souboru.

25. listopadu hostovalo v Kolíně divadlo z Hradce Králové Hubačovou úpravou slavného románu E. Hemingwaye „Komu zvoní hrana“. Hra ovšem nemůže zdaleka zachytit celou šíři autorovy práce, a proto je pro návštěvníky, kteří román četli, částečným zklamáním, ale přesto působí svým protiválečným výrazem, který je tak znám z ostatní autorovy tvorby.

Poslední a snad nejlepší premiérou letošního roku byla dramatisace Costerova románu „Thyl Ulenspiegel“, kterou kolínská scéna uvedla v prosinci. Autorem dramatisace je sovětský dramatik Grigorij Gorin. Hra poutá našeho diváka také podobností s událostmi v našem životě za německé okupace. Boj vlámského lidu proti španělům, hrůzy války a pohnuté osudy známého vtipálka, šíbala a národního hrdiny Thyla jsou tu zachyceny od jeho zrození přes odchod z domova až po jeho činnost bojovníka za svobodu, za niž umírá, ale žije dál v lidské paměti. Hlavní postavu vytvořil velmi dobře J. Kvasnička, který dal postavě patřičnou veselost, vtip a šaškovskou masku, pod níž se zkrývá nenávisť k zrádcům a udavačům a tvář prostého lidového hrdiny toužícího po svobodném životě. Dobrým partnerem tu byl Bohumil Vávra v roli zdánlivě neškodného, ale lstivého donašeče, rybáře Iosta. V dalších rolích vynikly G. Skálová v šílené Cathelině a Petr Herrmann v roli krále Filipa. Přesto, že hra klade velké nároky na všechny herece nejen obtížností, ale i délkou, udržela diváky po tři hodiny v pozornosti a patří k letošním nejlepším inscenacím v kolínském divadle.

Činnost divadla v Kolíně je soustředěna převážně na město Kolín. Jen v době divadelních prázdnin pořádá představení v Kutné Hoře ve Vlašském dvoře nebo někdy zajíždí na výměnná představení do okresních měst Středočeského kraje. V letošním roce uvedlo kolínské divadlo celkem 201 představení, která shlédlo 74.556 diváků. Z toho bylo 41 představení pro děti a mládež. Bylo nastudováno devět premiér a v rámci výměnných představení se uskutečnilo dalších dvaadvacet. Sehrála je divadla z Kladna a z Příbrami. Nejúspěšnějšími hrami byl Tajovského Ženský zákon, Zahradníkův pes a Thyl Ullenspiegel.

Kutnohorská představení ve Vlašském dvoře v červnu a červenci měla při desíti reprisách 6000 diváků z Čech i z Moravy. Hrála se tam komedie o Dačickém, s níž potom divadlo zahájilo svou 29. divadelní sezonu 9. září v Kolíně.

Členové divadla na počest 55. výročí založení KSČ a k XV. sjezdu nastudovali 10 komponovaných pásem, s nimiž vystupovali na školních besídkách a v závodech. Umělecký a technický kolektiv nastudoval ve volném čase hru pro mládež „Koza v mléčné dráze“ která měla 24 repris.

Někteří z kolínských herců vystupují i ve filmu a v televizi. Bohumil Vávra, Helena Malehová a Miroslav Mokošín hrají v třídílném filmu Havranpírko, Zdeněk Procházka točí ve filmu Zabijáci. Václav Král vystupuje ve filmu Povídky Sv. Čecha a Rudolf Horák vytvořil roli detektiva ve filmu Případ mrtvého klavíristy. Mir. Vlček si zahrál ve filmu Co takhle dát si špenát a Marcela No- hýnková si zahrála ve filmech Holka na zabití a Dobrý den, město.

V r. 1976 uskutečnilo kolínské divadlo celkem 220 představení, která shlédlo 80 835 diváků. Z toho bylo 59 představení pro mládež s 24 855 diváky. Dalších třináct představení bylo v rámci výměny s divadlem v Kladně a v Příbrami.

Další akce byly pořádány v Klubu divadla. Tyto pořady připravili členové divadla v rámci dobrovolné zájmové činnosti. Nejúspěšnější z těchto pořadů byla Kreutzerova sonáta, Trubači z Jericha a Pes baskervilský. Představení byla pořádána pro skupiny SSM ze závodů, učilist a vesnic. V rámci závazku k XV. sjezdu KSČ a 55. výročí založení strany odpracovali 1500 brig. hodin a nastudovali tři literární pásma.

Mimo uvedá představení a akce uskutečnila ZO SSM divadla ještě některé pořady v Klubu pro pracující kolínských závodů, BSP a SSM. Pro mladé diváky to byly různé hudební večery v rámci dobrovolné zájmové činnosti. Členové divadla se také podíleli svou dobrovolnou účastí na akcích pořádaných stranickými a státními orgány, např. na veřejných schůzích NF a schůzích k 60. výročí VŘSR.

K I N O

Jako každým rokem bylo hlavní událostí kolínských kin pořádání Filmového festivalu pracujících. Uskutečnil se ve dnech 20.- 28. června. Přes počáteční rozpaky, kde se bude konat, byl opět uskutečněn na Zimním stadionu. Pro mládež byly promítnuty filmy v kině Jas na Zálabí.

Nad jednotlivými filmy si vzaly podle tradice patronát kolínské závody a před každým filmem byl vždy kulturní program. Prvním filmem byla česká veselohra z venkovského prostředí „Náš dědek Josef“ s Bohušem Záhorským v hlavní roli. Druhým byl film NDR podle Karla Meye „Poklad Aztéků“, před nímž starokolínský závod Kara uspořádal přehlídku kožichů. Ve středu pod patronací Synthesie a Tatry byl uveden anglický širokouhlý film „Návrat růžového panthera“.

Při promítání dalšího filmu polské výroby „Poznamenání strachem“ byla přítomna i polská filmová delegace. Následující byl český film „Zítřka vstanu a opařím se čajem“ pod patronací Tesly a Jednoty. Americká barevná komedie „Na titulní straně“, ze světa americké žurnalistiky, měla za patrony závody Kablo a ČSAD. Závod Potravin převzal patronát nad rumunským snímkem „V knížecích službách“.

Francouzský barevný film „Povídka o policajtovi“, s Allan Delonem v hlavní roli, měl za patrony Obch. tiskárny a Okresní podnik služeb. Závěrečným filmem už osmého filmového festivalu

pracujících v Kolíně byl sovětský film „Šípy Robina Hooda“, ^{při} němž byla přítomna i sovětská filmová delegace, v čele s představitелеm hlavní role Borisem Chmelnickým a náměstkyní ministra kinematografie USSR I.V. Michajlenkovou. Oba hosté obdarováni květinami potom pomocí mikrofonu besedovali s diváky.

Průměrná účast 1500 diváků ukazuje oblibu této akce, která se uskutečňuje v pěkném prostředí a je každoročně očekávána. Celkem shlédlo festival 9.614 diváků. Největší návštěvnost měl francouzský snímek „Povídka o policajtoví“ /2500/, ale velkou návštěvu měl i sovětský film o Robinu Hoodovi.

Letos poprvé byly do festivalu zařazeny i dětské filmy a 2.924 malý diváků shlédlo snímky Honza málem králem, Ať žijí duchové a Šípy Robina Hooda.

Předprogramy nemají u diváků takový úspěch, jak by si pořadatelé přáli. Jednak proto, že se odehrávají ještě ve chvílích, kdy diváci přicházejí, jednak proto, že mnohé diváky tento program nebaví. Proto ani letos se nesetkaly programy s žádoucím úspěchem, lidé při nich hovoří, často dost hlasitě, někdy selžou i mikrofony a nelze zabránit i výkřikům nespokojenosti.

Měsíc československo-sovětského přátelství oslavila Městská správa kin výběrem devíti filmů pro kino Jas a čtyř filmů pro kino Oko. Tyto filmy shlédlo celkem 7.185 diváků a největší návštěvnost měl sovětsko-italský film „Červený stah“ o katastrofě italské vzducholodi Italia.

Návštěvnost kolínských kin v prvním pololetí letoš. roku byla slabší. Bylo to zaviněno hlavně tím, že v kině Jas se za

omezeného počtu sedadel hrálo, protože se sedadla vyměňovala. Bylo nejprve uzavřeno přízemí, později balkon. Celkem odehrála kina 1901 představení a počet návštěvníků byl 277.156 osob, což je o 27.156 víc, než stanovil plán ~~tržby~~ 1,530.709 korun jsou vyšší proti plánu o 150.709 korun.

Stále více se projevuje nedostatečná dislokace kolínských kin. Staré kino Oko /dř. Francovo/, které je ve městě, už dávno nestačí ani prostorami, ani zařízením, nemá ani dobrou viditelnost, ani akustiku. Dává se tam bohužel většina filmů pro mládež. Zálabské kino, které vyhovuje aspoň zčásti všem předpisům, je příliš vzdálené od sídliště, které je dnes nejlidnatější částí města a tuto kulturní instituci už dávno postrádá. To také mnohdy ovlivňuje návštěvnost zvláště starších diváků a při špatném počasí. Ani jedno z kin nemůže promítat 70 mm filmy, takže někteří milovníci kina jezdí do Pardubic. Přes řadu letošních potíží /dlouho se nevědělo, zda bude možno promítat v Letním kinu na stadionu/ i při menším množství představení byl překročen plán návštěvníků a plán tržby. Zůstatek na účtě banky na konci roku byl 82.789 korun.

K N I H O V N A

Okresní knihovna v Kolíně byla letos odměněna čestným uznáním SKNV za práci se sovětskou literaturou a tiskem. Toto uznání bylo výsledkem stoupající činnosti celého kolektivu této knihovny, kde se vytvořila i brigáda socialistické práce.

Činnost knihovny není jen v půjčování knih, což je její hlavní činnost, ale i v pokračování tradičních akcí, které jsou Kolínským známy pod názvem „Večery v knihovně“. Jsou to přednáškové a hudební večery s různými tématy. Letos jich bylo celkem deset.

První přednášku se světelnými obrazy měli manželé Mikulečtí, kteří se s posluchači podělili se svými dojmy z cesty po Norsku. Pod názvem „Z Kolína za polární kruh“ hovořili střídavě o dojmech z této severské země. Následující večer byl pokračováním této cesty pod názvem „Anglií a Skotskem“, v níž se posluchači seznámili s hlavními přístavy, některými městy a hrady této země. Tato druhá přednáška musela být opakována, protože při prvním provedení se musel sál pro nával uzavřít.

Dalším přednáškovým večerem bylo promítání velmi pěkných obrazů J. Holečka, který těmito obrazy doprovázel Erbenovy texty pod názvem Mateřídouška.

Kolínský archivář, který už v minulém roce měl několik přednášek o minulosti Kolína, Zdeněk Bisinger, seznámil posluchače

v dobře motivované přednášce s tím „Jak se kdysi soudívalo“
 Následující večer byl hudební. Součástí knihovny je hudební
 amatérský soubor Collegium musicum colinense, které už po
 10 let seznamuje posluchače s hudbou starých českých mistrů,
 má mezi sebou znamenité hudebníky a na své večery si čas od
 času zve i místní zpěváky. Soubor začínal jako kvarteto a dnes
 už má 14-16 členů, jimž diriguje Ivan Fišer, absolvent AMU.

Své zážitky z cesty „Od Oděsy do Batumi“ vyprávěl na večeru
 v knihovně Karel Foff.

Poprázdňinová sezona byla zahájena 18. října literárním
 pásmem z veršů sovětské a české avantgardy. Večer byl doplněn
 hudbou. Připravili jej pod názvem „Plným hlasem“ členové Kraj-
 ského divadla v Kolíně s hlavním organizátorem Jiřím Brožem.
 V listopadu vyprávěl o svých cestách dvanácti zeměmi Evropy
 Josef Procházka, sbormistr a člen Pěvec. sdruž. pražských uči-
 telů. Večer pod názvem S českou písní a štětcem v cizině dopl-
 nil i výstavkou svých obrazů a fotografií z cest.

„Dnešním Tuniskem“ provázel posluchače slovem i barevnými
 diapositivy 29. listopadu František Srp. Posledním večerem v
 knihovně bylo vystoupení žáků Lidové školy umění, kteří pod
 vedením členky kolínského divadla Jiřiny Chlumské uvedli pásmo
 veršů pod souhrnným názvem „Ať srdce láskou nikdy nezchudnou“.
 Závěr patřil opět hudbě. Collegium musicum pod taktovkou Ivana
 Fišera podalo vyrovnaný výkon z děl českých mistrů barokní hud-
 by. Solistou byl Otakar Boháč, absolvent AMU, kolínský rodák,
 který přednesl s orchestrem koncert pro fagot. V druhé části sám
 přednesl koncert na cembalo od Jana Zacha. sám dirigent I. Fišer.

Hudební soubor knihovny Collegium musicum patří dnes k nejlepším toho druhu. Je proto zván na národní festivaly k účinkování. Letos to bylo na festivalu v Prachaticích v dubnu, později v červnu v Náchodě na národním festivalu Camerata nova.

Všemi těmito akcemi se připojila knihovna k oslavám 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Spolu s kolínskou ústřední knihovnou se do této akce zapojilo dále devět střediskových a několik místních knihoven.

K tomuto výročí byla hlavně zaměřena také akce pro mládež. Po dohodě se školami v rámci Kultura mládeži bylo v knihovně pro školy uspořádáno pět přednášek o Kolíně v minulosti se světelnými obrazy a jedenáct přednášek pro školní mládež, v nichž se děti seznámily s událostmi, kdy sovětská armáda osvobozovala Kolín. Dokumentární obrazy a diapositivy, které doplňovaly tyto přednášky, jsou z archivu samotné knihovny.

Kolektivních akcí pro veřejnost bylo celkem provedeno 39, z toho 14 pro dospělé a 25 pro mládež.

Za letošní rok uskutečnila knihovna 189.900 výpůjček, což je o 10.000 více než v minul. roce. Potěšitelný je z toho počet výpůjček mládeže do 14 let 46.542. Knihovna má celkem 4.934 stálých čtenářů, z toho mládeže 1.571. Také zde počet proti 1976 stoupl. Knihovna má velmi čilou meziknihovní výpůjční činnost, kterou využívají hojně studenti a lektori socialist. akademie, ale knihovna opatřuje i noty pro Kolínskou filharmonii. Studovna má velké oddělení regionální literatury a čítárna s průměrem 25-30 návštěvníků denně má průměrný počet výpůjček časopisů 1300 - 1500. měsíčně.

M U S E U M

A

V Ý S T A V Y

Hlavním pořadatelem výstav v našem městě je regionální museum. Letos uskutečnilo celkem 18 výstav obrazů, dokumentů a fotografií. K nejvýznamnějším patřila výstava Život a dílo Klementa Gottwaka, výstava kolínských výtvarníků Meduny a Unčovského a výstava skupiny "K". Návštěvnost výstav stoupá. Nejpočetněji byly navštíveny dvě výstavy, pořádané ve spolupráci s Veřejnou bezpečností a to "O zneužívání náboženství jako jedné z forem boje proti socialismu" a "Ochrana ekonomiky naší vlasti", které byly navštíveny 5.132 občany.

Museum má po celý rok otevřeno sedm exposic pro místní a hlavně cizí návštěvníky. Archeologické oddělení musea má svůj kroužek pionýrů-archeologů a SSM. Tyto kroužky pomáhají při průzkumech, které v současné době výstavby jsou časté.

V učňovské škole na Štáralce instalovalo historické oddělení výstavku "Již nikdy fašismus".

Jedna z největších exposic musea je archeologická část. Ta patří už dnes k největším sbírkám toho druhu v republice a její exponáty jsou často součástí velkých archeologických výstav v Praze, kam jsou zapůjčovány. V současné době tvoří velmi hodnotnou součást výstavy československé gotiky dva obrazy z kolínského chrámu sv. Bartoloměje. Je to polovina velké galerie z doby Karla IV., která byla restaurována, byla dokonce vystavena v Paříži a je nyní středem pozornosti na pražském hradě. Kromě těchto oddělení má museum část historickou, síň J.S.Machara, stálou expozici o bitvě na Křechoři,

kteřá je častým cílem německých návštěvníků, stálou výstavu Františka Kmocha a obrazovou galerii z místních sbírek i ze zapůjčených originálů s místní tematikou. Kromě toho museum v Kolíně spravuje místní musea v Českém Brodě, Kouřimi a buduje velký skansen lidových staveb.

Potřeba centrální budovy musea v Kolíně je stále naléhavější už proto, že sbírky neustále narůstají a daleko větší část sbírek musí zůstat v depositářích.

Ve spolupráci s okresním archivem provedlo museum velkou dotazníkovou akci, která se vrací k památným dnům našeho osvobození v r. 1945. Dotazníky dostaly všechny obce okresu, aby místní kronikáři sdělili, zda bylo uděleno čestné občanství sovětskému vojákov, zda byl v obci partyzánský oddíl, zda při osvobozování tam padl sovětský voják, je-li tam v obci památník Rudé armády a byl-li v obci tábor Sovětské armády. Po zpracování těchto dotazníků vznikne cenný dokument o osvobození okresu Kolín.

Zvýšené úsilí archeologického oddělení musea se projevilo v r. 1976 při práci v terénu. Ve spolupráci s Archeologickým ústavem Akademie provedl kolektiv regionálního musea v Kolíně 10 větších záchranných archeologických výzkumů, pokračoval v systematickém výzkumu výšinného strategického sídliště z 2.stol. před n.l. v Týnci n/Lab. Tyto výzkumy podchytily 11 dosud neznámých pravěkých i slovanských sídlišť na území našeho okresu.

8. března byla v museu otevřena výstava "Ochrana ekonomiky", v níž příslušníci SNB uvedli velikou řadu příkladů, jak často

u nás dochází z neopatrnosti nebo nedbalosti k požárům, výbuchům a haváriím, které poškozují naše národní hospodářství. Kromě toho zde byli ukázáni pachatelé úmyslných trestných činů, kteří formou spekulací, podvodů a rozkrádání se obohacují na úkor všech.

10. září byla zahájena výstava Miloše Kubička, který vystavoval práce za leta 1941 - 1976. Celkem 60 hodnotných prací.

Dva malíři, žijící v Kolíně, akad. malíř Josef Meduna a Václav Unčovský, vystavovali svá díla u příležitosti 60. výročí VŘSR, a předložili svá díla z posledního svého období. Slavnostní zahájení bylo 1. listopadu v museu. Josef Meduna měl v Kolíně výstavu už v r. 1957 a nyní vystavoval grafický cyklus „Varujeme“, k němuž připojil další cyklus „Svědectví“. Oba cykly jsou autorovým záměrem burcovat svědomí a odsuzovat násilí.

Václav Unčovský pracuje v oblasti užité a propagační grafiky a jeho náměty mají převážně motivy továren, nesou znaky lidské práce a prozrazují autorův zájem o člověka a jeho prostředí. Oba malíři pracují jako výtvarníci v kolínských závodech v propagačních odděleních.

Ve foyeru divadla vystavoval své práce Rudolf Guštar, který uvedl cyklus obrazů pod názvem „Uhelná cesta“. Jsou to práce zachycující splavňování horního toku Labe, související s výstavbou nových elektráren ve Chvaleticích a Opatovicích. Autor pracuje jako technik v závodě Tatra a je žákem akad. malíře, Fr. Víta Blažka.

H U D B A

K m o c h ů v K o l í n

Tento festival dechových hudeb se stává rok od roku populárnější a známější nejen u nás, ale i v daleké cizině. Přijíždějí sem sousedé ze socialistických zemí i krajané ze zámorí. Letošní festival, který se konal ve dnech 16. - 19. června, byl jubilejní, 15. ročník tohoto setkání dechovek. Tak jako v letech minulých se město vyzdobilo modrobílými vlajkami, barvami města, a po čtyři dny znělo hudbou patnácti našich, čtyř zahraničních a tří mládežnických orchestrů.

V letošním roce byl Kmochův Kolín poprvé spojen s Okresní mírovou slavností a celá akce se stala velkou manifestací hudby a míru, přátelství mezi národy a socialismu. Přínosem letošního festivalu byly mládežnické hudební soubory a jejich společné vystoupení s dětskými pěveckými sbory kolínského okresu.

Myšlenka pořádat každoroční festival dechových hudeb v Kolíně pod názvem Kmochův Kolín vznikla v r. 1961 a následujícím roce už byl pořádán první ročník. Začátky podle pamětníků byly těžké. Nebyly zkušenosti z pořádání tak velkého podniku, nebyly vždy finanční prostředky, ale byla i nedůvěra a nepochopení. Mravenčí práce organizátorů však prorazila cestu a dnes se stal Kolínský festival vzorem podobných festivalů v Ostravě, Štětí, Chebu, Trenčíně, Dobrovici a jinde. Všude zní dechovky a Kmochova hudba.

Dnes je to už patnáctý ročník. U dirigentského pultíku se za ta léta vystřídala řada našich známých skladatelů a kapelníků,

jako byl Vačkář, Vejvoda, Dobiáš, Vacek, Chromec, Týr, Fadrhonc, Vostrčil, Zeman a jiní a jiní. Kromě nich řada dalších cizích dirigentů i skladatelů, kteří do Kolína přijeli se svými kapelami.

Pořadatelé letošního Kmochova Kolína byl jako jiná léta Městský národní výbor, dále Kulturní dům pracujících v Kolíně, a Okresní výbor československo-sovětského přátelství v Kolíně. Spolu pořadatelé : Okresní a Městský výbor KSČ, Středočeské kulturní středisko v Praze, Okresní národní výbor v Kolíně a Okresní odborová rada v Kolíně.

Programově byl letošní Kmochův Kolín zaměřen k 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, k 55. výročí vzniku SSSR, k 35. výročí vyhlazení Lidic a k IX. všeodborovému sjezdu.

Do Kolína přijely čtyři zahraniční orchestry: Státní orchestr Arménské SSR, vedený zasloužilým umělcem A. Mesianem, orchestry z Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky a z Bulharska. První den, ve čtvrtek večer bylo na Zimním stadionu malé nocturno ze skladeb Kmochových přednesené kolínskými dechovými orchestry za řízení kolínských dirigentů.

Následujícího dne v pátek se sjížděly dechovky z ČSSR a koncertovaly už na nádraží, potom ✓ ve Fučíkově parku a na sídlišti. Slavnostní zakončení dne bylo v divadle. V sobotu už brzy ráno vyrazili turisté na svou známou „Kmochovu padesátku“, aby odpoledne stihli barevný průvod zúčastněných hudeb ze sídliště na náměstí. Barevné kroje hudebníků i pěkná vystoupení majoretek z Hradce Králové, přilákaly na náměstí davy diváků. Večer byl

byl na Zimním stadionu galakonzert vybraných orchestrů, zatímco se ostatní rozjely do okolních obcí, které pro ně uspořádaly přátelstvá uvítání.

Poslední den, neděle, byl vyvrcholným festivalu na Zimním stadionu, který byl plně obsazen. Přítomni byli i zástupci ÚVKSC, vlády, Středočeského kraje a družebního okresu Rimavské Soboty. Po bohatém programu zahrálo 900 hudebníků blok skladeb Františka Kmocha doprovázených zpěvem 300 zpěváčků z kolínských devítiletok. Obecenstvo se svým zpěvem připojilo a celý program byl takto slavnostně zakončen.

Setkání hudebníků z celé naší vlasti a ze zahraničí je každým rokem významnou společensko-politickou a kulturní událostí. Představitelé města, okresu i odborů věnují festivalu stále větší pozornost. Zástupci všech zúčastněných souborů byli přijati na kolínské radnici, kde je přivítal předseda MěstNV Josef Jirsík. Toto setkání v obřadní síni bylo srdečným sblížením mezi hosty a organizátory.

Dramaturgie festivalu byla letos zaměřena na výběr skladeb, které mají trvalou hodnotu v oblasti dechové hudby a celkový program byl volen tak, aby tento letošní jubilejní Kmochoův Kolín se stal propagátorem dobré dechové hudby.

Letos byla pořádání Kmochova Kolína věnována také velké péče po stránce propagační. V Klubu českých novinářů byla uspořádána beseda o minulosti festivalu a už v březnu a dubnu vycházely o festivalu články v denním tisku. Tím se také stalo, že už dva měsíce před termínem bylo prodáno 2000 vstupenek.

Hudební život v Kolíně se neomezuje však jen na festival dechových hudeb. Kruh přátel hudby pokračoval v letošním roce v cyklu koncertů a zajistil skutečně velmi hodnotné programy a hostování význačných našich umělců. Kruh přátel hudby má svůj okruh zájemců, kteří svým předplacením zajišťují už předem finanční stránku a o její uměleckou úroveň se stará řada dobrovolných pracovníků.

Byla to po celý rok řada velmi pěkných večerů. Upoutal hlavně houslový recitál Shizuky Ishikavy, která tu už vystoupila podruhé. Tato rodilá Japonka, provdaná v Československu, dovede uchvátit čistým tónem a bravurním přednesem. Její koncert doprovázela rovnocenně prof. Helena Cinybulková. Obě umělkyně sklidily zasloužený potlesk. Jiným nezapomenutelným večerem byl klavírní koncert Pavla Štěpána, zasl. umělce a prof. pražské AMU. Jeho večer obsahoval skladby Beethovenovy, Bachovy, Schubertovy, Prokofjevovy a Sukovy. V březnu navštívilo Kolín Talichovo kvarteto ve složení Petr Messieurer, Jan Kvapil, Jan Talich a Evžen Rattay. Hráli Fibicha, Beethovena a Brahmse s velkým úspěchem.

Na duben pozval Kruh přátel hudby do Kolína soubor, který pod názvem Orchestra puellarum Pragensis sdružuje pod taktovkou Vladimíra Válka ve smyčcový orchestr posluchačky a absolventky pražské konservatoře a AMU. Tento soubor má za sebou řadu vystoupení a v Kolíně uváděl Stamice, Beethovena, Janáčka a Brittena. Jejich úspěch byl vynikající.

V dubnu měla vystoupení Kolínská filharmonie, která v roce 1975 oslavila 70. výročí svého trvání. Při této příležitosti obdržela Cenu města Kolína I. stupně, což bylo vzpruhou k další činnosti. Za své předcházející zásluhy byl orchestr vybrán na Národní festival symfonických a komorních orchestrů v Fraticích, kde úspěšně reprezentovala město i okres Kolín. Na podzim se uskutečnil podobný festival orchestrů Středočeského kraje v Příbrami a naše Filharmonie se ho účastnila spolu s národním umělcem Eduardem Hakenem, který je jejím velikým příznivcem. Umělecká porota vedená skladatelem prof. Václavem Dobiášem hodnotila náš orchestr mimořádně příznivě, jako jeden z nejlepších. Eduard Haken na svém koncertě v Kolíně při loučení s posluchači velmi ocenil úroveň orchestru s dodatkem, že do Kolína vždycky rád zavítá. Stejnou zkušenost spolupráce má tento orchestr i s jinými umělci, jako je Ludmila Dvořáková, zasl. umělkyně Stan. Součková, flétnista Václav Žilka, houslistka Ishikawa a řada jiných.

K svému letošnímu koncertu si naše Filharmonie pozvala jako solistu koncertního mistra symfonického orchestru hl. města Prahy /FOK/ Jiřího Tomáška, který hrál koncert pro housle a orchestr od Ant. Dvořáka. Filharmonie hrála dále Gluckovu předehru k opeře *Ifigenie v Aulidě* a Beethovenovu *Eroicu*. Dirigentem byl Ivan Fišer, který Filharmonii vede k velmi náročným skladbám.

V listopadu měla Kolínská filharmonie mimořádný koncert pořádaný k 60. výročí VRSR, který měl na programu skladby ruských mistrů Čajkovského /Koncert b moll/ Borodina, symfonie

č. 2 h moll a Balakirevovu předeheru na témata ruských písní. Solistou Čajkovského koncertu byl Ivan Klánský na klavír. Večer seznámil posluchače formou klavírního koncertu s náročnou tvorbou P.I. Čajkovského, jemuž solista Klánský dal neobyčejný výraz. Tato Bohatýrská symfonie našla v něm rovnocenného interpreta, což bylo také základem úspěchu celého večera.

Druhým listopadovým koncertem bylo vystoupení skladatele a spisovatele Ilji Hurníka, který se svým synem vytvářel výchovný večer uvedení do moderní hudby. Uvedl některé své skladby pro děti a Obrazy od Debussyho. Jeho syn četl z knížky svého otce Muzikální Sherlock. Potěšitelné bylo, že večer byl navštíven mnoha dětmi s rodiči.

Činnost Kruhu přátel hudby je velmi záslužná v našem městě a měla by být podporována všemi institucemi, protože skutečně vychovává posluchače k vážné hudbě.

Ke každému koncertu vydává Kruh přátel hudby vkusný program, který seznamuje posluchače nejen se životem a dílem hraných skladatelů, ale i se životem těch, kteří na jevišti dílo interpretují. Tyto programy už po celou dobu zasvěceně píše člen Filharmonie dr. Zdeněk Mikulecký a soubor těchto programů už tvoří malé dílko, které má svou hodnotu pro každého milovníka hudby.

Dalším hudebním tělesem v Kolíně je smyčcový symfonický soubor, který pod názvem Collegium musicum pracuje už přes deset let při Okresní lidové knihovně /viz kapit. Knihovna/.

Novinkou v tomto roce bylo zorganizování výchovných hudebních koncertů v rámci akce Kultura mládeži. Program byl doplněn slovním vysvětlením a hudebními výňatky, kde zvláště působivě doprovázel svůj pořad Ilja Hurník, v němž citlivě přiblížil mládeži vážnou hudbu.

Hudba Spojů /dříve Požárníků/ uspořádala dva koncerty se skladatelem Karlem Vackem. Kromě toho přijíždějí do Kolína skupiny populárních zpěváků /Jezdci, Plavci, Černocká/ které jsou hlavně mládeží houfně navštěvovány, i když je vstupné často až neúnosné. Největší zájem ~~jak~~ byl o koncert Felixe Slováčka, který už dnes patří k nejlepším umělcům toho druhu a také o koncert souboru Moravanka. Společenský večer pořádala i Kmochova hudba.

Na Kmochově ostrově byly v létě také pořádány koncerty lehké hudby, které měly přízeň návštěvníků. Bohužel organizace těchto koncertů nebyla vždycky dobrá.

Kolín má dvě velká tělesa dechové hudby, kromě několika menších. Ústřední hudba Čs. spojů se sídlem v Kolíně je dnes pětasedmdesátíčlenné hudební těleso s uměleckým vedoucím Janem Chromcem, hostujícím kapelníkem Karlem Vackem a kapelníkem Vlad. Zemanem. Tato kapela nás reprezentovala při oslavách 50 letého trvání Trachtenkapelle Leonding u Lince. Vedle našich se účastnily i hudby z Dánska, Holandska, Belgie, NSR, Švýcarska a Rakouska. První koncert uspořádala naše hudba na Čs. vyslanectví ve Vídni. Velké pozornosti i tisku se těšil populární skladatel Karel Vacek.

V srpnu koncertovala hudba Spojů opět v NDR v Kamenzi na letních mírových slavnostech. Oba zájezdy jak do Rakouska, tak do NDR byly velmi úspěšné, všude byli velmi dobře přijatí, a všude ukázali dobré kvality kolínské hudby.

Třetí koncert uspořádala kolínská hudba Spojů v pražském Radiopaláci. Při této příležitosti byla hudba vyznamenána.

V Kulturním kolínském domě se vytvořil nový taneční orchestr Universal, který se tak přiřadil k několika tanečním tělesům, která už v Kolíně jsou. Nelze o tomto souboru ještě nic říci.

Při městském výboru Svazu mládeže byl ustaven Klub přátel moderní hudby, který si vzal za úkol v diskotékových besedách seznamovat mladé lidi s moderní hudbou. Letos konal Klub už dvě tyto besedy s několika umělci.

Hudebnímu životu v Kolíně také přispívá svými akcemi v knihovně Lidová škola umění, která pořádá se svými žáky několikrát do roka hudební vystoupení.

O S L A V Y

Dvacátédeváté výročí Vítězného února bylo oslaveno dne 21. února slavnostním shromážděním kolínských pracujících ve velkém sále Kulturního domu. Už před zahájením hráli hudebníci Lid. školy umění v Kolíně pod taktovkou Ivana Fišera. Středem pozornosti byli při slavnostním zasedání zasloužilí členové KSČ, kteří únorové události prožívali. Hlavní projev měl předseda MěstV KSČ s. Bohumil Pilný, který zdůraznil, že je nutno stále ukazovat a připomínat, kde je počátek naší socialistické cesty a kde lze hledat začátek dnešních úspěchů.

Osm zasloužilých milicionářů, kteří byli přímými účastníky Února, bylo odměněno pamětní medailí. V dalším programu vystoupily potom žákyně kolínské zdravotnické školy a umělci Krajského divadla v Kolíně.

Letošní rok byl 107. výročí narození V.I.Lenina. Při této příležitosti se konalo v kině Jas 21. dubna slavnostní zasedání Svazu československo-sovětského přátelství. Tohoto zasedání se účastnila i delegace Střední skupiny sovětských vojsk a zástupci OV KSČ. Po zahájení měl hlavní projev tajemník OV SČSP, který připomenul Leninovo dílo pro pro nás i pro světový vývoj. Na závěr zazněla Internacionála a přítomní posléze shlédli sovětský film „Kluci jeli na frontu“.

Letošní oslavy 1. máje byly připraveny ve spolupráci se závody a obcemi z okolí města. Na kolínské náměstí se slévaly průvody ze všech ulic. V čele jednotlivých průvodů pochodovali vzorní pracovníci, kolektivy brigád socialistické práce, odboráři a mládež. Průvodu v Kolíně se letos účastnilo 40 sportovců z NDR, kteří tu byli na sportovním zájezdu.

Na náměstí se sešlo 28 tisíc občanů, z toho 9 tisíc mladých lidí. Malebnou část průvodu tvořili sportovci ve svých dresech.

Po zahrání národních hymen, promluvil ke shromáždění ministr dopravy ing. Vl. Blažek. Slavnostní shromáždění bylo potom zakončeno průvodem 48 alegorických vozů, které zobrazovaly dosažené výsledky a cíle 2. roku pětiletky.

Ve čtvrtek 5. května se shromáždily zástupy pracujících a pod vedením představitelů městských, okresních a stranických orgánů spolu se zástupci Národní fronty a Svazu protifašistických bojovníků se odebraly na zálabský hřbitov, kde u památníku padlých rudoarmějců byly položeny věnce a květiny. Po tomto pietním aktu se konalo v Kulturním domě slavnostní zasedání s pracujícími, kde o významu májových událostí před 32 lety a o 9. květnu promluvil vedoucí tajemník OV KSČ s. Jiří Biško:

„9.květen je dovršení slavné pražské operace a dokončení vítězného tažení proti fašismu, při němž Sovětská armáda nasla hlavní tíhu boje. Jen v závěru války na našem území položilo své životy 140 tisíc sovětských vojáků a nikdy a nikdo nemůže tyto heroické stránky vymazat z naší historie.“

Ve svém projevu poděkoval s. Biško všem pracujícím Kolínska, brigádám socialistické práce za obětavou budovatelskou práci, která našemu hospodářství přináší nové hodnoty.

Po jeho projevu následoval kulturní program, na němž vystoupila Kmochova kolínská hudba.

O s l a v y 60. v ý r o č í

V e l k é ř í j n o v é s o c i a l i s t i c k é
r e v o l u c e .

Toto výročí a svátek pokrokového lidstva bylo v Kolíně oslaveno všemi institucemi. Oslavy byly zahájeny slavnostním shromážděním pracujících v úterý 8. listopadu v Krajském divadle v Kolíně. V předvečer tohoto shromáždění, 7. listopadu byl velký sraz občanů na náměstí, odkud se šlo s lampionovým průvodem k pomníku V.I.Lenina na sídlišti, kde delegace městských a okresních orgánů za zvuku Pochodu padlých revolucionářů položily věnce. Celé město bylo ozdobeno prapory, výklady obchodů byly vyzdobeny tématikou této významné události.

Kino se zapojilo do oslav 60. výročí pořádáním Dnů sovět, filmů a Dětským filmovým festivalem. Před každým filmovým představením pro děti a mládež byla soutěž, kterou uváděl a řídil člen divadla Jar. Toť. Zároveň byla v kině Jas na Zálabí uspořádána výstavka dětských kreseb na námět „Co víš o SSSR“ a VRSR. Svaz čs.-sovět. přátelství zakoupil pro pionýry film sovětské výroby „Neposeda“, který byl dětem promítnut 14. listopadu.

Vyvrcholením oslav 60. výročí VŘSR bylo slavnostní zasedání v Krajském divadle v Kolíně. Za předsednickým stolem byli zástupci veřejného života města a okresu a zástupci Střední skupiny sovětských vojsk v čele s pplk. Leonidem Briskinem. Po hymnách uvítal zcela zaplněné divadlo člen předsednictva OV KSČ Vlastimil Mácha, Hlavní projev měl vedoucí tajemník OV KSČ Jiří Biško.

Uvedl, že pracující oslavují 60. výročí VŘSR důsledným uskutečňováním programu XV. sjezdu KSČ. Oznámil, že za osm měsíců letoš. roku byl splněn plán hrubé průmyslové výroby na 101,3%, což znamená, že bylo vyrobeno zboží za 35 milionů korun nad plán. Produktivita práce se v porovnání s minulým rokem zvýšila o 6%.

Dále uvedl, že toto úspěšné naplňování závěrů XV. sjezdu KSČ při budování socialistického státu je naplňování odkazu Říjnové revoluce, při čemž poslal jménem celého shromáždění upřímné soudružské pozdravy všemu sovětskému lidu a straně KSSS.

Závěrečné pozdravy byly provázeny potleskem všech přítomných. Poté pozdravil účastníky slavnostního zasedání zástupce Střední skupiny sovětských vojsk, pplk. Leonid Briskin.

Slavnostní zasedání bylo zakončeno kulturním programem, v němž se představili hudebním pásmem členové Krajského divadla v Kolíně, kteří nastudovali pásmo v režii Jana Schmidta.

Lampionové průvody mládeže ve večerních hodinách se konaly v mnoha místech okresu. V Kolíně byl tento průvod spojen s velkým ohňostrojem a vystřelováním raket.

21

Pro své členy Svazu čs.-sovět. přátelství uspořádal Svaz filmové představení sovětského filmu „Kremelský orloj“.

Kolínská filharmonie k tomuto jubileu připravila koncert ze skladeb ruských autorů, které tlumočí současnému posluchači vyspělou hudební kulturu země, která před 60 lety zahájila novou etapu lidstva. Byly to skladby Čajkovského, Balakireva a Prokofjeva.

Knihovna se zapojila do těchto oslav spolu s Krajským divadlem pořádáním večera sovětské literární avantgardy, hudebně-literárním pásmem z veršů Vladimíra Majakovského. Kromě toho hudební soubor knihovny Collegium musicum předvedl v Měsíci čs.-sovět přátelství koncert, který byl připraven pro Festival komorních orchestrů Středočeského kraje.

V průběhu Měsíce přátelství byly organisovány společné zájezdy na představení sovětského cirkusu Kavkaz, na výstavu „Velký říjen“ v Praze a dále na výstavu „Družební styky“, která byla instalována v Roztokách.

V Měsíci přátelství uspořádali sportovci na počest Října tradiční turnaj žáků v ledním hokeji o putovní pohár SČSP.

Na závěr oslav 60. výročí VŘSR a Měsíce přátelství přijela na Kolínsko turistická skupina z SSSR. V úterý 6. prosince se konalo ve 14 hod. v Krajském divadle slavnostní zasedání na závěr Měsíce čs.-sovět. přátelství, kde po slavnostním projevu vystoupil s velkým úspěchem Baškirský soubor ASSR.

Na veřejných shromážděních i na slavnostních zasedáních vyhlásili pracující kolínských závodů řadu závazků k tomuto výročí.

Do rámce oslav 60. výročí VŘSR spadal i Mezinárodní družstevní den, který uspořádala LSD Jednota v Kolíně.

Kolínský časopis Kupředu v druhém pololetí roku otiskoval k 60. výročí články, které byly součástí ankety „Jak znáš svůj okres“. Na jiném místě jsou uvedeny obsahy těchto článků.

Sportovci v rámci těchto oslav pořádali 30. října Drozdův běh, v němž byl uskutečněn závod Memoriál Emila Sirotky, interbrigadisty, který byl umučen gestapem.

OV SČSP k výročí Října pořádal spolu s odborovou radou aktiv, na němž hlavní referát přednášel s. Vávra z Tatry, o zavedení nových metod bezpečnosti práce.

Své vlastní oslavy v závodech konaly téměř všechny kolínské podniky, jako byla Tatra, Koramo, Obch. tiskárny, Frigera a j.

Žáci a pedagogický sbor v rámci oslav 60. výročí Října ~~na~~ navštívili divadelní hru Salynského „Letní toulky“ v Krajském divadle. Ekonomická škola tím ~~zahájila~~ zahájila Měsíc přátelství. Některé třídy navštívily museum čs.-sovět. přátelství v Jemništi a Leninovo museum v Praze. Kromě toho škola uspořádala besedu s účastníky vlaku družby a prodejní výstavku sovětské knihy.

Ve spolupráci se závody byla k oslavám 60. výročí VŘSR provedena výzdoba celého města a výtvarníci závodů na určených místech vytvořili na trojrozměrných panelech velmi zdařilou výzdobu. Kulturní dům vyzdobil náměstí. Vývěsní skřínky jednotlivých organizací byly k Měsíci přátelství slavnostně vyzdobeny. Městský rozhlas po drátě věnoval těmto oslavám řadu vysílacích programů.

KULTURNÍ DŮM PRACUJÍCÍCH

K u l t u r n í   d ů m   p r a c o u j í c í c h /KDP/

KDP je ručitelem kulturně výchovné a kulturně společenské činnosti, zájmové umělecké činnosti a mimoškolní výchovy ve městě. Je hlavním vykonavatelem kulturní politiky městských stranických orgánů a městského národního výboru. Protože má ve správě budovy a místnosti, v nichž se koná největší část kulturního a společenského života kolínské veřejnosti, je hlavním činitelem při tvorbě, průběhu a úrovni těchto podniků a koordinátorem jiných akcí. Jeho činnost je velmi rozsáhlá a mnohotvárná.

Jeho letošní činnost byla zaměřena podle předem vypracovaného plánu na 15. jubilejní Kmočův Kolín, který byl letos poprvé začleněn do Mírové slavnosti a na oslava 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. K tomuto výročí se KDP postaral o výzdobu města, hlavně náměstí. Pro zlepšení činnosti KDP bylo zakoupeno motorové vozidlo jako pojízdné propagační zařízení. Dále byl zajištěn objekt pro zřízení dílen pro propagační středisko.

V závěru roku rozhodla rada MěstNV o kádrové změně ve funkci ředitele KDP. Nástupcem s. Topinky ve funkci ředitele KDP se stal s. Michálek, býv. náměstek MěstNV.

KDP je dnes umístěn ve dvou hlavních budovách. Je to dřívější středisko v býv. Zámecké restauraci v Pražské ulici a v nově postavené budově vedle radnice. Obě budovy jsou pod jenou správou.

Mimoškolskou výchovu a vzdělávání zajišťuje pro město Kulturní dům pracujících. /KDP/. Mimo dva měsíce letních prázdnin pořádá pravidelné kurzy jazykové, hudební, doučovací, dále kurzy společenského tance, rytmiky a pohybové výchovy, kurzy šití a přípravné kurzy pro pracující. Zájem je veliký a KDP nemůže ani všechny žadatele uspokojit pro nedostatek učeben, dílen a vhodných prostor. Proto nelze ani kurzy rozšířit.

KDP zajišťuje také zájmovou uměleckou činnost ve městě tím, že pořádá soutěže, přehlídky a zájezdy souborů. Nejvíce zájezdů měla městská hudba Františka Kmocha, velké doutěže byly pořádány Klubem společenských tanců a trvale pracuje hádankářský kroužek Jarabáček.

Dobré výsledky má také fotografický kroužek FOKO, který se zapojil do Kmochova Kolína dokumentačním zachycováním průběhu tohoto hudebního festivalu a kromě toho výstavou „Dechovka ve fotografii“. Hádankářský kroužek Jarabáček uspořádal pro žáky kolínských devítiletok soutěž „Veselá maturita“.

Celkem pracuje v KDP 18 kroužků se 430 členy. Za letošní rok bylo uspořádáno 774 akcí, které byly navštíveny téměř 185 tisíci diváků.

Jednou z velkých akcí, která se každoročně opakuje je soutěž „Zpěvák Polabí“, která má velkou odezvu u mládeže a je obelána řadou zpěváků-amatérů.

KDP zajišťuje propagaci ve vývěsních skřínkách, v dílnách KDP se vyrábějí poutače k významným událostem, k celoměstským

akcím, k výstavám a k zasedání stranických a státních orgánů. KDP zhotovil panely ke všem oslavám ve městě, zvláště k 1. máji a k 60. výročí VŘSR.

Na jiném místě je zaznamenán průběh letošního Knochova Kolína, jehož hlavním pořadatelem je KDP.

Na divadelních představeních pro děti se významně podílí Malé divadlo KDP. Letos mimo reprisy už dříve nastudovaných her, uvedlo novou hru J. Sypala "Z pekla štěstí". Oddělení pro práci s dětmi při KDP ve spolupráci s družinami mládeže a mateřskými školami pozvalo do Kolína J. Pehra a další umělce, kteří zapojili děti do různých soutěží.

KDP je také střediskem společenských zábav. Plesovou sezonu zahájil už tradičně ples pracujících. Žádostí o plesy bylo tolik, že nebylo možno všem vyhovět. Některé plesy měly velmi dobrou úroveň, ať to byl oblíbený Fialkový ples, který pořádá každým rokem TJ Jiskra nebo Jarní ples mládeže. Velký sál KDP je v době plesů obsazen každou sobotu i neděli, často i v pátek.

Povolování těchto společenských zábav se děje před odbor školství a kultury MěstNV a povolovací řízení bylo letos zpřísněno, protože se vyskytovaly i nepřístojnosti, které tuto společenskou zábavu znehodnocovaly. Toto zpřísnění mělo dobrý vliv na činnost pořadatelů, kterým se podařilo zavést a zlepšit pořádek při tanečních zábavách pro mládež a přimět ji, aby přicházela do zábavy jen ve společenském oblečení.

N A V Š T Ě V Y

Kolín pro svou blízkost Prahy, pro svůj průmysl, Okresní ústav národního zdraví, sportovní areál a řadu jiných institucí je častým cílem návštěv, často i z daleké ciziny.

V lednu zavítala do Kolína dvoučlenná delegace portugalského lidovědemokratického hnutí. Byl to José Manuel Tengarrinha a ing. Blasco Hugo Fernandez. Byli přivítáni na nádraží zástupci MěstNV a NF a přijeli k nám studovat soustavu národních výborů, strukturu Národní fronty a problematiku zemědělství a pozemkové reformy. Byli nadšeni pěkným přijetím v Kolíně.

V březnu přijela do Kolína při příležitosti 10. výročí spojenecké smlouvy delegace polského konsulátu v Praze v čele s velvyslancem Polské lidové republiky Janem Mitregou. Už na hranicích okresu byli hosté přivítáni vedoucím tajemníkem OV KSČ Jiřím Biškem a v obřadní síni kolínské radnice předsedou MěstNV Josefem Jirsíkem. Hosté byli seznámeni s ekonomickými výsledky města i okresu. Polský host ve svém projevu připomněl 700. výročí založení našeho města, ale zdůraznil, že česko-polské styky trvají už přes tisíc let. V odpoledních hodinách se konal v závodní jídelně závodu Tatra krátký mítink s pracujícími závodu a potom hosté navštívili JZD Bečváry.

V květnu se dostavili do n.p. Tesla v Kolíně zástupci Rumunské socialistické republiky k projednání možnosti dodávek telekomunikačních zařízení pro telefonní ústřednu v Bukurešti, která byla při nedávném zemětřesení z valné části zničena a byl tím ochromen telefonní styk. Výsledkem jednání bylo, že se rychle

29

zajišťovaly zakoupené díly a vyráběné součásti, i když to závod neměl ve výrobním plánu. Celé potřebné telekomunikační zařízení, konkrétně 77 stojanů v hodnotě půl milionu korun bylo během krátké doby vyexpedováno. To byly jedna z ukázek vzájemné hospodářské pomoci v rámci RVHP.

Také v květnu navštívila Kolín delegace vedoucích představitelů Somálské republiky, která byly na okrese na studijním zájezdu. Delegáti prohlíželi hlavně zemědělské závody na Kolínsku.

V červenci přijel na Kolínsko děti z Voskresenska na výměnu s našimi dětmi, které odjely do Sovětského svazu. Jednalo se o čtrnáctidenní pobyt v pionýrském táboře, při němž děti navštívily i jiné tábory.

V srpnu hostil městský výbor SČSP v Kolíně 36člennou skupinu turistů až z dalekého Tadžikistánu. V Kulturním domě je přivítal předseda MěstNV s. Josef Jirsík, který je informoval o poměrech u nás. Naši se také dozvěděli, že hosté z Tadžikistánu mají 10 měsíců slunce a prší jen v prosinci a v lednu. Teploty mají až 45 °C. Za dobu jejich návštěvy skoro stále přšelo, takže nechtěli ani věřit, že tu máme někdy hezké počasí. Přesto se s Kolínem loučili neradi.

Koncem srpna u příležitosti kubánského státního svátku navštívil kolínský závod Frigeru velvyslanec Kubánské lidové republiky Pedro Luis Thorres. Po prohlídce závodu následovala beseda, o výsledcích budování socialismu na Kubě. Jedna z brigád socialistické práce na závodě dostala potom název BSP Kubánské revoluce.

V listopadu oslavili na Kolínsku v Plaňanech svou stříbrnou svatbu manželé Aršínovi ze Sovětského svazu, kteří nyní žijí v naší vlasti. Dr Aršín je lékař a jeho manželka učitelka. V Plaňanech, kde bydlí, jim spoluobčané připravili slavnostní obřad na MNV, mnoho květin a pozdravů, protože manželé jsou známi v okolí z různých besed, setkání a družebních akcí.

V červnu navštívila naše město delegace z daleké Uruguaye a byli přijati našimi mládežníky. Delegaci vedl člen výkonného výboru Komunistické strany Uruguaye Eduardo Viera.

T I S K

U příležitosti Dne tisku a rozhlasu a televise se konala v září v Kulturním domě v Kolíně konference dopisovatelů a rošřovatelů stranického tisku. Tajemník OV KSČ J. Zeman v úvodním referátu vyzdvihl důležitost dopisovatelské práce při tvorbě novin. Poděkoval dopisovatelům a padesáti z nich byly za jejich nezištnou práci odevzdány odměny. V druhé části programu vystoupily zájmové kroužky.

Během r. 1976 bylo v okrese Kolín prodáno na 14 milionů kusů novin a časopisů, t.j. 37 tisíc denně. Také počet majitelů povolení televise vzrostl, takže dnes asi tři čtvrtiny domácností na okrese je vybaveno televsím. Poklesl zájem o rozhlasové přijímače. Za minulý rok se jejich počet na okrese snížil o 206.

MěstNV v Kolíně vydával svého „Zpravodaje“, který byl velmi dobře veden, protože informoval občany města nejen o usneseníh národního výboru, chystaných stavbách, demolicích, úpravách, dopravních změnách atd, ale přinášel i články týkající se minulosti města, jubilejí, význačných událostí, osobních změnách či veřejných podnicích. Chyběly mu pravda programy divadel nebo kin, ale ty lze číst na všech nárožích.

Naproti tomu nový časopis „Kultura“, který letos končí první ročník, se věnoval bohužel jen té programové části a tu vzniká duplicita s plakátovacím podnikem. Kromě programů kin, divadla, má jen výlučně podniky Kulturního domu pracujících. Je jisté, že by bylo možné uveřejnit i podrobnější rozbor některé divadelní hry, filmu nebo koncertu a rozbořem či kritikou vychovávat diváka či posluchače.

S T A T I S T I K A

V období, kdy ČSSR dosáhla 15 milionů obyvatel, překročilo město Kolín 30 tisíc obyvatel. K 31. 3. 1977 mělo Kolín 30 014 obyvatel. Za devět měsíců letoš. roku se město rozrostlo o dalších 363 obyvatel, takže k 30. 9. t.r. mělo už 30 272 obyv., z toho 15 763 žen.

Za prvních devět měsíců se na kolínském okrese narodilo 1236 dětí. V porovnání s minulým rokem to bylo o 42 dětí méně a proti stejnému období v r. 1974 o 122 dětí méně. V r. 1974 byl nejvyšší počet narozených od r. 1960.

Za tři čtvrtletí letoš. roku zemřelo na kolínském okrese 1157 osob, proti minulému roku o 62 osob méně. Přírozený přírůstek, t.j. rozdíl mezi počtem narozených a zemřelých činil 79 osob.

Zaznamenán je i přírůstek v migraci obyvatel. Do okresu se za uvedenou dobu přistěhovalo 1579 obyvatel, počet vystěhovaných je o 43 obyvatel menší. Celkově na okrese přibylo za tři čtvrti roku 122 obyvatel, takže k 30. 9. letoš. roku byl počet obyvatel kolínského okresu 99 562 obyvatel. Z toho bylo 51 406 žen.

Kolínsko a Kouřimsko bylo vždy jednou z nejhustěji osídlených oblastí střední Evropy. Trvalé osídlení lze tu sledovat už před pěti až šesti tisíci lety. Od 6. století n.l. jsou trvalými obyvateli tohoto území Slované. Až do poloviny 19.st. bylo Kolínsko ryze zemědělským krajem. Teprve na poč. 20.st.

nabyl velkého rozmachu průmysl, který způsobil, že se Kolínsko dnes stalo průmyslově-zemědělskou oblastí. V obou těchto oborech pracují dnes dvě třetiny všech aktivních osob.

Hustota kolínského osídlení roste. V r. 1930 činila 132,6 obyv. na 1 km². Měla sice během let své výkyvy, ale pro svou zeměpisnou polohu, dopravní podmínky, podnebí a v neposlední řadě zákonná opatření, která ovlivnila populační vývoj z posledních let, má trvalou stoupající tendenci.

V r. 1976 se sice hustota obyvatel na okrese snížila na 121,4 na 1 km² /celostátní průměr byl 116 a a středočeský 103/ V r. 1850 činil počet obyvatel našeho okresu v jeho dnešních hranicích 72 609 osob. V dalších desetiletích se postupně zvyšoval a na poč. tohoto století už činil počet obyvatel v tomto okrese 104 879 osob. V r. 1910 se zvýšil na 105 090 osob. První světová válka znamenala mírné snížení na 103 000 osob. Nejvyššího počtu bylo dosaženo v r. 1930, kdy měl okres Kolín 108 560 obyvatel. Na konci třicátých let a na poč. čtyřicátých a dále poválečným stěhováním do pohraničí způsobilo, že počet obyvatel klesl v r. 1950 na 97 732 osoby. Při sčítání lidu v r. 1961 částečně přistěhováním z cizích okresů se opět počet obyvatel zvýšil na 100 046 lidí.

Při sčítání v r. 1970 se počet obyvatel okresu opět snížil na 97 585 osob. Teprve léta 1970 - 1976 znamenají další vzestup populace vlivem několika faktorů. Bylo to jednak nařízení vlády, jímž se od 1. října 1971 zvýšila podpora při narození dítěte z 1000 na 2000 korun, dále novela zákona o mateřském

příspěvku, jímž se prodloužilo vyplácení tohoto příspěvku z jednoho na dva roky stáří dítěte a konečně zákon , který zvýšil příspěvky na děti.

Ke zvýšení populace přispěly také manželské půjčky pro mladé manžele od 1.4.73. Tím vším se začal počet narozených zvyšovat a v r. 1974 dosáhl na okrese 1753 narozených. Tento vývoj je tedy odvislý od dobrých sociálních podmínek.

Půjčky mladým manželstvím mají usnadnit jejich finanční situaci po uzavření sňatku. Za první polovinu letoš. roku bylo poskytnuto 356 státních příspěvků v částce 1,030 518 korun na děti. Od uzákonění tohoto opatření bylo poskytnuto již 1759 příspěvků v částce 4,936 614 korun.

Přídavky na děti činily na okrese v r. 1975 již 35,822.940 korun a v r. 1976 již 36, 602 586 korun.

Při psaní kroniky v šedesátých letech jsme zjišťovali, že porodů u nás ubývá. Všechna tato opatření způsobila, že patříme dnes ke státům s největší porodností, protože už v r.1975 připadlo u nás téměř 20 narozených dětí na 1000 obyvatel.

Negativním zjevem této kapitoly je stoupající rozvedovost. Za 1. pololetí bylo uzavřeno 356 sňatků /o 20 méně proti 1976/ ale za tutéž dobu bylo rozvedeno 107 manželství, t.j. 30 rozvodů na 100 manželství uzavřených v téže době. Je to velmi vysoký index, který má řadu příčin, jež nejsou ovšem platné jen pro Kolín. Velkou vinu má alkohol, lhostejnost , někdy žárlivost, manželská nevěra, nedostatečné bydlení nebo bydlení s rodiči a t d. Není rozdílu, postiženy jsou všechny vrstvy a obě

strany, muži i ženy, nepomáhá ani vzdělání ani inteligence. Proto byla i v Kolíně zřízena předmanželská poradna, kde zasedá vedle úředních osob MěstNV také lékař a právník.

Důležitou roli v životě lidí hraje i výdělková otázka. V uplynulém roce bylo na kolínském okrese vyplaceno všem pracujícím /bez pracujících v JZD/ 1.081 milionů korun. Je to o 59% více než před 10 lety. Od r. 1966 se zvýšil průměrný výdělek ze 1478 korun na 2316 korun. Nejvyššího průměrného výdělku bylo dosaženo v odvětví dopravy 2736 korun. O něco vyšší výdělků /2595/ byly dosaženy ve stavebnictví.

Kolín je s 9,9% přírůstkem v počtu obyvatelstva od r. 1971 /2691 obyv/ na desátém místě ve Středočeském kraji. Co do celkového počtu obyvatel v tomto kraji je na čtvrtém místě za Kladnem, Mladou Boleslaví a Příbramí.

V samotném Kolíně žije nyní 30,1% všeho obyvatelstva okresu. V r. 1961 to bylo pouze 23,2%, což ukazuje stálý pohyb obyvatelstva z venkova do města. To není ovšem jenom kolínský zjev. Znovu se potvrzuje, že vývoj osídlení je stále velmi závislý na možnostech ekonomického zapojení, kulturních podmínkách a školských zařízeních. Kolínu tím vznikají další povinnosti i problémy, najmě bytové.

Letošní rok byl jedním z nejúspěšnějších v počtu dokončených bytů na okrese, čímž se i tímto zařadil na čtvrté místo celého kraje, také za okresy Kladno, Boleslav a Příbram. Nejvíce bytů bylo dokončeno individuální výstavbou rodinných domků, dále komunální výstavbou, a výstavbou podnikovou.

Okres Kolín je rozdělen na 13 matričních obvodů, z nichž má každý určitý počet obcí a osad. Matriční obvod Kolín má 31 obcí a osad. Každá obec má na matričním oddělení svou knihu úmrtí a knihu narození. Kromě toho pro sňatky uzavřené u MěstNV v Kolíně je rovněž vedena kniha manželství. Dále jsou u MěstNV uloženy matriky, které vedly dříve církevní úřady a to za posledních 100 let. Je tu dále vedena evidence občanů německé národnosti, narození, úmrtí a sňatků v letech 1938-45 a civilní matriky Okres.NV v Kolíně, t.j. občanů bez církevních vyznání. Kromě toho se tu povolují změny jmen, příjmení, uznání otcovství u dětí narozených mimo manželství, rozhoduje se o ponechání uren v bytech pozůstalých, zapisuje se tu osvojení dětí, rozvody a vrácení původního jména pro ženy, vyhotovují se rodné listy, úmrtní listy, oddací listy, vystavují se duplikáty těchto dokumentů, hlásí se evidence obyvatel na vojenskou správu a na důchodové zabezpečení.

Naprostá většina dětí nově narozených se narodila v kolínském Ústavu národního zdraví, kde se letos narodilo 1216 dětí. V roce 1970 to bylo 886 dětí. Z tohoto uvedeného počtu v letoš. roce mělo 500 dětí bydliště v Kolíně.

U MěstNV bylo letos uzavřeno 354 manželství. V r.1970 340. Z tohoto počtu mělo 220 snoubenců bydliště v Kolíně. Letos bylo v Kolíně uzavřeno také manželství se státní příslušnicí polskou a francouzskou. V příštím roce to bude asi častější, protože se projednává povolení uzavírat sňatky s občankami z SSSR, Polska, s občany z Jugoslávie a Libanonu.

Z D R A V O T N I C T V Í

Prvořadým úkolem ve zdravotnictví ve věku technické revoluce je dnes péče o životní prostředí. V našem městě je to zvláště důležité, neboť Kolín je místo rozvinutého průmyslu, ale takového, jehož exhalace a odpadní vody jsou velmi škodlivé. V Kolíně se nejedná jenom o čistotu vzduchu a vody, ale také o bydlení, osvětlení, dopravu, zeleň a celkový estetický vzhled ulic, náměstí a parků.

Patří sem ale také odhlučnění dopravy, zlepšování hromadného stravování, bezpečnost na ulici, preventivní péče o zdraví a v neposlední řadě i rekreace.

Společně se závody byl MěstNV vypracován plán ozdravných opatření ve městě. Zdravotnická komise MěstNV kontroluje dvakrát ročně plnění závazků, které si závody daly na ozdravení prostředí, a koná namátkové prohlídky plnění plánů na závodech, z nichž většina plní své závazky zodpovědně.

Měření prašného spadu Okresní hygienickou službou od r.1955 do konce letoš. roku se ukázalo, že se stav zhoršil. Ovzduší v obytné části města pokud jde o prašný spad bylo hodnoceno v zimním období jako „kriticky znečištěné“. Na řadě míst ve městě byly rozmístěny měřicí lahvičky, které dávají přehledný obraz prašného spadu. Průmyslové zony jsou zasaženy nejvíce. Veltrubská ulice má roční průměr $245,8 \text{ t/km}^2$ /v r. 1975 -87,5/ Nejméně je zasažen střed města $103,5$ /1975 - 82,9/ Na tomto silně stoupajícím průměru prašného spadu má hlavní vinu průmyslová zóna, teplárny a také rozvoj dopravy.

Měřením bylo také dokázáno, že v našem městě překračují exhalace kysličníku siřičitého /SO₂/ často dovolenou míru. Je známým zjevem u nás v Kolíně, že poznáme podle čichu, jaký vane vítr. Vinnu na těchto škodlivých exhalacích má zhoršená kvalita paliva se zvýšeným obsahem síry. Proto některé závody rekonstruují nejen kotelny, ale i výrobu /Synthesia-vyr.kys.sírové/. Kolín má velmi rozvinutý chemický průmysl a proto na ozdravných opatřeních se v Kolíně účastní i Česká technická inspekce ochrany ovzduší z Prahy. Východočeské chemické závody /VCHZ/ instalovaly zařízení na zachycování čpavku, trimethylaminu, závod Koramo v tukárně zařizuje zařízení na zachycení oxidačních zápachů, určité zlepšení nastalo také zrušením jatek v říjnu minul. roku. Přes tato opatření je město ale stále vystaveno zápachům, které prozrazují, že zavedená opatření jsou nedosta-
tečná.

V kapitole „Doprava“ je zaznamenána i snaha o zlepšení ovzduší, které je napadáno výfukovými plyny automobilové dopravy a snížení dopravní hlučnosti.

Jinou kapitolou je v Kolíně voda a hlavně pitná. Kolín je město na Labi a mnozí obyvatelé jiných měst nám tuto polohu závidí. Ovšem vlivem průmyslu je kolínské Labe zdravotně závadné. Voda ve vodovodní síti se musí stále desinfikovat chlorováním, jak vodojemů, tak vodovodní sítě.

Velkým zlepšením životního prostředí ve městě je stále se rozšiřující živičný potah našich chodníků a ulic. Tím je také umožněno lepší a důkladnější čištění komunikací pomocí zametacího

auta. V teplejších dnech se vozovky myjí kropicími vozy. Dalším zlepšením bylo zvýšení počtu odpadkových košů na veřejných prostranstvích. Ruční zametání dělají pouze 4 osoby.

Je zřejmé, že rozvoj průmyslu, kultura bydlení a vývoj dopravy přinesly městské správě řadu úkolů dříve nebyvalých, které je nutno zmáhat nejen větším počtem pracovníků, ale i rozsáhlejší mechanisací.

V oblasti sídliště společně s podnikem Sempra byly vytvořeny nové plochy zeleně s květinovými záhony. /152 tisíc korun/. Na podzim byly vysázeny křoviny a růže za 110 tisíc korun. Tyto práce byly konány za součinnosti s občanskými výbory.

Na odvoz odpadků byly opatřeny kontejnerové nádoby a^{na} jejich odvoz byl zakoupen jeden vůz zn. Bobr.

Ke zlepšení ovzduší přispěla i rekonstrukce hlavního tahu silnice E-15, která byla letos dokončena. Týká se to Havlíčkovy ulice v Kolíně IV/

Uskutečnění teplárny v Kolíně bylo zamítnuto s tím, že do Kolína bude dodáváno teplo parou z elektrárny z Chvaletic. Kolín jako průmyslové město má všechny potíže, které průmysl přináší. Nejsme v Kolíně sice na tom tak špatně jako průmyslová cenra Ústí n/Lab. nebo Ostravsko, ale je třeba už dnes preventivně se starat o to, aby ovzduší bylo dýchateľné. Tady se bohužel vyskytují i někteří občané, kteří poškozují zeleň, odpadové koše, dokonce ničí i kontrolní přístroje, které měří stav prašnosti a ovzduší ve městě. I závody musí nyní předkládat doklady o množství a kvalitě paliva, uhlí a olejů. Dále se kontrolují topná zařízení v závodech a stanoveno zákonitě pří-

pustné množství úletu prachu a sazí a stanoví se v jaké míře se závod účastní na znečišťování ovzduší popílkem. Za překročení přípustných kvot jsou od závodů vybírány sankční poplatky, které v r. 1973 činily 143 tisíc korun, v r. 1977 už 198 tisíc korun. Největšími „poplatníky“ jsou Elektrárna a Synthesia v Kolíně. Část těchto poplatků je MěstNV odváděna Ministerstvu lesů a vodního hospodářství a MNV v Nové Vsi a ve Třech dvorech, které jsou těmito exhalacemi také postiženy.

V Radě MěstNV bylo také letos rozhodnuto, aby využití poplatků za znečišťování ovzduší bylo pouze ^{na} zlepšení zeleně, parků, vysazování stromů a keřů, ošetření lesů a zelených pásů v ulicích. Pro likvidaci domovních odpadků byly nalezena místa na Vinici a v lomu u Polákovy pustiny. V pravidelných intervalech jsou občané města informováni, že jsou ve čtvrti přistaveny valníky na odvoz neskladných věcí, aby se živelným vyvážením těchto věcí neznečišťovaly příkopy podél silnic. Někteří majitelé aut naloží nepotřebný dětský kočárek nebo stará kamna na auto a vyhodí je za městem do příkopu.

Zdravotnictví na kolínském okrese a tím i v Kolíně za posledních 30 let prodělalo velké změny. Už v minulých dílech kroniky jsme psali o minulosti a rozvoji kolínské nemocnice, jejíž název je dnes Ústav národního zdraví /OÚNZ/. Za své úspěchy je Ústav od r. 1966 nositelem vyznamenání „Za zásluhy o výstavbu“. V r. 1945 měla nemocnice 442 lůžek, pracovalo v ní 13 lékařů ve čtyřech odborných odděleních a k léčení bylo přijato 9484 pacientů. V současné době mají kolínská a českobrodská nemocnice 1136 lůžek a 224 lékařů, 25 odborných oddělení v Kolíně a 4 v

Českém Brodě. Pracovní neschopnost postupně ^(klesá) od r. 1958 ze 4,2% na 3,6% r. 1976. Tím se náš okres umístil na 4. místě v kraji. V některých okolních obcích jsou zdravotní střediska vybavena moderní zdravotnickou technikou. Počet aut ve zdravotní službě byl zvýšen ze 34 na 54. V okrese je 14 lékáren, v Kolíně čtyři. v r. 1959 bylo na okrese z prostředků ONV vydáno za léky deset milionů korun. Letos byla částka skoro dvojnásobná.

Letos byla v nemocnici dobudována kuchyně, chirurgické sály jsou nejmodernější v kraji, bylo otevřeno oddělení pro poinfakční stavy a jednotka intenzivní péče.

Každým rokem 12 žákyň kolínské zdravotnické školy navštěvuje Berlín na výměnu za 12 žákyň zdravotnické školy v Berlíně. Letos se dívky ^{účastnily} práce na interním, chirurgickém a gynekologickém oddělení, naučily se při tom částečně německy a poznaly nová pracovní prostředí. Tutéž praxi prodělávala německá děvčata v Kolínské nemocnici.

V polovině letoš. roku byla otevřena v nemocnici nová kuchyň. Stará kuchyně byla postavena v r. 1928 s kapacitou asi 300-400 strávníků denně., Dnes už nevyhovovala hygienicky ani kapacitně a proto bylo před třemi léty přikročeno k jejímu přebudování. Investiční hodnota je téměř pět milionů korun, ale dnes odpovídá nejmodernějším požadavkům. Dobře vybudovaná vzduchotechnika a klimatisace, pečicí automaty, nářezové stroje, vydavače ohřátých talířů, transportní nádoby a vozíky, thermoporty na přepravu a distribuci jídel. Kromě toho velká jídelna, kde se může stravovat na 200 zaměstnanců nemocnice i s poliklinikou.

V lednu na poč. letoš. roku měli zdravotníci svou odborovou konferenci, na niž hodnotili činnost celého výboru Odborového svazu ve zdravotnictví na okrese. Do této zdravotnické organizace patří kromě OÚNZu i zdravotnická škola, výzkumný ústav pro farmaci a biochemii v Konárovicích, Výzk. ústav pro biofaktory a veterinární léčiva v Kouřimi a ústav sér a očkovacích látek v Bohumile u Jevan. Nejvíce pozornosti bylo na konferenci věnováno kolínskému OÚNZ, kde letos došlo ke stabilizaci kádrů, byla vybudována dvě zdravotnická střediska v okolí. Okres má celostátní prioritu v péči o staré a dlouhodobě nemocné občany. Všechna oddělení zavádějí nové diagnostické a léčebné metody. Kolínští zdravotníci se zabývají také programem včasného zjišťování a příp. léčení onemocnění srdce a cév.

Kolínský OÚNZ má v této době přes 1400 zaměstnanců a je to také jedna z velkých organizací odborů.

Pro svou velikost a modernost byl kolínský okres ve zdravotnictví vybrán mezi okresy v českých zemích, aby spolu s dalšími třemi konal průzkum pro realizaci onkologické /rakovinné/ prevence. Tento průzkum byl letos ukončen a během dalších dvou let projde u nás na okrese 24 tisíc obyvatel preventivní prohlídkou, což bude klást na zdravotníky kolínského OÚNZu velké nároky.

Počet obyvatel na jednoho lékaře se za posledních 12 let snížil ze 705 na 446.

Letošní chřipkové onemocnění díky preventivním opatřením nepřekročilo 5,5%. V porovnání s prosincem 1971 byla nemocnost 6,47% a v r. 1976 6,33%.

Horší je situace v boji proti alkoholismu. Díky zákonným opatřením, snížil se počet opilců v hostincích, bohužel se alkohol přestěhoval na pracoviště, do schůzí, do domácností, do rodin. Není schůze, aby nebyla zakončena pitím, tvoří se pijácké party, mnohdy se účastní i děti.

Mnoho tu pomáhají výstavní plochy potravinářských obchodů, které jsou přeplněny alkoholickými nápoji. Lze sledovat prodej těchto produktů i při různých svátcích jako je Josef, Václav, samozřejmě Štědrý den a Silvestr. Veliké množství alkoholu se prodá k Mezinárodnímu dni žen, o němž se říká bohužel, že se slaví, aby se mužové napili. A nejsou to jenom muži.

Pití alkoholu bylo vždy, ale v současné době se stává společenským nebezpečím, protože v části kroniky „Bezpečnost“ je vyčísleno, kolik zavinuje rodinných rozvratů, automobilových nehod, neshod mezi občany a chorob a neschopnost práce, nemluvě o trestné činnosti, kde je alkohol stálým partnerem. I v Kolíně byla zřízena záchytná stanice, což je hezký název pro ošetřovnu opilých.

V tomto směru by měla velké úkoly mládežnická organizace, ale i tam se podobné případy vyskytly.

Ve statistice pracovní neschopnosti má kolínský okres velmi dobré umístění. Z 85 okresů v r. 1972 byl Kolín na 47. místě. Účinnou péčí o pracovníky a ve spolupráci se všemi složkami se Kolínsko dostávalo stále na lepší místo, až v loňském roce 1976 dosáhl okres 7. místa s průměrným procentem absence 3,62. Přesto, že je Kolínsko jeden z nejprůmyslovějších okresů, je jeho umístění velmi dobré.

Úrazovost se za posledních šest let snížila o čtvrtinu. V r. 1971 bylo na okrese evidováno celkem 5208 úrazů /mimo JZD/ a z toho bylo 43% pracovních. V r. 1976 bylo zaznamenáno 4002 úrazů a z toho 37% pracovních. Závody si uvědomily důležitost bezpečnosti práce, ovšem mimopracovní úrazy mají stoupající tendenci.

Zubní oddělení polikliniky v Kolíně provádí ročně přes 200 tisíc ošetření a ordinacemi projde na 40% občanů okresu. Stoupá počet plombování zubů, klesá počet tahání zubů. Školní děti se vyšetřují dvakrát do roka, mladiství aspoň jednou ročně. Klinika neprovádí však jen zubní práce. Léčí onemocnění dásní, vyhledává přednádorové stavy, léčí choroby rtů a slinných žláz a provádí rovnání chrupů a čelistních nenormálností.

Klinika trpí dnes generační výměnou a značnou feminisací /mateřské dovolené/

Součástí kolínského OÚNZu je také péče o starou generaci. V této době pracuje na okrese 10 geriatrických pracovníků-sester v 15 zdravotnických obvodech, které poskytují zdravotnickou péči přímo v domácnostech. Jedna sestra má v evidenci 45-50 osob. Denně má 8-10 návštěv. Jejich působení je hlavně prevence, ulehčit starým lidem osamění, přechod do důchodu, fyzické oslabení, vytvářet u nich zájmy a koníčky a adaptovat je na nový způsob života.

V září se sešli kolínští zdravotníci a pracovníci hospodářské propagace a společenských organizací v Kolíně, aby zaměřily své jednání na propagaci racionální výživy, boji proti obezitě a arteriosklerose. Bylo zároveň upozorněno na vzrů-

stající počet onemocnění cukrovkou na okrese /přes 4% obyvatel/ a velký počet lidí s vysokým tlakem. Byla zřízena diabetická poradna, kudy projde denně 120 lidí. Přibývá infarktů. Mnohé choroby srdce a cév jsou způsobeny zvýšenou úrovní života, množstvím jídla, ale i kouření a alkoholu.

Stále se projevuje na trhu nedostatek minerálních vod. Jsme zemí velmi bohatou na minerální prameny, ale distribuce vod dosti vážně. Kromě toho v minerálkách převažují uměle slazené vody, ale chybí přirozené a neslazené druhy.

V rámci oslav 60. výročí VŘSR byla v listopadu konána v Kulturním domě v Kolíně slavnostní schůze, na níž uděleno 29 členům veterinárního zařízení v Kolíně stříbrné odznaky a 5 členům bronzové. Veterináři na Kolínsku se zasloužili o likvidaci brucelosity, TBC a nebezpečné nákazy SLAK u skotu a prasat. Jejich činnost měla a má velký význam ve zdravotnictví, takže dnes už jsou odstraněny zamořené chlévy, v nichž řádila tuberkulóza, dnes můžeme pít neškodné mléko. Kromě toho vedou veterináři boj proti úhynu mláďat a tím snižují ztráty hospodářských zvířat.

Ve zdravotnictví by bylo ještě třeba, aby lidé neplýtvali s léky, které jsou zadarmo, aby ale využívali ty, které jim byly předepsány, aby je neskladovali až ztratí účinnost nebo se stanou škodlivými, aby je nedávali jiným bez lékařského vyšetření a aby nežádali léky, které nepotřebují.

Dnešní statistika ve srovnání s rokem 1925 má zajímavé výsledky. Na každých 100 000 obyvatel připadalo v r. 1925 246 úmrtí, zatímco v r. 1975 pouze 8,4 úmrtí na nemoci infekční a parazitární. Je zřejmé, že naše doba, věda, přemohla

dokonale takové choroby jako byla spála, záškrť, tyfus, neštovice a jiné. Lidé zvítězili nad chorobami, které jsou přenosné s člověka na člověka.

Na druhé straně však rozvoj automobilismu a strojírenství vedl k značnému zvýšení počtu úmrtí zaviněných úrazy. V r. 1925 připadalo na sto tisíc obyvatel 60 úmrtí na úrazy a otravy, v r. 1975 už to bylo téměř 82 úmrtí.

Ještě horší je situace na úseku chorob nádorových, cévních a srdečních. V r. 1925 bylo na stejný počet obyvatel 103 úmrtí na nádory, v r. 1975 už 230. U nemocí oběhového ústrojí je vzestup ještě horší. Zde počet úmrtí 271 z r. 1925 stoupl na 569 v r. 1975. Příčiny jsou různé. Je to spěch a stres dnešního života, ale také množství jídla a tím vznikající otylost, čili zvýšená životní úroveň. Nemoci cévního oběhu jsou také nemoci z nedostatku pohybu. Automobily, výtahy, autobusová spojení a jiné dopravní prostředky zbavují lidi pohybu. Objevuje se to hlavně u školní mládeže, která i z kolínského náměstí jezdí autobusem na Zálabí nebo do gymnasia, čímž zanedbají i tu malou procházku, která byla dříve každému samozřejmá. Zvýšený počet těchto chorob si zavinujeme sami.

D O P R A V A
A
B E Z P E Č N O S T

Dopravní situace v Kolíně je stálým problémem. Komise bezpečnosti silničního provozu rady MěstNV sice zasedala pravidelně a učinila řadu opatření, ale vývoj jde tak rychle, že dopravní problémy narůstají zároveň s jejich řešením. Kolín jako staré, historicky cenné město, má silný průmysl a tu se setkávají dvě dosti protichůdné složky v dopravě, které je nutno řešit novými způsoby.

Problémem zůstává parkování aut ve městě, projíždění historickou částí města těžkými nákladními vozidly, benzinové exhalace, hlučnost automobilových vozidel, křižovatky, světelná signalisace, autoopravny a servisní služba a hlavně úprava vozovek. To všechno musí dnes město řešit. Technická revoluce vedle veliké řady vymožeností přinesla také řadu technických obtíží, které jsou pro správu města někdy těžkým a hlavně nákladným oříškem.

Za letošní rok byly provedeny rekonstrukce a opravy řady komunikací. Byly opraveny ulice V Zídkách, Míru, Zengrova, Zborovská a Riegrova a Fügnerova. Rekonstruovány byly ulice V Opletkách, U přístavu, Říční a Luční. Dále ulice Kouřimská a část ul. Havelcovy. Byly rekonstruována řada chodníků, zřízeno parkoviště v Obecním dvoře a v ul. U křižovatky, dále upraveny komunikace v areálu u hřbitova a vytvořeny panelové vozovky v ulicích Jeronýmově, Vávrově a Jateční. Náklady těchto akcí činily 5 milionů korun.

Rekonstruován byl hlavní průjezdní tah silnice E-15 v Kolíně IV, Havlíčkova ulice, což bylo letos dokončeno. Byl vydán zákaz stání nákladních vozidel na veřejných prostranstvích města v nočních hodinách. Bohužel mnozí řidiči tato označení ještě nerespektují.

Velkou komunikační úpravou bude rekonstrukce první části Kutnohorské ulice, jejíž dlážděný povrch neodpovídá ani bezpečnosti, ani hygieně. Velkou úpravou projdou i chodníky u závodů Tatra a Soja, kde se letos kladly kabely a chodníky po zimní období jsou rozkopané.

Nový uzemní plán historického jádra řeší místní hromadnou dopravu tak /autobusy/, že nemá budoucně projíždět náměstím.

Komise dopravy seznámila také Radu MěstNV s neuspokojivým stavem kolínského mostu. Tato komunikační spojka, která byla ve své době velmi moderní, dnes už nestačí vzrůstající frekvenci a podléhá nejen dopravním kalamitám ve špičkové době, ale i její stav je takový, že bude třeba dalšího mostu. Úlevu snad přinese nový most, který se staví v Týnci. Je to součást vládního úkolu splavnění Labe do Chvaletic. Současně s mostem se budují příjezdové komunikace na obou březích. Starý týnecký most bude zbourán. Stojí od r. 1845 a byl postaven nákladem 17 tisíc zlatých. Stavbu provádí polská firma Budimex a je rozpočtena na 60 milionů korun. Osobní automobilová doprava byla proto odkloněna na kolínský most.

Přibývající počet motorových vozidel a nedostatek garáží vede k parkování aut v postranních ulicích, které se stávají často velmi těžkou průjezdné.

Úprava Kouřimské ulice byla technicky i časově náročná. Byly přeloženy inženýrské sítě a na povrchu asfaltový potah. Tím tato velmi frekventovaná ulice dostala konečný vzhled, který byl uvítán chodci i motoristy.

Od 1. října letoš. roku se na autobusech městské dopravy v Kolíně změnil způsob placení. Každý cestující, který nemá síťovou jízdenku, si musí předem zakoupit lístek na jednotlivou jízdu. Předprodej jízdenek je zajištěn ve všech prodejnách tabáku, ve stáncích poštovní novinové služby, v kiosku na nádraží i na okrajových čtvrtích Kolína. Jízdenka je na jednu jízdu bez přestupování. V každém voze městské dopravy je několik strojků na proštípnutí jízdenky, čímž je vyznačeno vozidlo a zároveň jízdenka znehodnocena. Lidé si na tento způsob brzy zvykli už také proto, že se podobá pražskému způsobu. Lístky jsou nyní přesně zúčtovatelné. Tento nový způsob ušetřil pracovní síly a zrychlil dopravu.

Koncem května proplula pod kolínským mostem první tlačná říční souprava, která po Labi dopravuje uhlí do 800 megawattové elektrárny ve Chvaleticích. Bylo to umožněno tím, že v té době bylo dokončeno zdymadlo v Týnci n/Labem, kam se při té příležitosti dostavili zástupci OV KSČ - Jiří Biško, předseda MěstNV v Kolíně s. Josef Jirsík, předseda ONV Vlastimil Mácha, ministr lesního a vodního hospodářství ČSR Ladislav Hrusík. Z polské strany byl přítomen velvyslanec Polské lidové republiky v ČSSR Jan Mitrega. Stavbu zdymadla prováděla polská firma.

Do tisícileté historie města se tím zapisuje úplně nová kapitola. Kolínem proplouvají těžké čluny s nákladem 800-900 tun uhlí pro velkoelektrárnu ve Chvaleticích. Kolínští si na to

ještě nezvykli. Denně se na mostě zastavují desítky lidí a pozorují proplutí lodi zdymadlem. Na počátku proplovalo propustí pět lodí denně, po zkušebním provozu v srpnu se počet stále zvyšuje. Dnes už si zvykáme na pravidelná lodní zahoukání, která oznamují příjezdy. Labská kaskáda setím podstatně prodlužuje a tím i splavnění Labe do Pardubic. Letos bylo už do Chvaletic dopraveno 380 tisíc tun uhlí, v příštím roce to má být milion a v r. 1980 dokonce tři miliony. Kolínem projíždějí tlačné remorkéry s nákladními pramicemi o nosnosti 1500 tun. Kolín se tím v současné době stává vedle železniční a silniční křižovatky i vodním dopravním uzlem, protože tu na sebe navazuje i kontejnerové překladiště. Až budou lodi kromě uhlí vozit i jiné zboží, bude i železniční stanice jednou z nejdůležitějších křižovatek Polabí.

V září byla dána do provozu pod kolínskou Mototechnou /U Lubeního závodu/ nová čerpací stanice pohonných hmot n.p. Benzina. Je to další stanice v krátké době. Má kapacitu přes 200 vozidel za hodinu, 12 stojanů s automatickou obsluhou, kromě toho kiosk, kde lze nakoupit autopotrěby. Stará čerpací stanice u hotelu Tatra byla tím zrušena.

V září předseda MěstNV s. J. Jirsík otevřel slavnostně dětské dopravní hřiště, na němž pracovala také řada občanů. Na hřišti je 150 dopravních značek, čtyři světelné semaforey a 20 autíček. SNB, autoškola a Svazarm spolu se školami se účastní na výuce dětí ke snížení nehodovosti.

Ke konci roku byla dána do provozu nově rekonstruovaná Havlíčkova třída v délce 1,5 kilometru, pokrytá asfaltovým povrchem.

V říjnu probíhala na kolínském okrese preventivní dopravně bezpečnostní akce, která byla součástí celostátní akce doprav. bezpečnosti. Na našem okrese byla prováděna na pěti stanoviš-
tích a účastnily se jí kromě dopravních složek a SNB i řidiči motorových vozidel, členové automotoklubu, pracovníci národ. výborů, Červeného kříže a příslušníci armády.

V této akci bylo zkontrolováno na pěti stanovištích 1119 vo- zidel a bylo zjištěno 404 dopravních přestupků. Byly i tři pří- pady požití alkoholu. Na pokutách bylo vybráno přes 11 tisíc korun. Nejčastějšími nálezy byl nedostatečný technický stav vozidla. Dopravních přestupků se dopouštěli nejen řidiči, ale i cyklisté a chodci.

U příležitosti 60. výročí VŘSR byla v podniku ČSAD sedmi- členná skupina řidičů zájezdové a linkové dopravy v Kolíně vyz- namenána stříbrným odznakem. Na konci roku bylo vyznamenáno a odměněno pět řidičů pravidelných linek v Kolíně, kteří dosáhli jednoho milionu ujetých kilometrů bez nehody. Kromě těchto pěti další dva ujeli bez nehody jeden a čtvrt milionu kilometrů. V současné velké frekvenci na silnicích i v ulicích měst jsou tyto výkony chvályhodné už také proto, že tito řidiči jsou dlouholetými pracovníky automobilové dopravy.

Kolínská Mototechna ve svém servisu k 60. výročí VŘSR udě- lala v Kolíně zdarma poradenskotechnické odpoledne pro auta zn. Žiguli. Současně přijeli do Kolína sovětští specialisté na tento vůz. Během odpoledne bylo podrobena technické prohlídce 124 ži- gulíků z Kolína i dalekého okolí. Dostalo se jim nejen kontroly, ale i opravy a náhradních dílů.

V r. 1975 přijala vláda ČSR soubor opatření na ochranu mládeže před protispolečenskou činností. Z toho vplynuly úkoly i pro MěstNV v Kolíně.

Jednou z velmi vážných příčin delikvence mládeže je alkohol. V r. 1976 byl každý pátý trestný čin na okrese spáchán pod vlivem alkoholu. Proto se těmito otázkami zabývala zasedání ONV a MěstNV.

V únoru letoš. roku bylo tomuto problému věnováno celé zasedání MěstNV. Přítomni byli i zástupci odboru státní administrativy KV KSČ z Prahy a náčelník správy SNB pro Prahu a Středočeský kraj.

Bylo tam zjištěno, že se stále objevuje řada nedostatků zejména v ochraně socialistického majetku. Byly zjištěny případy vyzrazování státního a hospodářského tajemství, stále ještě kvete korupce a úplatkářství.

Značné škody působí našemu hospodářství požáry. Za posledních pět let vzniklo na kolínském okrese 422 požárů, při nichž přišlo o život šest lidí.

Příčinami jsou tady nedostatečná kontrola, nedbalost a nedbání bezpečnostních nařízení. U mládeže, která se dopouští protispolečenských činů se stále opakují stejné příčiny. Rozvrácená rodina, špatné pracovní prostředí, nadbytek volného času, dostatek peněz bez schopnosti je správně využít a mnohde i špatné příklady dospělých.

I v Kolíně se objevují požívatelé narkotik /fetování/ a alkohol u mladých. Už na jiném místě jsme psali, že se dnes méně pije v hostincích, ale zato v rodinách, na chatách, v přírodě.

Ani zákaz podávání alkoholických nápojů mladým lidem není některými vedoucími dodržován. Proto dochází při pořádání tanečních zábav a mnohdy i po nich k výtržnostem. Pracovníci Veřejné bezpečnosti se často přesvědčili, že pořadatelská služba se často omezuje jen na vybírání vstupného a schází kontrola podávání nápojů. Podobné případy byly zjištěny i při pořádání t.zv. diskotéky pro mládež. I tady se pil nadměrně alkohol a docházelo k nepěkným zjevům. Pro tyto nepřístojnosti musely být zakázány i taneční večery "pod kaštany" v kulturním domě v Pražské ulici. Pořádání těchto různých setkání mládeže se muselo podrobit dosti ostré kontrole pracovníků SSM, ač VB.

Kolínský MěstNV se postaral o to, aby se tyto zjevy nevyskytovaly v Kolíně, bohužel se přestěhovaly do okolních obcí. Tam potom musely být některé případy řešeny státními bezpečnostními orgány. Někteří mladí lidé si dnes zábavu bez alkoholu nedovedou vůbec představit.

Jediným prostředkem k zamezení podobných zjevů jsou spojené síly všech, od rodiny přes školu, závody i veřejné instituce k prevenci, k výchově a k dobrému příkladu dospělých.

Stálou součástí této kapitoly jsou v Kolíně cikáni. Až na malé výjimky několika rodin nedovedli stále ještě svým životem splynout se spořádaným průměrem. Mnozí se stále vyhýbají práci nebo ji dělají špatně, vydělané peníze a příspěvky na děti nevěnují na jejich výchovu. Jejich stálým požadavkem je více peněz, ve Státní spořitelně jsou častými návštěvníky a žádají půjčky, neudržují byty v pořádku a jejich dospívající mládež

tvoří tlupy, který večer obtěžují občany. Školní docházka musí být často na rodičích vymáhána, děti se ale učení nevěnují, vycházejí s nedokončenou docházkou, nezískávají kvalifikaci, ale potom neradi dělají nekvalifikovanou práci.

V současné době je vedeno v evidenci 42 cikánských rodin v celkovém počtu 238 osob a 9 rodin smíšených manželství s 31 osobami. Z toho je 126 dětí do 15 let. Proti r. 1974 se počet cikánských rodin zvýšil. 30% těchto evidovaných cikánských rodin žije v samotném Kolíně. Kromě těchto osob, které jsou přihlášeny k pobytu je tu však nezjistitelný počet, který se stále mění, osoby, jež prý jsou na „návštěvě“.

Pokud se týká trestné činnosti osob cikánského původu se stav proti minulým rokům poněkud zlepšil, ale je to tím, že většina známých pachatelů je za mřížemi.

Obtíže jsou s jejich ubytováním. MěstNV výbor jim vychází vstříc tím, že jim vyhledává byty, ovšem umístění těchto rodin vyvolává často protesty obyvatelstva.

Přes tyto nedostatky jsou i některé dobré výsledky v převýchově dětí cikánského původu. Několik se jich podařilo zařadit do mateřské školy, a tím ovlivnit jejich výchovu už od malička. Při Zvláštní škole byl ustaven zájmový kroužek recitační, pěvecký a taneční z cikánských dětí. Činnost vyvíjí i hudební soubor cikánských občanů.

Na schůzi rady MěstNV byla přijata opatření k udržování socialistické zákonnosti a soužití mezi občany. Sbor pomocné stráže byl rozšířen a byli vyhledáni další občané pro tuto funkci.

V poslední době se zvyšuje kontrolní činnost na ožehavé úseky ve městě, kde je narušován veřejný pořádek - nádraží, náměstí a hostinské podniky. Kromě toho je třeba stále dohlížet na to, aby nebylo uvnitř města chováno drobné domácí zvířectvo. /slepice, králíci/ Někteří lidé přišli z venkova nemohou pochopit, že to je v zájmu jejich zdraví, aby tento způsob života změnili.

Ještě jiná věc je nápadná, není však charakteristická jen pro Kolín. Jdeme-li novým sídlištěm, vidíme krásné domy, vybavené vším pohodlím, prádelnami a sušárnami, ale všechny balkony do ulice jsou ověšeny pestrým prádlem. Působí to jako chudinská čtvrť v Neapoli, kde lidé věší prádlo až to kape na kolemjdoucí. Tady to není tak zlé, ale estetický dojem by byl hezčí, kdyby místo prádla tam byly květiny.

Kolínské věžní hodiny jsou starým problémem. Kromě hodin na radnici žádné nejsou. /Na ekonomické škole, na gymnasiu i na Zálabí/, Je to škoda, protože všechny jsou zdaleka viditelné.

P R Ů M Y S L

Roviny na východ od Prahy patřily odedávna k nejhustěji osídleným oblastem. Proto, když se v minulém století počal rozvíjet průmysl, poskytovalo Kolínsko dostatek pracovních sil. Nejprve vznikaly manufaktury, 1778 přádelna a tkalcovna, později cukrovary a další průmyslové závody. Na Kolínsku ^(cukrovarů) ~~bylo~~ bylo dvanáct, dnes pracují pouze čtyři, ale jejich kapacita vydá za tehdejších dvanáct. V 1871 vznikla továrna na hnojivo, dnešní Synthesia. Mezi starými usedlíky se ještě dnes uslyší název Hnojivka, o devět let později byly založena tiskárna Bayerka, dnešní OTK, v r. 1900 továrna na vozy Tatra a 1901 rafinerie nafta, dnešní Koramo.

Dnes produkuje 46 závodů v jedenácti odvětvích na okrese výrobky v hodnotě 4 miliardy korun ročně. Naše město samo soustřeďuje osm desetin celkového objemu průmyslové produkce okresu. Po Kladnu a Mladé Boleskavi je Kolín nejprůmyslovějším městem v kraji. Kromě už jmenovaných závodů, z nichž každý má nejméně sedmdesátiletou tradici a dodnes plně pracují, je tu ještě řada závodů různého zaměření, s velkou výrobní kapacitou.

Vedoucí úloha připadá strojírenství, které v minulém roce dosáhlo téměř 40% podílu na celkové výrobě okresu. Dále následuje průmysl potravinářský, chemický, průmysl paliv a dalších sedm průmyslových odvětví.

K nejznámějším výrobkům patří benzin, mazací a automobilové oleje, silikonové výrobky, umělá hnojiva, systémy číslicového řízení obráběcích strojů, vědecké a laboratorní přístroje,

tiskopisy pro výpočetní techniku, kalendáře, chladicí zařízení, parní kotle, stavební materiály, ale také hudební nástroje, oděvy, hračky, konzervy, kompoty, cukrovinky, mléčné výrobky, nealkoholické nápoje a mnoho dalších v našem denním životě nepostrádatelných výrobků. Všechny jsou u nás známé a mnoho jich jde do zahraničí. Na vývoz pracuje hlavně Koramo, Synthesia, Karborundum, Tatra a OTK. Ale velký vývoz do ciziny mají i menší závody, jako je podnik Československé hudební nástroje, který vyváží hlavně piana a pianina.

Za posledních 30 let zaznamenal kolínský průmysl velký rozmach, byla postavena řada nových výrobních hal, provedeny rozsáhlé rekonstrukce a modernisace výrobních zařízení a výroba se mnohonásobně zvýšila. Jen v 5. pětiletce vzrostla o více než 35%, to je o více než jednu miliardu.

V kolínském průmyslu pracuje 455 kolektivů brigád socialistické práce. Téměř všechny závody mají svá rekreační střediska, vysílají děti svých zaměstnanců do prázdninových táborů, buď samy stavějí nebo přispívají na stavbu jeslí a školek a svými patronáty pomáhají školám plnit jejich rekreační úkoly.

V 5. pětiletce bylo na okrese dokončeno za 1,5 miliardy korun investic. Většina těchto investic šla do průmyslu při zvýšení podílu strojů na celkovém objemu investic. Celková hodnota základních prostředků na okrese činí přes 7 miliard korun. Z toho asi 3 miliardy, tj. 43% v průmyslových závodech. Vzhledem k tomu, většina dokončených investic se týkala strojů a tím samotného města Kolína zvýšil se podíl této složky ve výrobním procesu o tři procenta. Tato skutečnost měla vliv na vysoké tempo výroby

zvláště v tomto roce. V prosincovém zasedání pléna OV KSČ bylo konstatováno, že průmyslová výroba na okrese se opět zvýšila, došlo k úspoře nákladů, zvýšení exportu a efektivnosti výroby.

Závod TATRA Kolín vybudoval spalovnu odpadků v Berlíně, dodal kondensaci a kondenzační potrubí pro novou elektrárnu ve Chvaleticích. Jsou to tři úctyhodné kondensace, každá na 200 megawattů a čtvrtá bude dodána v příštím roce. V závodě se pracuje na obřím kondensátoru pro Kladno, který bude dodán v příštím roce. trvale je sledován provoz svářecích automatů a kvalita svarů. Ke konci roku se dohotovuje šest velkých kotlů pro Slovensko. Během celého roku se expedují normalisované balené kotle do celého našeho území.

Závod TESLA Kolín, který má dnes vedoucí postavení ve výrobě telekomunikačních zařízení ve státě, je jeden ze závodů, v němž pracuje velké množství žen. Letos obdržel závod poděkování tlumočené velvyslancem rumunské republiky za solidaritu a pomoc, že mimo plánované úkoly vyhotovil ve velmi krátkém termínu pro telefonní ústřednu v Bukurešti poškozenou letos v březnu zemětřesením telekomunikační zařízení. V závodě pracuje pětadvacetičlenný kolektiv výpočtového střediska na dvě směny, který řeší úkoly, jež by si vyžádaly celé měsíce výpočtové práce. Toto zařízení, které pracuje vedle Tesly i pro Tatra, Frigeru a další menší závody stálo 17 milionů korun a proto je využíváno na dvě směny nepřetržitě po celý rok. Kromě toho je dnes závod jediným dodavatelem přístroje, který lze připojit na různé obráběcí stroje a plní funkci přesného měřítka.

Závod Obchodní tiskárny Kolín obdržel v dubnu na slavnostním zasedání z rukou náměstka ministra průmyslu ČSR Rudý prapor za výsledky v minulém roce. Náročné plány závodu byly zabezpečovány za složitých podmínek, které souvisely s dostavbou nového závodu v Kolíně. Tento nový závod na Kutnohorském předměstí je dnes jeden nejmodernějších grafických závodů ve Střední Evropě a ve svém oboru úhelným závodem RVHP. Letos se do nového závodu stěhovala ze starého závodu veškerá výroba. Nová budova je bez oken, klimatisovaná vzhledem k technologii výroby děrných štítků a formulářů, která vyžaduje stálé klimatické poměry. Charakter stavby dovoluje účelné rozdělení celého prostoru bez ohledu na okna a světlíky.

Kolínské tiskárny jsou monopolním podnikem výroby kalendářů, kterých ^{se} vyrábějí na 160 druhů, z toho dvacet nástěnných, o které je v poslední době velký zájem pro jejich stoupající kvalitu fotografií a pětibarevných obrazů našich malířů. Některé z těchto reprodukcí jsou jako faksimile originálů a jsou vyhledávány milovníky barevných reprodukcí. Kromě toho vycházejí tu kalendářové cykly některých našich měst nebo památek /Praha, pražský orloj/ aj. Takovým to způsobem budou vydávány poklady našich obrazových galerií, takže jejich soubory budou tvořit krásné sbírky.

Kromě kalendářů, které se tu vyrábějí už přes sto let, tiskne se tady skutečně veliká řada různých tiskopisů mnohostranného sortimentu, od nekonečných pásů pro samočinné počítače přes mokré a suché obtisky, samolepky, jízdenky, kotoučové vstupenky, obaly, folie, sáčky a další a další výrobky.

Závod Kolínská nástrojárna dříve Kovona byla založena v r. 1945 osmatřiceti zakládajícími členy. Její program obsahoval závitořezné nástroje, výstružníky, frézy, spirálové vrtáky, upínací zařízení, speciální nástroje pro montáž a opravy lokomotiv a další podle přání zákazníků. Toto družstvo začínalo se 40 pracovníky a produkovalo zboží za jeden milion. Dnes má 275 zaměstnanců a produkuje za 30 milionů výrobků. Dnes vyrábí otáčkoměry, sportovní volanty, výsuvné skříňové věšáky, kontrol. svítilny, detektory vzduchu, pracovní dvoustoly a j. Své výrobky pro auta montují přímo do vozů. Výroba stále roste, takže v příštím roce se bude závod rozšiřovat přístavbou další provozovny.

Závod Synthesia v Kolíně, který spolu s Koramem tvoří páteř chemického průmyslu v Kolíně, je závod starý ve své části přes sto let. Mnohá zařízení se musí nyní modernisovat. Týká se to hlavně výroby kyseliny sírové, při níž unikal do ovzduší kysličník siřičitý a zamořoval město. Proto byla provedena generální oprava této výroby. S úspěchem byla vyřešena absorpce čpavku, který unikal do ovzduší při výrobě Sytronu. Plynný odpad čpavku se dnes může znovu vrátit do výroby. Většinu těchto úkolů řeší závod spolu s Výzkumným ústavem nerostných surovin v Kutné Hoře. Tím, že závod snížil exhalace o 40%, dostalo se mu odměny a putovní standarty, jako nejlepší výrobně kyseliny sírové.

Závod Koramo svolal v prosinci zástupců chemických, výzkumných ústavů a distribučních a spotřebních organizací, kde se hovořilo o plastických mazivech a jejich nové laboratorní a strojní technice. Sešlo se na sto delegátů.

Závod KORAMO Kolín už 7. prosince ohlásil splnění svých závazků uzavřených na počest 60. výročí VŘSR, takže ve zbývajících dnech splnil hrubou výrobu tak, že vytvořil ^{nad plán} hodnotu za 11 milionů korun. Tyto výsledky plní závod přesto, že má chronický nedostatek pracovních sil. Zůstává stále prvním našim závodem výroby mazacích a automobilových olejů.

Závod FRIGERA Kolín je monopolním závodem na výrobu zařízení chladírenské techniky tzv. středního chlazení. Velká část programu jde na export. Letos mimo svůj program dodal závod kubánskému zdravotnictví nízkoteplotní stůl. Závod zavádí v rámci požadavků RVHP stále nové výrobky, takže v letošním roce už 50% objemu výroby bylo zajišťováno novými výrobky. Závod provádí právě rozsáhlou rekonstrukci a na základě technického rozvoje se připravují nové programy. V průběhu šesté pětiletky uskuteční závod dvě etapy modernisace závodu. Do investičních prací je zařazena i rekonstrukce závodní jídelny, výstavba bytových jednotek a výstavba mateřské školy. V příštím roce bude dokončeno 41 bytových jednotek, před tím už 41 bylo předáno k bydlení. Počet podnikových bytů se tím dovrší na 125, což znamená, že každý desátý zaměstnanec bude mít podnikový byt. Jako velmi pokrokový výrobek uvedla letos Frigera na trh nízkoteplotní zařízení sloužící k lyofilisaci krevní plasmy. Byly použity při zhotovování nové prvky, čímž byla ovlivněna funkční činnost výrobku.

Na úspěších závodu se podílejí velmi podstatně brigády mladých kolektivů, které se hlásí k mladoboleslavskému hnutí na zvyšování kvality.

Z E M Ě D Ě L S T V Í

Zlatý pruh země české, úrodné Polabí, je území stvořené pro intenzivní zemědělskou výrobu. Od pradávna patřilo zemědělství k hlavním zdrojům obživy obyvatel dnešního území okresu Kolín. Tuto prioritu si udrželo dodnes.

Zemědělství na Kolínsku prošlo bouřlivým rozvojem zejména po Únoru 1948. Už v loňském ročníku kroniky jsme se zmínili o dalekosáhlých proměnách, jimiž prošel za 30 let náš venkov. Po IX. sjezdu KSČ se rychle začala realizovat jeho usnesení, První jednotné zemědělské družstvo na našem okrese bylo založeno v Chotuticích 19. května 1945. Brzy potom následovala další družstva. Rozhodující byl rok 1952, kdy bylo na okrese založeno 44 JZD. Přejít od drobného hospodaření k zemědělské velkovýrobě byl dokončen asi v r. 1960. V té době hospodařilo na okrese 136 JZD a 3 státní statky.

Postupem doby se ukázalo, že tento stav není konečný. Ke zvládnutí náročných úkolů bylo nutné spojit síly. Docházelo k postupnému slučování malých JZD do větších celků. Po r. 1970 se prosadila nová forma hospodaření cestou kooperace a společných družstevních podniků. V současné době hospodaří na našem okrese 20 JZD, 2 státní statky a společné zemědělské podniky pro živočišnou výrobu a výstavbu.

Roční zemědělská produkce se blíží hodnotě 900 milionů korun. Z každého hektaru se získává kolem 15 tisíc korun, což je cena rostlinných a živočišných výrobků 1 ha zemědělské půdy.

Rostlinná výroba je zaměřena především na produkci obilí, cukrovky, píce, ovoce a zeleniny. Zejména obilnářství dosáhlo v posledních letech výrazných úspěchů a bylo také základem živočišné výroby. V r. 1972 obdrželi zemědělci kolínského okresu za výsledky ve výrobě obilí Řád práce.

V živočišné výrobě je hlavním úsekem chov skotu. Rovněž chov prasat a drůbeže se velmi rozvinul. Obě tato odvětví přešla na průmyslovou výrobu. Kapacity na výkrm prasat v Němčicích pro 10 tisíc kusů, výrobu vajec a drůbežního masa v Sendražicích, velkokapacitní teletníky ve Vrbčanech a ve Stříbrné Skalici, i nové farmy na mléko v Bečvárech a Tuchorazi a porodnice prasat v Lipci pomáhají uspokojovat stále rostoucí potřeby naší společnosti.

Letošní sdělení Českého statistického úřadu v Kolíně bylo pro náš okres velmi potěšitelné. Hrubá rostlinná produkce dosáhla na okrese rekordní hodnoty 422,6 milionu korun. Dosud nejvyšší hodnota dosažená v r. 1974 činila 400,7 milionu korun. Letošní dosažený výsledek v rostlinné výrobě byl dosažen za velmi nepříznivých klimatických podmínek v době sklizně, kdy bylo nutno mobilisovat značné prostředky a zemědělcům museli přijít na pomoc pracující z ostatních odvětví národního hospodářství. Přes toto nepříznivé počasí byl průměrný hektarový výnos 43,8q. Průměrný výnos cukrovky činil přes 400q/h. V živočišné výrobě byl plán splněn, mimo nákup mléka. Pro následující rok mají zemědělci dostatek siláže, sena i jadrných krmiv.

V prosinci byla svolána do Kolína politicko-ekonomická konference zemědělců, na níž se sešli zástupci zemědělských závodů, předsedové stranických organizací a místních národních výborů okresu, kde byl zhodnocen výsledek v tomto roce a vyznačeny úkoly pro rok 1978. Byla tu diskutována hlavně otázka mléka, které je velkým dluhem zemědělských závodů Kolínska. K 10. listopadu tohoto roku dluží zemědělské závody státnímu plánu 1 780 000 litrů mléka. Letošní užitkovost byla poznamenána hlavně nepříznivým počasím. Průměrná dojivost činila 8,5 l na kus a den. Dlouhotrvající deště způsobily pokles hlavně tam, kde nebyly rezervy a dobrá organizace. Proto je nyní chystána pozornost ze strany státních orgánů této části našeho zemědělství.

K 1. červenci letoš. roku byl proveden soupis hospodářských zvířat a k tomuto datu bylo v rámci okresu zjištěno 53 tisíc kusů skotu, z toho 20 tisíc krav, 90 tisíc prasat, 437 tisíc kusů drůbeže a dále 2346 ovcí, 486 koz a 293 koní. U drobných chovatelů se početní stav snížil a celkově se snížil stav skotu a koz proti r. 1974.

V pátek 12. srpna navštívil kolínský okres také ministr zemědělství a výživy ČSR spolu s řadou odborníků, aby se přesvědčil o průběhu žní. Byl informován ředitelem Okresní zemědělské správy o situaci na polích, o množství mechanizačních prostředků, o pomoci závodů a o snaze zemědělců.

Letošní žně byly připraveny na Kolínsku dobře a proto jejich hlavní období prošlo za 18 dní. Sklízelo se 29 500 hektarů, na

nichž pracovalo 220 kombajnů, z toho 100 jich přijelo z koope-
račních závodů z Rimavské Soboty, Benešova a Karlových Varů.
Kromě toho letos musela pracovat velká řada sušiček, protože
vlivem počasí mělo zrní velké procento vlhkosti.

Sklizeň cukrovky, která měla letos velkou úrodu, skončila
v polovině listopadu. Mnoho zde museli letos pomoci i občané,
protože rozmoklá pole někde znemožňovala vjezd mechanizačních
prostředků.

Výbor lidové kontroly ONV už na poč. letoš. roku projednával
otázky zaměřené na hospodaření se zemědělským půdním fondem.
Kolínsko je oblastí, která má nejen větší množství zemědělské
půdy než jiné okresy, ale je to hlavně půda nejvyšší kvality.
Úbytek zemědělské půdy, který komise lidové kontroly zjistila,
je výsledkem malé evidence půdního fondu, nescoulad evidence
nemovitostí se skutečným stavem v přírodě a změny kultur,
které uživatelé pozemků provedli bez vědomí nadřízených orgánů.
Velkou škodou je i kácení stromů, které se mnohdy děje bezplá-
novitě nebo bez vážnějších příčin. Odstraňování stromů ohro-
žuje základní životní prostředí, které zde u nás v Kolíně má
velkou řadu nedostatků.

Pozornost byla také věnována veřejným skládkám pevných do-
movních odpadků zvláště na území samotného města Kolína. Na
okrese je 150 povolených skládek, ale někteří nesvědomití ří-
diči složí svůj náklad blízko města do příkopu.

V květnu se sešel v kolínském Kulturním domě krajský aktiv
zemědělců střeďočeského kraje, kde byla stanovena hodnota zák-
ladních fondů v zemědělství okresu v r.1976 v obnose jedna a
půl miliardy korun.

Dožínky Středočeského kraje se konaly letos v Příbrami, ale v Kolíně se 29. prosince ve velkém sále Kulturního domu sešlo na 500 nejlepších pracovníků v zemědělství. Byly tam sděleny výsledky letošního roku, které byly potěšující, protože sklizeň byla letos po všech stránkách rekordní. Hrubá zemědělská výroba dosáhla 840 milionů korun a ve výkonech přes jednu miliardu. Kolínští splnili státní plán zrnin v nákupu na 105%, cukrovku na 104%, brambory na 102%. Vyrovnali se i s nákupem masa a vajec. 191 jednotlivců převzalo při schůzi čestná uznání.

Zemědělské závody našeho okresu chovají nejvyšší počty hospodářských zvířat v celém Středočeském kraji. V lednu letoš. roku bylo zde na 100 hektarů zemědělské půdy chváno téměř 105 dobytčích kusů. Za minulý rok 1976 spotřebovala živočišná výroba kolínského okresu 8 tisíc vagonů jaderných krmiv.

Na letošní rok připadá 100. výročí úmrtí vynikajícího národohospodáře Františka Horského, který posledních 15 let svého života prožil na Kolínsku. Horský během svého života vynalezl nebo zdokonalil přes 60 zemědělských strojů a své znalosti šířil mezi zdejším rolnictvem v proslulých „polních kázáních“. Když r. 1862 koupil zanedbané kolínské panství, vytvořil z něho v krátké době vzorné hospodářství, které bylo navštěvováno, studováno a obdivováno mnohými zahraničními odborníky. Dodnes není význam tohoto ekonomy doceněn a proto byl v červnu na zámku Kačina konán seminář o jeho významu pro naše zemědělství. Horský zemřel v Býchorách a pohřben je v rodinné hrobce v Ovčárech. Referáty o jeho činnosti, které byly na Kačině předneseny, jsou vydány knižně.

Sklizně chmele se letos účastnilo na 600 žáků kolínských škol. Kroučová na Zatecku, která je už po desítiletí přechodným domovem kolínských česáčů chmele, ožila letos opět invasí našeho žactva. Druhou obcí byla opět Třeboc. Ačkoliv některé ročníky byly na chmelu poprvé, dosáhly letos opět pěkných výsledků, takže z obou obcí došla do kolínských škol poděkování.

Letos lovili také kolínští rybáři rybník „Peklo“. Vláhý bylo letos až dost, takže rybník měl stálý průtok čerstvé vody. Tím odpadly rybářům každoroční obavy, aby se ryby nedostatkem kyslíku nedusily.

Dnes jsou sportovní rybáři odkázáni většinou na rybníky a stará ramena, která zůstala po regulaci Labe a kam zkažená voda z Labe nemůže. Jen v místní odbočce Českého rybářského svazu v Kolíně je organisováno přes 800 rybářů. Jakmile nastane období povoleného chytání, potkáváme denně muže s prutem buď na kole nebo pěšky a všichni spěchají na svá vyhlédnutá a vyhledaná místa na březích průpichů.

Kolínsko je známým krajem třešní. Letos se začaly česat první plody už v polovině června. Desítky česáčů vstoupily do korun stromů, které měly letos bohatou úrodu. Velká část tohoto ovoce jde také na vývoz, a třešně z okolí Kolína mají velmi dobrý zvuk v západních státech, kam se dovážejí letecky.

Z Á S O B O V Á N Í

Pod pojmem „životní úroveň“ si mnoho lidí představuje pouze množství potravin, které si mohou koupit, a jak má vybavený byt, má-li auto, chatu či chalupu, jak často jezdí do ciziny. Tento názor je sice silně snobský a vede k maloměšťáckému životu, ale v poslední době mu podléhají i vrstvy, které tento názor neměly. Čím dále tím více se stává měřítkem hodnoty člověka jeho počet koňských sil pod kapotou auta nebo počtem kilogramů snědeného masa.

Socialistický způsob života je podmíněn celou řadou činitelů, které jsou stejně důležité, jako spotřeba potravin. Je to vybavení škol, jeslí, mateřských škol, hustota kulturních zařízení, osvětové, tělovýchovné, zdravotnické instituce, rekreační zařízení, dopravní síť, opravárenské a výrobní služby a řada dalších činitelů.

Všechny tyto věci mohou být plně uskutečněny jen usilovnou prací všech občanů, protože vysoká náročnost ve spotřebě, vyžaduje také vysokou náročnost ve výrobě.

Čas od času se sice vyskytnou některé nedostatky ve zboží, ale vždy jsou jen dočasné, zaviněné někdy přebudování výroby, nebo havarijním stavem starého závodu nebo i živelní pohromou, ale mnohdy i špatným plánováním nebo nedodržením dodávek ze západních zemí.

Přesto ale zásobování bylo po celý rok plynulé i když se někdy vyskytly drobné paniky, že nebude koření nebo kakao. Když potom toto zboží přišlo dostatečně na trh, měli někteří

občané zásoby pepře nebo papriky na několik let dopředu.

Při růstu životní úrovně hraje velkou roli vnitřní obchod. Příznivý vývoj kupní síly obyvatelstva na okrese ukazuje maloobchodní obrat. Zatímco v r. 1970 nakoupil jeden obyvatel v maloobchodní síti v průměru za 11 a půl tisíce korun zboží, v roce 1976 už to bylo přes 15 tisíc korun. Vyšší příjmy způsobují, že se kupující obracejí více na průmyslové a luxusní zboží. Největší růst nákupu od r. 1970 je zaznamenán v klenotnictví, nábytku, automobilech, motoristických potřebách a hudebních nástrojích. Tady se právě vlivem zvýšené poptávky někdy objevily nedostatky v sortimentu nebo v kvalitě.

O stoupaní životní úrovně svědčí i některé méně vítané zjevy. Ovzduší na okrese bylo v r. 1976 zamořeno kouřem ze 240 milionů cigaret, za které zaplatili kuřáci téměř 44 milionů korun. Piva se dokázalo vypít 170 tisíc hektolitrů za 57 milionů korun. Také vína se vypilo 6019 hl za téměř 15 milionů. Spotřeba vícestupňových lihovin sice o něco málo poklesla, ale stále se pije hodně. Loni to bylo 4413 hl za 36 milionů korun. Celkem se za alkoholické nápoje zaplatilo přes 109 milionů Kčs. Kávy se vypilo za 21 milionů, což představuje 126 tisíc kilo. Čokolády a cukrovinek se snědlo za 36 milionů korun.

Spotřeba nealkoholických nápojů stoupá v průměru ročně asi o 7% a vypilo se jich 44 tisíc hl. Také stoupá spotřeba drůbežního masa, kterého se prodalo 7252 kg /včetně jídelen/.

Tato čísla se sice vztahují na okres, ale Kolín na některých participuje značnou částkou. Jednou z důležitých položek spotřeby alkoholických nápojů by bylo třeba zjistit, jakou měrou na tomto množství se podílí mládež.

Letos po Novém roce vyjelo z kolínské Jednoty devět pojízdných prodejen, které svému členstvu rozvázejí po okrese potraviny všeho druhu. Součástí této akce jsou čtyři specializovaná auta, prodejna masa a uzenin. Lidové spotřební družstvo Jednota v Kolíně doplňuje tak 260 stálých prodejen a 160 pohostinství LSD na okrese. Tyto prodejny zajíždějí i do chatových a rekreačních oblastí okresu. Ke konci roku bylo těchto pojízdných prodejen dvanáct.

V tomto roce se velmi zlepšila jakost chleba, což se projevilo také jeho větší spotřebou. Celkem se ho prodalo ~~přes~~ o 20 tisíc q více. Příčina je hlavně v tom, že byla provedena generální oprava kolínské pekárny na Zálabí, takže dnes si pro kolínský chléb přijíždějí i z jiných okresů. Proto byl v kolínských pekárnách zaveden druhý provoz. Letos vyráběl tento kolínský závod zboží za 46 milionů korun. Byl rozšířen sortiment zboží, nové druhy chleba/Šumava, kmínový/, dodávány jsou na trh centy koláčů, vánoček, závinů a množství cukrářských výrobků. To by nebylo možné bez zavedení nových strojů. Proto byla oprava pekáren nutná.

V listopadu se projednávala na plenární schůzi MNV závažná otázka obchodu a služeb. Účastníky byli kromě poslanců města Kolína všechny nadřazené instituce svými zástupci. Místopředseda MěstNV Libor Karkoška seznámil poslance se všemi organizacemi, které na území našeho města poskytují jakékoliv služby a kriticky poukázal na těžkosti, které dosud občany trápí. Na území samotného města je 68 potravinářských prodejen, 9 prodejen s ovocem a zeleninou a další stánky, 9 prodejen drobného zboží, 8 prodejen domácích potřeb, ale to vše nestačí uspokojit potře-

by občanů. Stejně je tomu u služeb, které zajišťuje 21 organizačních. Situaci má podstatně zlepšit výstavba obchodního střešního diská v Kovářské ulici až bude zbořena kavárna Volha.

Při této schůzi bylo také přítomnými poslanci poukázáno na stále se vyskytující nedostatky. Je to dodržování prodejní doby, časté povolování výjimek /inventura, přejímání zboží/ nedostatečná kontrola kvality a prodávání „pod pultem“.

Byla také diskutována otázka veřejného stravování. Kolín byl vybrán kromě jiných měst pro novou koncepci rozvoje veřejného stravování, která se v současné době zpracovává.

Předseda MěstNV s. Jirsík uvedl, že se právě projednává s 22 obchodními složkami podstatná změna distribuční obchodní sítě ve městě, k níž má dojít v příštím roce.

Výbor lidové kontroly prováděl prověrku dodržování cen v závodech veřejného stravování a v maloobchodním sektoru a zjistil, cenové přestupky, hygienické závady, prodej zboží s prošlou záruční dobou. Z celkového počtu 19 provedených kontrolních nákupů v kolínských prodejnách bylo ¹⁴ 14 účtováno v neprospěch spotřebitelů. Ve 24 případech byly uloženy pokuty, v jednom případě ve výši 2300 korun.

Nově byla ve starém závodě na výrobu limonád v Kolíně vyba-vena výrobní linka, která může za hodinu expedovat 12 tisíc lahví, takže nyní už nebude třeba, abychom slyšeli v krámě to časté „nemáme“, a jestliže se to ozve, pak asi nebude příčina už u výrobce.

Jedním z podniků, které se podílejí na zásobování obyvatel je RaJ /Restaurace a jídelny/. Mají na okrese 54 provozoven.

Za minulý rok tržili 74 milionů korun, z toho za jídlo 25 milionů. Největší tržby jsou v III. cenové skupině. Ubývá spotřeba méněstupňového piva, zájem je o vícestupňová piva, Plzeň, Budvar, Chodovar. Je mezi nimi i kolínský Furiant. Jidel bylo v těchto provozovnách podáno 423 tisíc porcí teplého jídla. /bez závodů a úřadů, které mají vlastní vyvařovny/. V daleko větší míře je na jídelním lístku drůbeží a rybí maso.

Další služba, kterou RaJ poskytuje, je ubytování. Je na okrese /hlavně ovšem v Kolíně/ 389 lůžek s přistýlkami. Loni bylo zde ubytováno téměř 70 tisíc návštěvníků. Kolín je častým útočištěm automobilistům, kteří nedostanou v Praze ubytování a přijíždějí často v celých kolonách do Kolína. Týká se to hlavně turistů z NDR a Maďarska. Proto je kolínská lůžková kapacita stále nedostatečná a stavba hotelu je den ode dne naléhavější.

Největším podílníkem na stravování kolínské veřejnosti je závod Jitřenka na náměstí, která má hlavní provozovnu v přízemí a restauraci v prvním poschodí. V Jitřence je samoobsluha. Největší výběr jídel/mimo Jitřenku/ s nejrychlejší obsluhou však vyniká restaurace U radnice.

Přesto, že je zásobování a obchod na vysokém stupni, je možno ještě mnohé zlepšovat. Je to hlavně poměr mezi kupujícími a prodávajícími, ochota a snaha posloužit. Mnohdy nedostaneme zboží, jehož se vyrobilo dost, ale vedoucí prodejny je neobjednal. Týká se to hlavně sortimentu v obchodech s papírem, barvami aj. Někde jsou opět dlouhé čekací doby na obsluhu, což se týká hlavně pánského kadeřnictví.

V únoru byl vydán MěstNVýborem nový tržní řád pro město Kolín, obsahující podmínky pro prodej ovoce, zeleniny a zemědělských produktů rostlinného a živočišného původu, lesních plodů, průmyslových výrobků a po domácímu vyrobeného nebo zpracovaného zboží na vybraných místech. Tržištěm bylo povoleno náměstí Obránců míru ve středu, pátek a sobotu od 6 - 12 hod.

S P O R T

Hlavním sportem, který už po několik let zastiňuje /dost neoprávněně/ jiné kolínské sporty je hokej. Vždy půl roku s pravidelným rytmem dvou zápasů v týdnu jsme také letos sledovali boje hokejistů Tělovýchovné jednoty /TJ/ Kolín, kteří hráli v I. Národní hokejové lize /NHL/. Po pěkném sedmém místě v sezoně 1975/76 i odehraných třech čtvrtinách soutěže 1976/77, málokdo věřil, že to dopadne tak, jak to posléze skončilo. Při závěru sezony zůstal Kolínu bohužel úděl čekat, jak dopadne kvalifikace Opava-Trenčín, zda desátá příčka v tabulce stačí k záchraně.

Již několik let se v mužstvu hokeje provádějí funkční testy o trénovanosti jednotlivých hráčů. Jejich výsledky ukazovaly všeobecný vzestup. V předminulé sezoně tento fyzický test byl základem úspěchu, letos tomu tak nebylo. Poslední třetina soutěže dopadla přímo katastrofálně. Kolín v jedenácti kolech získal pouze 6 bodů. Nejméně ze všech účastníků. Ukázalo se, že fyzická příprava je dobrá, ale není to všechno.

Před každou sezonou dochází ke změnám, ale letošní odchody některých hráčů zanechaly citelné mezery, které nebyly zaplněny. Novým hráčům chyběly nápady a vtip, starší hráči přestali být oporami mužstva, zatímco soupeři měli vždy dostatek tvrdosti a chuti, aby zamezili sólovou hru kolínských hráčů. Cizí mužstva mají mezi sebou dostatek dobrých střelců, Kolínu chyběli nejen střelci, ale i dobrá obrana, jinak by nemohlo dojít k tolika prohraným zápasům.

Samozřejmě se to projevilo i na návštěvách. V předminulé sezoně měl Kolín čtvrté největší návštěvy v soutěži, když na 22 zápasů na domácím ledě přišlo 46 tisíc diváků, což je v průměru 2000 na zápas. Stejný počet zápasů shlédlo letos jen 24 tisíc diváků, což je 1100 na zápas.

Situace Kolína se vyhrotila v březnu, kdy se Kolín ocitl na 10. místě v tabulce před Hradcem Králové a Prostějovem. Situace byla o to napjatější, že Opava, první mužstvo tabulky muselo sehrát kvalifikační zápas s Trenčínem o postup do I. celostátní ligy. Kdyby Opava zvítězila, sestoupil by Trenčín do I. NHL a z I. NHL by sestoupily jen kluby - Hradec a Prostějov. V případě, že by Trenčín zvítězil, přešel by do I. celostátní ligy a z I. NHL by musely sestoupit tři kluby. Tím třetím by byl Kolín, který byl na třetím místě od konce.

Za této situace se vyvinula v čs. hokeji akce, která našemu sportu nedělá žádnou reklamu. Z I. NHL měla sestoupit dvě mužstva, do I. celostátní ligy mělo postoupit jedno mužstvo. Posledním mužstvem celostátní ligy byl Gottwaldov a proto sestoupil do I. NHL. Vítězové obou hokejových skupin I. NHL byly Opava a Trenčín. Tyto kluby měly spolu sehrát kvalifikaci. V případě, že by Trenčín vyhrál musely sestoupit z I. NHL tři kluby. Tím třetím od konce byl Kolín.

Mezi Opavou a Trenčínem se hrálo na 5 utkání. V případě rovnosti se mělo páté utkání hrát na neutrální půdě. První a druhé v Opavě vyhrála Opava. III. a IV. vyhrál v Trenčíně Trenčín. Za Trenčín však byli na zápas povoláni z Brna dva hráči z Ingstavu, kteří za Trenčín neoprávněně hráli, což neodpovídá řádům, které mají platit pro všechny.

Podle pravidel hráč, který má rozehranou soutěž, nesmí v témž roce hrát za jiné mužstvo. Opava proto podala protest a sportovní sekce rozhodla, že v pátém zápase tito výpomocní hráči nesmí hrát. Protest Opavy byl formulován tak, aby oba zápasy /3. a 4./ byly kontumačně pro neoprávněný start hráčů za Trenčín prohlášeny v poměru 5 : 0 ve prospěch Opavy. Svaz tomuto oprávněnému protestu vyhověl, a potvrdil to i předseda ČSTV s. Himl. Náhle však přišlo nařízení, jímž výsledky Trenčína byly uznány za správné, Opava byla poražena, zůstala v I. NHL a Kolín jakožto třetí mužstvo sestoupil. Slovenský klub Trenčín se tak dostal do I. celostátní hokejové ligy a Kolín, který měl naději zůstat v I. NHL, sestoupil.

Celá tato nechutná licitace má pochopitelně vliv na návštěvnost kolínského hokeje, která byla už před tím slabá, nyní je minimální. Zaznamenáváme tento případ proto, že se nerozhodovalo ve sportu jen na hřišti. Od podzimní sezony hraje Kolín opět ve II. NHL, což je smutný úděl pro mužstvo, které si kdysi vybojovalo účast v I. celostátní lize a dobrovolně se této účasti vzdalo.

Podzimní soutěž byla zahájena dvěma zápasy v hokeji. První s VS Tábořem, v němž Kolín podlehl 5 : 2 a druhý s Havlíčkovým Brodem, v němž tohoto tradičního soupeře Kolín porazil 10 : 0. Bohužel návštěva na prvním 600 diváků, na druhém už jen 450. Potom hrál Kolín se střídavým štěstím. S Jitexem Písek prohrál 5 : 0, s ČLTK Praha 8:5, s VTJ Pískem vyhrál 8:2, s VTJ Hodonínem vyhrál 6:2. Ačkoliv se předpokládalo, že tým, který sestoupil z I.NHL bude vedoucím, ukázalo se, že ani zde nedovedl udržet krok a po třinácti zápasech byl Kolín na konci listopadu

už na třetím místě tabulky. K výsledkům na hřišti přibyl kolínským hokejistům ještě boj o diváka. Po porážce od Jitexu-Písek, od VTJ Hodonína, od TJ Vlašimi a po nerozhodném zápase s Havlíčkovým Brodem klesl Kolín po dvaceti zápasech na páté místo. Bylo to velké zklamání pro příznivce hokeje v Kolíně, jichž bylo na posledním letošním zápase pouze 180. Kolínský hokej, kdysi první sport v Kolíně přestal diváky lákat. Hráči ztratili důvěru na jedné straně v sami sebe a ve vedení, na druhé straně diváci ztratili důvěru ve hráče. Letošní sportovní kronika kolínského hokeje nebude patřit k těm světlým stránkám. Vina je na mnoha stranách. Hráči se stávají samolibými, nemají zájem na výsledku, během hry upadají do lhostejnosti, hledí si více své popularity a lehčího života, nedodrží životosprávu. Vedení nedovede zavést přísný režim, nevychovává hráče k uvědomělé disciplíně, mnohdy jim slouhuje nebo nadbíhá. V nejvyšších instancích sportu není jednotnost, rozhodnutí nejsou jednoznačná, mění se /viz případ Opava-Trenčín/ a to vše přináší rozladěnost mezi hráče, vedení i diváky. Divák je vázán na úroveň hry. Když nejsou výsledky není divák a bez diváka těžko hrát.

První polovina letošního podzimního hokeje je smutná kapitola a bude trvat dlouho, než budou z kolínského stadionu odcházet po zápasech ty davy, jako před dvěma lety.

Veselejší kapitolu do kroniky kolínského sportu zapsala letos kolínská kopaná. V březnu se konala výroční konference Tělovýchovné jednoty Kolín. Jedenáct oddílů a odborů je držitelem titulu vzurný III. stupně. Čtyři oddíly už drží druhý stu-

peň. Oddíly si samy udržují svá tělovýchovná zařízení, trenérský aktiv se za poslední rok rozrostl o 33 nových členů, devět cvičitelů si zvýšilo kvalifikaci. Na konferenci byli zvoleni nejlepší sportovci v každém odboru. Tato TJ má velmi dobré výsledky proto, že jsou v čele jednotlivých odborů staří, zkušení funkcionáři /Tuček-atletika, Hrabal-odbižená, Novotný-hokej aj/. Maximální pozornost je věnována masové tělovýchově, jejíž odbor s 800 členy je v celé jednotě nejsilnější.

Odbor kopané se v září dostal do čela divisní soutěže. Hra mužstva, které bylo na jaře přestavěna, dostala důraznější a techničtější styl, což se brzy objevilo na výsledcích. Po vítězství V Semilech, v Hradci Králové a s Meteorem Praha se pomalu probíjaval Kolín do horní části tabulky. Velkým vítězstvím nad Pardubicemi /5:0/ podstoupil Kolín ve III. kole Českého poháru zápas s ligovým mužstvem pražské Sparty a tu porazil na kolínském hřišti po nadšeném výkonu 2:1. To dodalo mužstvu sebedůvěru a šlo potom od vítězství k vítězství. Porazilo Sklostroj Turnov /4:0/, Náchod v Náchodě 1:2, SJ Vyšhrad 3:0. To už byl Kolín v čele tabulky s 23 body před Hradcem Králové. Posledním zápasem s Tatrou-Smíchov v Praze /3:1/ si Kolín své vedoucí postavení upevnil a tím udělal tečku za letošní divisní kopanou v Kolíně.

Proto byla výroční schůze v prostorném sále zimního stadionu v prosinci velmi navštívena. TJ, odbor kopané dnes reprezentuje nejen město, ale i okres a kopaná převzala sportovní vlajku, kterou hokej ztratil. Na schůzi byli přítomni zástupci ČSTV, předseda fotbalového svazu, předseda OV ČSTV, zástupce

MNV, s. Karkoška, funkcionáři Jednoty a na sto členů a příznivců kopané. Hlavní referát měl vedoucí oddílu Jiří Mačh. Oddíl se vypořádal se závazky k 60. výročí VŘSR a připravuje závazek k 30. výročí února. Analysoval činnost oddílů od žáků až k A mužstvu, které letos je na nejlepší cestě postoupit do vyšší skupiny a zdůraznil, že bodový zisk a brankové skóre nemá v celé republice obdoby. Příznivci kopané v Kolíně projeví také přízeň oddílu a návštěvy stoupaly od zápasu k zápasu. Komise mládeže si vzala za úkol vychovávat talenty ve venkovských oddílech a umožnit jim růst pod dohledem kvalifikovaných trenérů. V červnu se rozloučil s oddílem dosavadní jeho trenér Otta Sokol a jeho nástupcem se stal Dušan Uhrin, dosavadní asistent z Letné. Ke konci roku však odjel do Alžíru jako trenér.

Poněkud ve stínu TJ pracuje už 65 let TJ Jiskra Kolín. Její oddíl kopané si udržuje své pevné místo ve středu tabulky. Letos oslavil oddíl své 65. narozeniny za přítomnosti zástupců ČSTV, vedení závodu Koramo a ZV ROH. Několika pracovníkům se dostalo vyznamenání za věrnou činnost a třem hráčům za klubovou věrnost byly odevzdány diplomy. Zevrubnou zprávu o historii oddílu podal Jarosl. Kosík. Po dva dny pořádala Jiskra sportovní turnaj, který však pro nepřízeň počasí, nemohl mít ten průběh, jak si všichni přáli. Přesto však přihlíželo na 500 diváků, kteří tak osvědčovali přízeň svému starému klubu.

V lednu byli vyhlášeni nejlepší sportovní jednotlivci a družstva na okrese. V kategorii mužů se jím stal Miloš Fišera, mistr sportu, člen Jiskry Kolín, reprezentant ČSSR v cyklokrosu. Není to dlouho, co se tento závodník po vážné autohavárii vrátil na závodní dráhu. TJ Jiskra Kolín se už po několik

let zapisuje na přední stránky československého cyklokrosu. Současně má oddíl vedle Fišery ještě pět závodníků, kteří nás reprezentují. Hlavní zásluhu má na tom právě Fišera, který se už nyní při svém závodění začíná orientovat na trenérskou práci.

V kategorii žen byla nejlepší sportovkyní r. 1976 vyhlášena Hana Konířová, mistryně sportu, stálá hráčka družstva B TJ Lokomotiva Kolín, laborantka OHES a matka dvou dětí.

Sedmnáctý ročník silvestrovského běhu se konal 31. prosince 1976 na sněhu za mrazu 8 stupňů pod nulou. Trať vedla podle zamrzlého Labe a první byl Lukáč z Dukly Báňská Bystrica.

Jiskra Kolín byla založena r. 1912. Tehdy mladí nadšenci založili SK Spartu a netušili, že jejich černobílý klub se dožije 65 let. Tehdejší Sparta, dnes TJ Jiskra Kolín přežila oddíly jako SK Kolín, Viktorii Kolín, Čechii Kolín, Slavoj Kolín, DSK Kolín, jejichž tradice někde trvá dodnes. Tyto kluby však už dnes neexistují. TJ Jiskra pracuje však dál zásluhou svých dobrých funkcionářů a věrných příznivců.

Spolu s tehdejším AFK Kolínem tvořila Jiskra dvojici kolínských klubů, které měly velmi dobré jméno v celém státě. Nejlepších výsledků dosáhl oddíl v r. 1945, kdy byl členem divise B v r. 1948. Letošní rok je méně úspěšný, protože oddíl ve svém jubilejním roce sestoupil. V r. 1921 si oddíl založil dorost, v r. 1930 byl poprvé na zahraničním zájezdu ve Vídni, v r. 1932 získal pozemek na vlastní hřiště. V r. 1945 si postavil klub zděné kabiny a jeho hřiště patří dnes k nejpříjemnějším místům sportu v Kolíně. Dlouholetá činnost tohoto oddílu patří k dobrým stránkám kolínského sportovního života.

Za přítomnosti politických, kulturních a sportovních představitelů okresu a města byla otevřena na konci minulého roku nová sportovní hala a byla dána do užívání. Byla vybudována nákladem 11 milionů korun v areálu kolínských spojů, jako součást Odborného učiliště učňů. Její řešení umožňuje provozovat většinu míčových her. Hala je 36 m dlouhá, 17 m široká a 7 m vysoká. Má vestavěná světla, hliníkový podhled, vzduchotechniku, parketovou podlahu s protikluzným povrchem. Stěny jsou ze speciálního skla s ochranou proti oslnění. V hledišti je 600 sedadel. Kromě toho jsou tu šatny, časový ukazatel aj.

Jedním z prvních podniků v této hale byla v předvečer 1. máje tělovýchovná akademie kolínských jednot. Akademie byla zařazena do májových oslav 30. dubna a reprisa byla 10. května. Její úspěch byl veliký. Naplněné hlediště obdivovalo 16 maminek, které cvičily se svými malými dětmi /i dvouleté/. Pohybová cvičení s míčky předvedly starší žákyně a ženy nadchly diváky svou pohybovou skladbou, s níž ženy bojovaly o postup do krajského kola. Oddíl džesgymnastiky předvedl novinku na moderní rytmus. O další program se postaral oddíl juda Jiskry Kolín a na závěr bylo utkání volejbalistek TJ Kolín. Akademie ukázala, že pro rozvoj tělovýchovy mnoho znamená prostředí a kolínská hala bude jistě lákat jak cvičence, tak diváky.

Kmochův ostrov v Kolíně, který byl už r. 1900 prvním tréninkovým prostorem kolínských atletů, kteří tu pod vedením Oldřicha Prágra zahajovali tento sport, je nyní každoročně dějištěm sportovní soutěže mládeže - Gagarinova běhu. Tento závod se konal i letos 14. dubna.

Jedním z vrcholů kolínské turistiky je Kmochova padesátka. Koná se vždy současně s hudební částí Kmochova Kolína. Letos byla účast ještě větší než loni. Sešlo se téměř tisíc turistů, kteří se seznámili s krásami kolínské krajiny. Přijely kolektivy turistů z Čech a Moravy a i z NDR. Ruku si podali i osmdesátníci, Oldřich Dobiáš /85/ a Josef Štolba /84/ s dalšími osmdesátníky a s pětiletou Martinou Svobodovou, která v dřívějších letech v kočárku, letos pěšky se s rodiči pravidelně účastní této soutěže. Jeden 75 letý Mladoboleskavák přijel na kole a šel 50 km a potom zase na kole odejel. Počasí bylo velmi hezké, organizace výborná a proto byli účastníci velmi spokojeni. Na pochodu byla řada soutěží a občerstvení. 80 účastníků, kteří přijeli o den dříve, bylo ubytováno v budově sokolovny. Většina turistů se účastnila i průvodu Kolínem s hudbami.

51. ročník Drozdova lesního běhu byl letos na konci října provázen nepřízní počasí. Přesto v závodě na 4200 m a 20 km startovalo 38 mílařů a 61 vytrvalců. Mezi těmi, kdo se nelekli lijáku, byly i dvě ženy. Tento závod byl také vypsán jako závod Emila Sirotky a ceny spolu s dr. Drozdou předával předseda Svazu protifašistických bojovníků J. Kobián. Vítězem Drozdova závodu byl Havel ze Slávie Praha, Sirotkův memoriál vyhrál Stehlík ze Slávie Praha.

Šachisté pořádali v Kolíně v lednu krajský přebor, který vyhrál Rakovník. Kolín byl na třetím místě. Po 25 letech se Kolín probojoval opět do předních míst. Hlavní perspektivou šachu v Kolíně je na 100 žáků, kteří pod vedením T. Rakušana jsou rezervou této hry v Kolíně. Kolínský šach má starou tradici, ale po r. 1962 nastala dlouhodobá krize. Teprve oddíl Lokomotivy se začal intenzivně věnovat mládeži. V listopadu byl uspořádán v

Kolíně přebor republiky v šachu jednotlivců skupiny C /polofinále/. Vítězství si odnesl Ambrož z VŠ Praha.

Tělovýchova a sport patří k dnešnímu životu a na našem okrese je do toho zapojeno na 14 tisíc spoluobčanů. Více než třetinu tvoří mládež. Další tisíce, opět hlavně mládeže, se účastní sportovních akcí pořádaných Svazem tělesné výchovy, ROH, školami SSM, Svazarmem, požárníky a dalšími partnery. Hlavní známkou tělovýchovného hnutí je jeho masovost. Snahou ČSTV je, aby co nejvíce lidí se aktivně věnovalo zdravému pohybu. Nácviku na poslední spartakiádu se věnovalo na okrese přes 4000 cvičenců a 1000 se jich potom účastnilo vystoupení na spartakiádě v Praze. Mnohým láska k pohybu trvá dál a koncem minul. roku byl v základní tělesné výchově a turistice na 5000 lidí. Stát k této činnosti uvolňuje velké finanční prostředky. Široké vrstvy obyvatel, hlavně mládeže, mají nyní možnost plně se věnovat svým sportovním zálibám. Sám Kolín má zastoupeny všechny druhy sportů. Dobře se rozvinul tenis a krasobruslení, silný oddíl má jezdeckví a letectví, motorismus je organizován v autoklubu, mladí pěstují atletiku, košíkovou, stolní tenis, odbíjenou, cyklistiku, judo, kuželky a jiné a jiné. Některé odbory mají vynikající závodníky, kteří nás reprezentují i mezinárodně /Fišera-cyklistika, Konířová-kuželky/. Největší členskou základnu na okrese má kopaná /5479/ a hokej /571/. Na okrese je 136 oddílů v 86 tělovýchovných jednotách, v nichž mají občané možnost vybrat si z více než 20 druhů sportu. Únorové vítězství, které sjednotilo také tělovýchovu, vytvořilo z dříve roztráštěného spolkaření masový celek, v němž každý nalezne svůj druh sportu.

Zachytit toto bohaté dění v kronice není pro kronikáře ani časově možné. Nelze než se uchýlit ke stručným zprávám, které sice nezachycují veškerou práci oddílů, ale aspoň se zmiňují o jejich činnosti.

22. a 23. ledna zvítězilo družstvo Kolína v branném závodě krajského přeboru Sokolovského závodu zdatnosti ve Vimperku. Exhibiční vystoupení kolínských otužilců se konalo pod kolínským mostem 15. února. Účastnilo se 10 otužilců a 2 otužilkyňe. Zaplavali si v Labi, pak se proběhli po ostrově a pak se oblékli. Jejich počínání sledovaly stovky zabalených diváků. V minibazénu v městských lázních se schází každý týden při jedné vyučovací hodině 40 dětí, které 6 až 8 instruktorů učí plavat. V minulém roce se závěrečné zkoušky z plavání úspěšně podrobilo 431 dětí od 6 do 14 let. Bohužel zájem nelze plně uspokojit, protože bazén je malý a kapacita lázní nestačí. Už po řadu let úspěšně reprezentují naše město modeláři lodních modelů. Letos překonali 4 rekordy ČSSR. Svazarm Kolín uspořádal zdařilou aerosoutěž. Na startu se sešlo 33 vozů z ČSR, samé aerovky, které soutěžily na trati 80 km dlouhé. Motoristická veřejnost Kolína se sešla v hojném počtu. V červnu za účasti 156 startujících se konal největší tenisový podnik pod patronátem města a ČSTV. Do Kolína se sjelo mládí z Čech a Moravy a po dobu devíti dnů se urputně bojovalo v Borkách. Příznivci kynologie si přišli na své, když od 4. do 9. září se pod záštitou MěstNV konal v Kolíně VI. ročník národního přeboru služebních psů VB. 42. ročník Velké ceny města Kolína v klasickém pětiboji vyhrál v září

z 18 startujících Pejša ze Spartaku Vlašim. Okresní šachový svaz uspořádal v září už IV. ročník turnaje o pohár Slovenského národního povstání. Kolínský Rakušan byl na 4. místě. Na počest 60. výročí VŘSR pořádal na poč. listopadu Kulturní dům v Kolíně spolu s Okresním kulturním střediskem soutěž ve společenském tanci o pohár přátelství. Soutěžilo 30 párů z celé republiky. 29. října otevřel jezdecký oddíl v Kolíně svou novou stáj, kterou vybudovali sami členové oddílu. V jízdárně byl potom předveden jezdecký program výcviku koní. Na počest 60. výročí VŘSR pořádala Lokomotiva Kolín kuželkářský turnaj. Po úvodním proslovu o významu Října se konala soutěž v dorážkové. V prosinci bilancoval kolínský Automotoklub, který se letos účastnil 17 závodů automobilů do vrchu i na silnicích a kolínští jezdci dosahovali pěkných výsledků. V silně obsazených závodech získali 3. až pátá místa. V černokostelecké sokolovně se konal v prosinci seminář cvičitelů turistiky celého okresu /bezpečné ovládání mapy a buzoly, topografie a orientace/. Účastníků bylo 40 z celého okresu. To je jen stručný výčet pestrého sportovního dění v Kolíně a na Kolínsku.

R Ő Z N É

Na úplném konci minulého roku byl uveden do provozu nový rozhlasový vysílač v Liblicích o výkonu 1500 kW s nejsilnější aparaturou v ČSSR. Vysílaný signál pokryje celé území Čech a Moravy a dosáhne do Skandinávie a severní Afriky. Dva stožáry vysoké 355 m zkvalitní příjem signálu a pořadů na středních vlnách.

V lednu byly schváleny nové názvy ulic, které vznikly rodinnou zástavbou v oblasti Kolína IV, ohraničené ulicí Polepskou a silnicemi směrem na Červené Pečky a Uhlířské Janovice. Tato oblast se nazývala „Na patnácti kopách“. Pro orientaci byly nazvány ulice: „Na patnácti kopách“ ta, která jde od ulice Polepské na západ. „V zahrádkách“, jež tuto ulici křížuje, „Třešňová“, která ohraničuje severní část této oblasti, „Jabloňová“, ohraničující západní část a ulice „U cihelny“, která tvoří jižní hranici.

Na letošní rok připadá 120 výročí narození /11.3.1857/ českého malíře Adolfa Liebschera, vrstevníka Alšova. Liebscher je autorem obrazů a sgrafit na průčelí kolínské radnice a provedl tehdy i výzdobu bývalé záložny, nyní České pojišťovny.

7. dubna zemřel náhle Jindřich Killich, ředitel Domu politické výchovy OV KSČ. Byl dále poslancem MěstNV. Odešel v mladém věku 46 let.

V Kolíně už pracuje 52 let Klub filatelistů, který zvláště v poslední době vyvíjí živou činnost a soustřeďuje kolem sebe

velkou část mládeže. Klub uspořádal několik tematických výstav a patří dnes k velmi dobře pracujícím kroužkům Kulturního domu.

V době vesmírných letů vzpomínáme letos 40 výročí dobytí severního polu sovětskou expedicí. Členem této expedice byl také Jan Březina, který se v r. 1914 narodil v Kolíně-Zálabí. Stal se letcem a palubním mechanikem a dostal se do správy Severní námořní cesty. Tam byl později vedoucím výpravy Šmidtem vybrán do výpravy, čítající čtyřicet členů jako palubní mechanik jednoho ze čtyř letadel, která dosáhla severního polu. Tam se zdrželi čtyři dny. Po návratu byli v Moskvě slavnostně uvítáni. Jan Březina byl vyznamenán řádem Rudého praporu a práce.

Velkou a dobře navštívenou výstavu uspořádal v Kolíně v červenci Klub kaktusářů. Tento klub byl založen v r. 1971 a má nyní 60 členů. Slavnostního otevření výstavy, která se konala k 60. výročí VŘSR se vedle předních činitelů města účastnili i hosté z NDR Altenburgu, s nimiž kolínští pěstitelé udržují přátelské styky.

V budově spořitelny v Kolíně, v úvěrové halě, budí pozornost nově instalovaný relief akadem. sochaře M. Mlynáře znázorňující střed města Kolína. Je to velmi zdařilá práce, plastická dřevorezba, s mottem „Kolínečku, Kolíne - stojíš v pěkné rovině“.

V dubnu se sešli v Kolíně v Kulturním domě archeologové-amatéri s profesionálními pracovníky, aby se seznámili s úlohou Polabí a Kolínska v dávnověku a stali se uvědomělými strážci a záchránci archeologických nálezů, kterých v této době vlivem stavebního ruchu na venkově a hluboké orby přibývá. Účastníci se seznámili také s posledními archeologickými nálezy na Kolínsku.

V letošním roce se připomíná také 150 let českého pojišťovnictví. Teprve znárodněním před 32 lety a zejména po Únoru v r. 1948 začalo pojišťovnictví plnit své pravé poslání. Kolínská pojišťovna je nyní v domě bývalé záložny.

Letos, kdy slavíme 110 výročí narozenin našeho velkého básníka Petra Bezruče, připomeneme si, že jeho matka pocházela z Kolínska. Narodila se 22. června 1840 v Týnci n/Lab. Jmenovala se Marie Brožková. V Týnci chodila i do školy a když osiřela, byla vychovávána u pátěna Josefa Huberta Tichého. Když byl přeložen na faru do Ohař, vyrostla Marie Brožková tam a tam se také provdala za Antonína Vaška, pozdějšího otce Petra Bezruče. Zemřela v Brně 19. května 1894 jako padesátiletá.

Letos v září zemřel v 69 letech dlouholetý zaměstnanec závodu Koramo a stálý dopisovatel kolínského tisku František Zemek. Po svém odchodu z Kolína pořádal četné zájezdy z jižní Moravy do Kolína a kolínské zájezdy na Moravu ^{něm} v) našly vždy dobrého průvodce.

Na letošní rok připadá také 80. výročí narození Otakara Storch-Mariena. Narodil se sice ve Vodňanech 16. září 1897, ale dětství a jinošství prožil v Kolíně a do Kolína se stále vracel. Vydal několik básnických sbírek a románů a jeho poslední tři knihy Vzpomínek jsou zvláště v prvním díle věnovány našemu městu. Byl nakladatelem Aventina a redaktorem Rozprav Aventina. Zemřel 12.3.1974. Jeho bohatý odkaz kolínskému museu bohužel v Kolíně nezůstal a nalézá se v Památníku písemnictví v Praze na Strahově, kde tvoří literární základ pro studium doby mezi oběma válkami.

12. října 1977 se dožil 70 let bývalý ředitel Lidové školy umění v Kolíně, dirigent kolínské filharmonie, prof. Ladislav Josef. Do čela hudební školy byl postaven v r. 1958 po smrti ředitele Josefa Mančála. Je nejen dobrým houslistou, ale i dobrým pedagogem. Za své pedagogické působnosti vychoval řadu žáků, z nichž mnozí působí ve vojenských hudbách, v profesionálních orchestrech a někteří i daleko za hranicemi. Jako druhý ředitel hudební školy se zasloužil o její rozkvět, takže dnes je škola počtem svých žáků největším ústavem města.

110. výročí narození připadá letos na českého malíře Václava Radimského /6.10.1867/ kolínského rodáka. Studoval malířskou akademii v Praze, ve Vídni a v Paříži, žil po léta v Barbizomu, kde byl přítelem zakladatele impresionismu Claude Moneta. Po první válce se vrátil do vlasti, pracoval v Kolíně a na Pašince, kde 31. ledna 1946 zemřel. Mnoho jeho obrazů má motivy z Kolínska a slavnostní síň naší radnice zdobí jeho triptych Kolína.

V Krajském divadle v Kolíně se konala v listopadu slavnostní schůze pracovníků české státní spořitelny k 25. výročí socialistického spořitelnictví. Touto slavností byly zároveň zahájeny Dny spořivosti na Kolínsku.

Před pěti lety zemřel dlouholetý kolínský archivář a historický spisovatel Vojtěch Prášek. Byl kolínským rodákem, po návratu z ruských legií pracoval v historickém archivu vojenském a na pensí v kolínském archivu. Napsal studii o Deburauovi a o průtazích ruských vojsk za válek napoleonských.

Před 25 lety zemřel v Praze /12.12.1952/ vědec světového významu Bedřich Hrozný, který studoval a maturoval na kolínském

gymnasiu. Proslul jako badatel starověkých orientálních kultur. Objevil kulturu národa Chetitů a dokonce rozluštil jejich jazyk. Položil základ k rozluštění kultury egejské. Jeho spisy jsou přeloženy do všech světových jazyků, pokud je sám nepsal francouzsky, anglicky nebo německy.

Dne 9. srpna v odpoledních hodinách se vytvořilo v prostoru Nymburk - Kolín - Čáslav silné bouřkové pásmo s průtrží mračen. Srážky v Kolíně činily 30 - 40 mm. V Kolíně udeřil blesk do rozvodny, která musela být odpojena. Výbuch a požár vyřadil celou rozvodnu z činnosti. Bez elektrického proudu zůstaly sušičky, sila a řada kolínských závodů. Dalo to velkou námahu uvést znovu rozvodnu do provozu. Stalo se tak v jednu hodinu po půlnoci. Současně byla ustavena komise energetiků, která hledala způsob obnovy celé rozvodny. Voda zatopila některé byty a požárníci byli voláni v mnoha případech. Následky lijáků byly odstraňovány po několik dní.